

๐
375
1195๑

กฏานกึกเป็นของปฐวีการการึกษา ภาคการึกษา ๑
เกี่ยวกับอักษรรู้ไป ขึ้นประณมที่ ๔
พุทธการึกษา ๒๕๐๐

THE LIBRARY
THE COLLEGE OF EDUCATION,
BANGKOK THAILAND

ปฐวีการึกษา

การึกษา

ประณม อักษรการึกษา

แผนการึกษาอักษรรู้การึกษา
เพื่อเป็นอักษรรู้การึกษาอักษรรู้การึกษา
ปฐวีการึกษาอักษรรู้การึกษา แผนการึกษาอักษรรู้การึกษา
การึกษาอักษรรู้การึกษาอักษรรู้การึกษาอักษรรู้การึกษาอักษรรู้การึกษา

๒๕ ปฐวีการึกษา ๒๕๐๐

5/1/734

ADMINISTRATORS' OPINION TOWARDS PRATOM 4

CURRICULUM B.E. 2503

ABSTRACT

BY

PRAKITCHA RATANASUWARN

Presented in partial fulfilment of the requirements
for the Master of Education degree (Developmental Psychology)
at the College of Education
in collaboration with
the Bangkok Institute for Child Study

June 29, 1964.

This study investigated the administrators' opinion towards the Pratom 4 Curriculum on the aims, content, syllabus, lesson-plan, and time allotment for each subject. Another purpose of this study was to determine the completion of the curriculum, academic achievement, the ~~need~~ for conferences or seminars on curriculum, the need for educational supervision, and the causes of failure in examination.

The data were gathered from the questionnaires which had been sent to 111 administrators within the First Educational Region. Those administrators consisted of 24 elementary school principals, 34 elementary educational supervisors and 53 school superintendents. An attempt was made to determine what, in the opinion of these administrators, were the most critical problems to be dealt with in order to improve the present curriculum.

The frequency of responses for each group of administrators were initially obtained. Then a chi-square test was used to compare the difference in responses among the three administrator groups and also to compare the differences in responses according to years of experience and level of salary of those administrators.

The results of this study indicated that the majority of the administrators were in agreement that the syllabus was satisfactory with respect to its clarity and relation to the curriculum. They also agreed upon the content of each subject in the curriculum in terms of its subject matter, difficulty and its value in preparing the children for the next grade. One half of the administrators held the opinion that Art

should be excluded from the Pratom 4 Curriculum. The time allotment was also believed suitable for most subjects, but the majority of the administrators needed to adjust the time allowed for teaching Arithmetic and Thai.

However, most of the administrators disagreed upon aims of the curriculum, as well as its suitability for the community and the children. These administrators' review on the teachers' performance in the year 2505 revealed that the majority of the teachers could not finish all the courses in the curriculum and also the majority of the children did not complete their courses. In-service training and teacher supervision were reported to be unsatisfactory because the length of the training was too short and the results were not useful.

Lack of attention from teachers and/or parents was found to be the major factors of failure in examination. Lack of teaching aids, lack of teachers and lack of co-operation between the teachers and the administrators were also found to be causes of failure. Over-crowded classroom condition was reported to be one of those causes.

Some recommendations were given to the Ministry of Education; for instance, the aims of the curriculum should be revised. The Elementary curriculum method should be taught in the teacher's training school, teachers' college, and the College of Education. The Content of General Science and Art should be modified. Also, the time allotment for Arithmetic, Social Studies, and Thai required an adjustment. The Ministry of Education also should give each group of the administrators an opportunity to participate and to be responsible in preparing the syllabus.

In-service training on curriculum and in method of teaching of the two courses, Physical Education and Art, should be provided for both the administrators and the teachers. Educational supervision should be adequately provided for improving of teaching method according to the aims of the curriculum.

The investigator suggested that further studies include more samples from the private elementary school principals and that the questionnaires themselves include additional questions concerning text books, educational evaluation, co-curriculum activity, and teaching aids. The students' academic record for each subject in the year 2505 should be available to support the administrators' reports.

ประกาศนุญการ

ในการ เป็นปริญญานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้รักษาช่วยเหลือและคำแนะนำจากท่านอาจารย์
ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านด้วยกัน คือ อาจารย์ ดร.อภัยมาศ สรเสถ์ ผู้อำนวยการสถาบันระหว่าง
ชาติด้านการค้าเรื่องเด็ก เป็นผู้ที่ปรึกษาให้คำแนะนำทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการศึกษาการค้าเรื่องเด็ก
ด้านความละเอียดในการรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้แบบสอบถาม และการใช้เครื่องมือ
ไอ.บี.เอ็ม. ของสถาบัน ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ดร.อิฐ นิธิ และ ดร.กมลวณ แอ.
ธารวิวัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญจากองค์การยูเนสโก ให้คำแนะนำวางแผนงาน และแนะนำเทคนิคต่าง ๆ
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดร.เนตร บัวทอง ดร.จรรยา จินาชน ดร.ระวิวัฒน์ ไชยชนะผู้
อาจารย์เมธี คำอุไร อาจารย์สถาบันระหว่างชาติด้านการค้าเรื่องเด็ก เป็นผู้ให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม และวิธีการวิจัยข้อมูล ตลอดจนการตรวจสอบปริญญานิพนธ์นี้ให้ถูกต้อง
เรียบร้อยตลอดมา โดยมีได้เห็นแก่ความเพียรเพียร ผู้เขียนขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ให้ความช่วย
มาไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ท่านนิพนธ์การ ศึกษาพิเศษ และครูใหญ่ ในภาคศึกษา
ทุกท่านเป็นอย่างมากที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการออกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลปฏิบัติการการศึกษา
ซึ่งใช้ในการสำรวจครั้งนี้ ตลอดจนกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือใน
การพิมพ์แบบสอบถาม และให้ความสะดวกในการส่งแบบสอบถาม ผู้เขียนจะขอขอบพระคุณได้ ก็ได้
เห็นคุณค่าแห่งสถาบันระหว่างชาติด้านการค้าเรื่องเด็ก ให้ความช่วยเหลือในหลายๆ ด้าน เกี่ยวกับการ
จัดทำปริญญานิพนธ์นี้เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ตั้งแต่เริ่มทำงานสำเร็จ.

ประกิจ รักนุญวรรณ

คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาประจำวันได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วน
หนึ่งของงานศึกษาและปฏิบัติการที่ความหมายคือ สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ ของวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติด้านการศึกษาร่วมกันเรื่องเด็ก ได้

Shyly Philip ประธาน

Smith Singh กรรมการ

Sami Jones กรรมการ

Samir Singh กรรมการ

Samir Singh

ผู้อำนวยการ

สถาบันระหว่างชาติด้านการศึกษาร่วมกันเรื่องเด็ก

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑.	บทนำ	๑
	คำนำ	๑
	ความมุ่งหมายในการทบทวน	๔
	ความสำคัญของการทบทวน	๕
	ขอบเขตของการทบทวน	๕
	นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการทบทวน	๖
๒.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทบทวน	๔
	ความเป็นมาของหลักสูตรประโยคประถมศึกษาภาคต้น พุทธศักราช ๒๕๐๐	๔
	การทดลองเกี่ยวกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรในทางประเทศ	๑๐
๓.	วิธีดำเนินการ	๒๓
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๒๓
	กลุ่มตัวอย่าง	๒๔
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	๒๕
	การทดลองใช้แบบสอบถาม	๒๕
	ลักษณะทั่วไปของแบบสอบถาม	๒๖
	การเก็บข้อมูล	๒๗
	การจัดกระทำกับข้อมูล	๒๗
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๐
๔.	ผลการทบทวน	๓๑

บัญชีสารภาพ

การสาร

หน้า

๑.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๐	๓๐
๒.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสูงของแท่นไปรษณีย์ไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๐	๓๑
๓.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับจำนวน เด็ก ๒.๔ ในการศึกษาที่แล้ว ที่สามารถเรียนได้ตามความสูงของแท่นไปรษณีย์ หลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๐	๓๒
๔.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับการประมวล การสอบชั้นประถมศึกษา ๔	๔๓
๕.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับการสอบ ของครู	๔๔
๖.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา วิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔	๔๕
๗.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความยาก ง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๔	๔๘
๘.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความยาก ง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๔	๕๐
๙.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๔, ๖, ๘ ที่จะเป็นพื้นฐานของการเรียนในชั้นประถมศึกษา ๔	๕๔
๑๐.	ความดีและอริยาด้านแรกของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่คาดคะเนเกี่ยวกับจำนวน นักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษา ๔ ในการศึกษา ๒๕๐๕ แล้วจะสามารถเรียนต่อ ชั้นประถมศึกษา ๕ ได้	๕๖

ภาพ

หน้า

๑๐. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริการการศึกษาที่ถวายเงินเกี่ยวกับถวาย
เฉพาะของเนติการวิภาตาง ๆ ของตักฎการขึ้นประณัติที่ ๔ ที่จะเป็ต้นฐาน
ในการเรียนการสอนประณัติที่ ๔ ๘๖
๑๑. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริการการศึกษาที่ถวายเงินเกี่ยวกับถวาย
เฉพาะของอัตราเวลาเรียน เมื่อกล่าวถึงถึงถวายเงินของเนติการวิภาตาง
ไว้ในตักฎการขึ้นประณัติที่ ๔ ๘๘
๑๒. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริการการศึกษาที่ถวายเงินเกี่ยวกับถวาย
เฉพาะของอัตราเวลาเรียน เมื่อกล่าวถึงถึงถวายเงินของเนติการวิภาตาง
วิชาที่กล่าวไว้ในตักฎการขึ้นประณัติที่ ๔ ๘๙
๑๓. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริการการศึกษาที่ถวายเงินเกี่ยวกับการ
สอนของครู เมื่อมีการศึกษาที่แนวว่า ว่าจะขอได้รบตักฎการหรือไม่ในแนววิชา
ที่กล่าวไว้ในตักฎการขึ้นประณัติที่ ๔ ๙๐
๑๔. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริการการศึกษาที่ถวายเงินเกี่ยวกับจำนวน
ของเก็ทขึ้นประณัติที่ ๔ ที่การศึกษา ๒๕๐๕ ที่สขการจเรียนวิชาต่าง ๆ ได้รบ
ตามตักฎการ ๙๕
๑๕. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริการการศึกษาที่ถวายเงินเกี่ยวกับการจัด
และนควงการจัดประชุมครู และการนิเทศการศึกษา ในรอบปีการศึกษา ๒๕๐๕ ... ๙๘
๑๖. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริการการศึกษาที่ถวายเงินเกี่ยวกับถวาย
ค่าจ้างของดาเหตุที่กล่าวไว้ที่ขึ้นประณัติที่ ๔ ของตักฎการขึ้นประณัติที่ ๔
ขึ้นประณัติที่ ๔ ๙๖
๑๗. ความแตกต่างระหว่างถวายเงินของศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะประเภทเกี่ยวกับ
ตักฎการทั่วไปที่ประณัติที่ ๔ ๑๐๐
๑๘. ความแตกต่างระหว่างถวายเงินของศูนย์บริการการศึกษาที่ประณัติที่ ๔ เป็น
ระยะเวลาทางกับเกี่ยวกับตักฎการทั่วไปที่ประณัติที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๐๐ ๑๐๕

การพ

หน้า

๒๐. ความแตกต่างระหว่างความลึกเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่ฐานความซื่อสัตย์
เงินเดือนต่างกันเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปที่ ๔ ๑๒๘

ภาคผนวก

- ง. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของ
เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียนของแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔
พุทธศักราช ๒๕๐๓
- ก. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความยากง่ายของ
เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ... ๑๔๘
- ข. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความยากง่ายของ
เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ... ๑๕๘
- ค. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นว่า ควรจะเพิ่มหรือลดอัตราเวลา
เรียนของแต่ละวิชา เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชานั้น ๆ ๒๐๐
- ง. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นว่า ควรจะเพิ่มหรือลดอัตราเวลา
เรียนของแต่ละวิชา เมื่อคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหาวิชานั้น ๆ ๒๐๐

บทที่ •

บทนำ

คำว่า

การศึกษากับสังคมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก การศึกษาเป็นกระบวนการสังคมอย่างหนึ่งซึ่งสังคมจักให้มีขึ้นเพื่อความเจริญก้าวหน้า และเพื่อการดำรงอยู่ของสังคมเอง ในปัจจุบันนี้ การศึกษามันวันแต่จะมีความสลับซับซ้อน และมีปัญหายุ่งยากที่กองพิจารณาขึ้นทุกที เพราะความก้าวหน้าและความสลับซับซ้อนของสังคม ปัญหาที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่งก็คือ หลักสูตร หรือประมวลการเรียนรู้ ผู้เขียนใครจะกล่าวว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษาที่เกี่ยว ทั้งนี้เพราะ "หลักสูตรเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนมีความมุ่งหมายในการให้การศึกษาแก่เด็กอย่างไร และสามารถให้ความรู้ สร้างเสริมทักษะและทัศนคติในด้านใดบ้าง สิ่งต่าง ๆ ที่ประมวลไว้ในหลักสูตรเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางที่จะช่วยให้เราทราบได้ทันทีว่า การศึกษาที่จัดให้แก่เด็กนั้นหนักไปในทางใด มีผลต่อตัวเด็กและต่อสังคมมากน้อยเพียงใด"

ในวงการการศึกษาของไทยเราได้ให้ความสำคัญแก่หลักสูตรอยู่ไม่หยอ จะเห็นได้จากการที่โรงเรียนต่าง ๆ ต้องทำการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการอย่างเคร่งครัด เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๐๓ ซึ่งมีพระบรมราชโองการให้ใช้ตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๐๔ เป็นต้นไปนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น ทุกชั้นกรรข ๒๕๐๓ ในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วราชอาณาจักร

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๐๓ นี้ นับว่าได้เปลี่ยนแปลงไปจากหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๘๙ ซึ่งใช้อยู่เดิมเป็นอันมาก อาทิเช่น หลักสูตรใหม่กำหนดความมุ่งหมายทั่วไปไว้ยืดยาว ดูเหมือนกับว่าจะเป็นความมุ่งหมายของการศึกษาทุกระดับชั้นยิ่งกว่าจะเป็นความมุ่งหมายของการประถมศึกษาโดยเฉพาะ ส่วนหลักสูตรเดิมไม่กำหนดความมุ่งหมายทั่วไปไว้ กำหนดแต่ความมุ่งหมายเฉพาะวิชา การ

กำหนดอายุเด็กที่แรกเข้าเรียน เกณฑ์ขั้นต่ำ ๕ ปีบริบูรณ์ ในหลักสูตรใหม่นี้ ย้ายออกไปเป็น ๖ ปีบริบูรณ์ เวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเดิม ๒๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เหมือนกันทั้งหลักสูตรธรรมดาและหลักสูตรเทียบ หลักสูตรธรรมดามีการสอนเป็นภาษาไทยล้วนทุกวิชา ส่วนหลักสูตรเทียบมีวิชาบังคับซึ่งเรียนเป็นภาษาไทยล้วน ๒๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กับวิชาเลือกซึ่งเป็นวิชาชีพ หรือวิชาภาษาต่างประเทศอีก ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สำหรับหลักสูตรใหม่กำหนดเวลาเรียนไว้อย่างต่ำคือ ๒๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โรงเรียนประถมศึกษาทุกประเภทจะต้องสอนตามนี้ แต่ถ้าประสงค์จะสอนหัตถกรรมศึกษาหรือภาษาต่างประเทศ ก็อนุญาตให้เพิ่มเวลาได้อีกสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง นอกจากนี้ยังอนุญาตให้เพิ่มลดอัตราเวลาเรียนระหว่างหมวดวิชาได้อีกไม่เกิน ๑ ชั่วโมง โดยกำหนดให้ขออนุญาตเสียก่อน หลักสูตรใหม่นี้จึงเป็นหลักสูตรเดียวกันใช้ทั่วกันในโรงเรียนทุกประเภท เป็นอันว่าเลิกหลักสูตรเทียบไปโดยปริยาย

ในค่านี้อธิบายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้สอนในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๔๑ ถึง ๑๑ วิชา ในหลักสูตรใหม่ก็รวมเอาวิชาย่อย ๆ เหล่านั้นเข้าเป็นหมวดวิชาใหญ่ ๆ ๖ หมวดด้วยกัน คือ หมวดวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น คณิตศาสตร์ พละนาฏย และศิลปศึกษา แต่ละหมวดก็กำหนดอัตราเวลาเรียนไว้ต่ำกว่าเดิม ซึ่งเมื่อกล่าวโดยสรุปแล้ว "หลักสูตรใหม่นี้ลดน้ำหนักในวิชาไตรภาค (วิชาอ่าน เขียน เลข หรือที่เรียกว่า The Three R's) แต่ไปเพิ่มวิชาที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทางสังคมและอารมณ์มากขึ้น ให้เป็นไปตามแนวการศึกษาแผนใหม่ อาจจะมีผลร้ายจากการศึกษาเบื้องต้นจำกัดอยู่แค่เพียง ๔ ปี แต่ในหลักสูตรใหม่นี้ยังมีประถมศึกษาตอนปลายอีก ๓ ปี มาตรฐานความรู้ทางวุฒิของเด็ที่จบการศึกษาเบื้องต้น ๗ ปี จึงอาจจะแน่ใจได้ว่า จะไม่ต่ำกว่าประถมบริบูรณ์ ๔ ปีเดิม"

หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๐๓ ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากหลักสูตรเดิมเป็นอย่างมากดังกล่าวแล้วนั้น ยังไม่มีหลักฐานใด ๆ ยืนยันแน่นอนว่า หลักสูตรที่กำลังใช้กันอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาขณะนี้หรือไม่ดี เหมาะสมหรือไม่ เหมาะสมเพียงใด ควรจะมีการแก้ไขประการใดหรือไม่ แต่มีหลักฐานอย่างหนึ่งซึ่งแสดงผลที่โคหลังจากกำหนดให้ใช้หลักสูตรใหม่นี้ ก็คือสถิติผลการสอบไล่ของนักเรียนในชั้นประถมศึกษา ปรากฏว่ายังมีนักเรียนซ้ำชั้นซึ่งรวมทั้งนักเรียนที่สอบตก

ขาดสอบ ไม่มีสิทธิ์สอบ อีกปละเป็นจำนวนมิไ้สอบในแต่ละชั้น ดังจะเห็นได้จาก สถิติแสดง "จำนวนนักเรียน
 ชั้นเรียนเทียบปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๕ เฉพาะชั้นประถมปีที่ ๑ - ๔ ของโรงเรียนสังกัดกองการประถมศึกษา"^๓
 กรมสามัญศึกษา ดังแสดงในตาราง

ปีการศึกษา	นักเรียนทั้งสิ้น	นักเรียนที่ ไม่ได้อสอบ	สอบตก	ซ้ำชั้น	รอยละของนักเรียน ที่ซ้ำชั้น
๒๕๐๔	๓,๓๔๔,๔๖๒	๒๔๐,๐๓๖	๔๒๔,๔๔๒	๗๐๕,๐๒๘	๒๑.๐๕
๒๕๐๕	๓,๒๔๐,๐๑๒	๒๕๓,๖๔๑	๔๒๒,๔๔๒	๖๗๒,๖๓๓	๒๐.๖๓
* นักเรียนที่ไม่ได้อสอบ รวมทั้งนักเรียนที่ขาดสอบและไม่มีสิทธิ์สอบ ** จำนวนลดลง เพราะโอนบางโรงเรียนไปขึ้นกับเทศบาล					

การที่มีจำนวนนักเรียนซ้ำชั้นปละมากมายเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะหลักสูตรยังไม่เหมาะสมพอ
 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา
 จึงได้วางโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยขอรองให้สถาบันระหว่างชาติสำหรับการ
 ค้นคว้าเรื่องเด็กเป็นผู้นำดำเนินงานวิจัยนี้ เพื่อจะได้นำผลมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ประมวลการสอน
 ตลอดจนวิธีดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลสมความมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตร

ในการวิจัยหลักสูตร จำเป็นต้องมีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหลักสูตรมาประกอบการวิจัยเสมอ วิธีหนึ่งที่
 ง่ายและเป็นวิธีที่ถูกต้อง คือ สอดถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรว่ามีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ จากประสบการณ์
 ของเขาเหล่านี้ เขาเห็นว่าหลักสูตรที่กำลังใช้อยู่ทุกวันนี้มีข้อบกพร่องอะไรบ้าง อะไรควรจะปรับปรุง อะไรควร
 แก้ไข ฯลฯ ผู้ที่เกี่ยวกับหลักสูตรมากที่สุดคือครู รองลงมาคือผู้บริหารการศึกษา ทั้งนี้เพราะความทฤษฏีแล้ว
 ครูจะเป็นผู้ใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการสอนของกันอยู่ทุกเมื่อเชิ้อวัน ส่วนผู้บริหารการศึกษาที่จำต้องทราบและ

^๓ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์
 ผู้เขียนเป็นผู้สัมภาษณ์ที่กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ ๕ ก.พ.๐๗

๔
เข้าใจหลักสูตร เพื่อจะได้บริหารงานการศึกษาด้วยความเหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ ควบคู่กันนี้
ในโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา จึงได้ตกลงเอาข้อเท็จจริงบางประการที่ได้จากความคิดเห็นของครู
และผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรมาใช้ประกอบการวิจัย ผู้เขียนจึงเห็นว่า การสำรวจความคิดเห็นของ
ผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา ๔ ย่อมได้ข้อเท็จจริงบางประการที่สามารถนำมาใช้
ประกอบการพิจารณาในโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาได้

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

การค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร
ทั่วไปชั้นประถมศึกษา ๔ ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้.-

๑. การจัดทำหลักสูตร ต้องการทราบความสนใจเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรชั้นประถม
ปีที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๐๓ และความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในเรื่องการจัดทำหลักสูตรนั้น

๒. ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ผู้บริหารการศึกษามีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับความ
มุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรในเรื่อง ความชัดเจน ความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมายเฉพาะของแต่ละ
วิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ กับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร และปริมาณของเด็กชั้นประถมศึกษา ๔ ที่
สามารถเรียนได้จนมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายทั่วไปที่พึงไว้ในหลักสูตร

๓. ประมวลการสอน ต้องการทราบความรู้ ความเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับประมวล
การสอนในเรื่องต่อไปนี้ ผู้จัดทำ การจัดทำ และความชัดเจน ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ใน
ประมวลการสอนกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ความเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่น ตลอดจน
การใช้ประมวลการสอนเป็นแนวทางในการเตรียมการสอนของครู

๔. ประเมินเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ต้องการทราบถึงความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา
ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรในด้านต่าง ๆ คือ เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนช่วยในการเรียน
ของเด็กให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายทั่วไปเพียงไร ความเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก และอัตรา
เวลาเรียน ความเหมาะที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นต่อไป ผู้บริหารการศึกษาเห็นพ้องด้วยหรือไม่ในการ
ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ ที่ระบุไว้เหล่านั้น

๕. ประเมินการสอนของครู และการเรียนของเด็ก ต้องการทราบว่าในรอบปีการศึกษาที่แล้ว
ครูส่วนมากสอนวิชาใดได้ครบตามหลักสูตรบ้าง และปริมาณของเด็ก ป.๔ ที่เรียนวิชาต่าง ๆ ได้จบตามหลักสูตร

๖. การเตรียมตัว ท้องการทราบถึงเรื่องการจัดกำรอบรม การสัมมนา และการนิเทศการศึกษา
เกี่ยวกับเรื่องการจัดกำรเรียน การสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ประมวลการสอบ และความคึกเห็นเกี่ยวกับ
การจัด ผลของการจัดกำรอบรม และการนิเทศการศึกษา นั้น ๆ ด้วย

๗. ประเมินผลทั่วไป ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่ามีความสำคัญ ๆ อะไรบ้างที่ทำให้เกิดขั้นประ
สิทธิภาพของ การเรียนการสอนมากขึ้นหรือไม่ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ประ
สิทธิภาพครั้งนี้ และความทอการความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในอันที่จะทำให้งานบริหารการศึกษาในอำนาจหน้าที่
ของตนได้ผลเจริญก้าวหน้ามากที่สุด

๘. ต้องการ เปรียบเทียบความคึกเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปกับประ
สิทธิภาพที่ ๔
ว่ามีความคึกเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องใดบ้าง โดยแยกตาม

ก. ประเภทของผู้บริหารการศึกษา คือ ศึกษาธิการ ศึกษาธิการ และครูใหญ่

ข. ประสิทธิภาพในการทำงานความเวลาต่าง ๆ กัน ซึ่งคึกจากจำนวนปีที่ได้ปฏิบัติงาน
ในหน้าที่ทางการศึกษามาตั้งแต่จนจนถึงปัจจุบัน

ค. ความมากน้อยของอัตราเงินเดือน

ความสำคัญของการค้นคว้า

การค้นคว้าในเรื่องนี้จะทำให้ทราบถึง ความคึกเห็นของผู้บริหารการศึกษาซึ่งเป็นผู้มีประสิทธิภาพ
เกี่ยวกับหลักสูตรโดยตรงว่า หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๐๑ ที่กำลังใช้อยู่ในขณะนี้ มี
ความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร มีข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้าง ซึ่งเมื่อนำข้อเท็จจริงต่าง ๆ เหล่านี้มา
ประมวลกันเข้าแล้ว จะเป็นประโยชน์อย่างยิงในการนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในโครงการวิจัยหลักสูตร
ประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ประมวลการสอบ การเรียน การสอน
 ตลอดจนวิธีกำเนินงานต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความคึกเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปกับประ
สิทธิภาพที่ ๔ นี้ อาจทำได้หลายคาณหลายมุม แต่ผู้เขียนจะสำรวจความคึกเห็นของผู้บริหารการศึกษา เฉพาะผู้ที่กำรงตำแหน่ง
อยู่ในเขตภาคศึกษา • ซึ่งได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ และครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่โรงเรียน
ประถมศึกษาและเทศบาลที่มีการสอนตั้งแต่ขั้นประถมศึกษา • ถึงขั้นประถมศึกษา ๕ ในปีการศึกษา ๒๕๐๕ เป็นอย่งน้อย

รวมทั้งศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาของจังหวัดต่าง ๆ ในเขตภาคศึกษา • เพราะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าผู้บริหารการศึกษาประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมา ถึงแม้ว่าศึกษานิเทศก์จะไม่ได้เป็นผู้บริหารการศึกษาโดยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในวรรณคดี

"ความนึกเห็น"

หมายถึง ความนึกและความรู้สึกเฉพาะของตัวบุคคลที่สนองตอบคำถามของแบบสอบถามฉบับนี้ ในพจนานุกรมการศึกษา หมายถึง "ความเชื่อ การตัดสินใจ ความนึก ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์หรือซึ่งนำหน้ากว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่"^๕

"ผู้บริหารการศึกษา"

หมายถึง ผู้ดำเนินงานการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในที่นี้ผู้เขียนจำกัดเฉพาะผู้บริหารการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งในเขตภาคศึกษา • ซึ่งได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ครูใหญ่ และรวมทั้งศึกษานิเทศก์ด้วย ตามเหตุผลดังกล่าวแล้ว

"ศึกษาธิการจังหวัด"

หมายถึง "หัวหน้าประจำสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ช่วยเหลือนายราชการจังหวัดในการปฏิบัติ รับผิดชอบ และควบคุมราชการชั้นเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดต่าง ๆ"^๖ ในภาคศึกษา •

"ศึกษาธิการอำเภอ"

หมายถึง "หัวหน้าประจำสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติ รับผิดชอบ และควบคุมราชการชั้นเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการในอำเภอ และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในอำเภอต่าง ๆ"^๗ ของภาคศึกษา •

^๕ Good, Carter V., Dictionary of Education, p. 376.

^๖ ผอ. วิทยาการ ประมวลความรู้สำหรับเป็นคู่มือในการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ
หน้า ๒๓๑

^๗ ก. หน้า ๒๓๓

"ศึกษานิเทศก์"

หมายถึง ๑) "เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการดำเนินกิจการ
งานของโรงเรียน และการสอนวิชาและวิชาช่วย"

๒) "ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค มุ่งให้บริการต่าง ๆ เพื่อการ
ค้นคว้าและปรับปรุงร่วมกันในกิจการทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับความงอกงาม และ
พัฒนาการของเด็ก"

ในการค้นคว้าเรื่องนี้ ผู้เขียนหมายถึง ศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษา
ทั้งศึกษานิเทศก์ภาค และศึกษานิเทศก์จังหวัด ในภาคศึกษา •

"ครูใหญ่"

หมายถึง ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียน
เทศบาลที่มีการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา • ถึงชั้นประถมศึกษา ๕ เป็นอย่างน้อยในภาค
ศึกษา •

"หลักสูตร"

หมายถึง สิ่งทีกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเนื้อหาขึ้นมาไว้ให้เด็กได้
เรียนอะไรบ้างในขณะที่อยู่ในโรงเรียน ในการค้นคว้าเรื่องนี้ หลักสูตรทั่วไป
ชั้นประถมศึกษา ๔ หมายถึงรายการเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทีกระทรวงศึกษาธิการกำหนด
ให้สอน ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓

"ประมวลการสอน"

หมายถึง สิ่งที่ขยิบความจากหลักสูตรมาเป็นตอน ๆ เพื่อครูจะนำไป
สอนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ประมวลการสอนเป็น "โครงร่าง
หรือคำอธิบายอย่างละเอียดความหัวข้อสำคัญทีหลักสูตรกำหนดไว้ให้เรียน"

ในที่นี้หมายถึงประมวลการสอนของภาคศึกษา •

คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ของราชบัณฑิตยสถานและกระทรวงทบวงกรม ศึกษาบัญญัติ หน้า ๒๐๓

จรูญ มลิณทร อธิบายคำในวิชาการศึกษา ปรัชญา จิตวิทยา สถิติ หน้า ๘๖๕

๑๐

Good, Carter V., Op.cit. p. 544

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ความเป็นมาของหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น นับว่าเป็นหลักสูตรที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นการวางรากฐาน การศึกษาเบื้องต้นแก่พลเมือง ให้มีวิวัฒนาการ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมในยุคหนึ่งสมัยหนึ่ง ตลอดจน ในการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาที่กล่าวถึงในขณะนี้ ผู้เขียนไม่ถือว่าถึงความจำเป็นของ หลักสูตรนี้แล้วเป็นแน่แท้ ดังนี้—

หลังจากที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยให้ไว้แผนการศึกษาชาติใหม่ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ก็มีให้ การปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ยังคงใช้หลักสูตรฉบับที่ศึกษาเดิมที่วางไว้ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๔๘๖ จน กระทั่งในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ เรื่องให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา ฉบับที่ ๒๔๘๘ ประกาศฉบับที่ ๐ แผนหลักสูตรเดิม หลักสูตรใหม่ก็นับว่าเป็นการปฏิรูปหลักสูตร ใหม่น่าสนใจจริง เพราะรวมเอาวิชาอย่างต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ถึง ๑๐ วิชา ลงเป็นหมวดใหญ่ ๆ ๕ หมวด คือ ภาษาไทย เศรษฐ ศาสตร์ คณิตศาสตร์ (รวมสุขศึกษา) กิจกรรมศิลปะ และพลศึกษาที่รวมวิชาต่างประเภทย่อยไว้ด้วยหลักสูตร เดิม แยกแยกแต่ละวิชาที่จัดการสอนแยกกัน จึงมีปัญหามากในการใช้ กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศยกเลิกหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ เป็นอันถาวรไปใช้หลักสูตรประถมศึกษาฉบับที่ ๒๔๘๘ แต่ เหตุการณ์เช่นนี้ทำให้ผู้เขียนมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาบางส่วนที่ล้าสมัยใน ระดับ ประถม ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการปรับปรุงหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ๑ ชุด เพื่อช่วยกัน ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาในปลายปี ๒๔๘๘ นั้นเอง เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวเสนอผลงานของตนต่อ กระทรวงในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นว่า การปรับปรุงที่แยกทำแต่ละระดับนั้นอาจไม่ สัมพันธ์กัน จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ใต้นักัดกระทรวงศึกษาธิการ

ดัดแปลงด้วย อธิบดีกรมต่าง ๆ ที่มีโรงเรียนและศูนย์รองครูดี ได้ร่วมกันพิจารณาดำเนินการปรับปรุง หลักสูตรบูรณะวัดให้ดีขึ้นด้วย คณะกรรมการ เห็นในเรื่องหลักสูตรประถมศึกษาเป็นอันน้อยไป เพราะ โดยกว้างหลักสูตรประถมศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว ร่างนี้จึงส่งไปให้คณะกรรมการชุดใหม่ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า "ก.ป.ด."

คณะกรรมการ ก.ป.ด. ได้วางโครงการปรับปรุงหลักสูตรออกเป็น ๑ ระดับ คือ อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา ๔ ปี และมีชั้นต้น ๑ ปี ระดับสุดท้ายได้แก่มัธยมศึกษาตอนปลาย และเตรียมอุดมศึกษา รวมทั้ง อาชีวศึกษาที่เทียบเท่าด้วย

ในส่วนระดับประถมศึกษาชั้นต้น คณะกรรมการ ก.ป.ด. ได้ร่างให้คณะกรรมการหลักสูตรประถมศึกษาเห็นใจได้เสมอไปแล้ว ยกขึ้นพิจารณาว่า จะดำเนินการอย่างไรต่อไป ในขณะนั้นก็มีคำขอจากกรมสามัญศึกษาว่า กรมนี้กำลังปรับปรุงการสอนในชั้นประถมศึกษาอยู่ หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๘๐ ไม่เหมาะสม ประสงค์จะขอใช้หลักสูตรใหม่ที่เราจัดทำไว้ในโรงเรียนปรับปรุงไปพลางก่อน คณะกรรมการ ก.ป.ด. เห็นด้วยด้วย จึงได้ปรับปรุงคำชี้แจงเบื้องต้น ความมุ่งหมายของหลักสูตร แนววิชาที่ต้องเรียน และจำนวนชั่วโมงในรายวิชาที่ตรงตามเค้าโครงที่คณะกรรมการ ก.ป.ด. ได้วางไว้ และเสนอกระทรวงศึกษาธิการใช้ในโรงเรียนปรับปรุงต่อไป กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับ โรงเรียนปรับปรุงเฉพาะ ป.๑ และ ป.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ และใช้เต็มทั้ง ๔ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมา ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ นั้นเอง ก็ได้จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเบื้องต้น ๑ ปี ขึ้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จันทบุรี และเชียงใหม่ โดยมีนายฉัย จันทนิม อธิบดีกรมสามัญศึกษา เป็นผู้อำนวยการ มีการรวมรวม ๒๐ นาย และมีผู้เข้าร่วมประชุมจากภาคต่าง ๆ อีก ๔๘ นาย การพัฒนาดังนี้จัดทำระหว่างกลางเดือน มิถุนายน ถึงกลางเดือน กรกฎาคม ๒๕๐๐ ที่ประชุมได้พิจารณาและเสนอร่างหลักสูตรการศึกษาเบื้องต้น ๑ ปี แก่คณะกรรมการ ก.ป.ด. และกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อได้รับให้เข้ากับแผนการศึกษาชาติ ๒๕๐๐ แล้ว จึงได้ประกาศใช้ออกเป็น ๒ ตอน คือ หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๐

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น ๒๕๐๐ นี้ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๘๐ มากทั้งในด้านเนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียนของแต่ละหมวดวิชา และการกำหนดจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ถึงรายละเอียดก็กล่าวแล้วในบทนำ นอกจากนี้ ยังมีหลักการอีกข้อหนึ่งที่น่าสนใจในหลักสูตรใหม่ คือ

เวลาที่จัดไว้เป็นหมวดนั้นจะแยกออกเป็นแขนงย่อย ๆ หรือเอาหลายหมวดมารวมกันเป็นหน่วยงานใหญ่ ๆ ก็ได้ ตามความว่า ถ้าจัดโดยไม่ตรึงอาจบังคับจนแผนประเพณี ก็ แยกเป็นหน่วยที่ต่อเนื่อง ๑ ชั่วโมง โดยรวม ๑ ชั่วโมง เช่นที่เคยทำมาแต่เดิม ถ้าที่ใดมีครูที่มีความสามารถอาจจัดเป็นหน่วยประเภทการตีไข่เวลาติดต่อกันหลาย ๆ วันก็ได้ ทั้งนี้ แล้วแต่ประมาณการสอนของแต่ละภาคจะได้อำหนดไว้ เพราะในการจัดทำประมาณการสอนนั้น ได้เปิดทางให้ทำกันได้อย่างกว้างขวาง โดยให้เจ้าหน้าที่การศึกษาแต่ละภาคจัดทำประมาณการสอนขึ้นเองให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้ ภายในขอบเขตที่หลักสูตรได้วางไว้ รายละเอียดของแต่ละวิชาในหลักสูตรนั้นจะกำหนดไว้ทั้ง ๆ ประโยค ก็กำหนดเป็นแต่ละขั้นไป วิธีการเช่นนี้เป็นการดูประมาณการสอนของแต่ละภาคทำขึ้นไม่ไหว มีละกันแล้วความเหลื่อมล้ำแตกต่างกันระหว่างการสอนในชั้นหนึ่ง ๆ ของแต่ละภาคอาจจะมีมาก

ที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า ทัศนคติทางการศึกษาก็เห็นเกี่ยวกับทัศนคติการงานอื่น ๆ คือ ปัจจุบันนี้เป็นผลผลิตของอดีต และเป็นมูลเหตุของอนาคต ดังทั้งหลายที่เราเป็นผู้ถูกกระทำทำให้เป็นสิ่งที่ใคร่ทำขึ้น เมื่อวานนี้ไม่ แต่แท้จริงเป็นผลจากเหตุแวดล้อม และความจำเป็นต่าง ๆ ซึ่งใจดีแล้วเป็นเวลากว่าถึงศตวรรษ ความเปลี่ยนแปลงที่เราได้สอดคล้องกับเหตุแวดล้อม และความจำเป็นต่าง ๆ ที่สังคมของเรามีอยู่ ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ก็ย่อมจะไม่ยั่งยืนอยู่ได้ จำต้องเป็นมูลเหตุของความเปลี่ยนแปลงต่อไปอีก วิชาการศึกษาจึงเป็นความพยายามอย่างหนึ่งของสังคมที่จะปรับระบบและวิธีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมในยุคนั้นสมัยหนึ่งตลอดมา

แม้ในต่างประเทศ ที่มีการแก้ไขปรับปรุงทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสังคมของเขา อาทิเช่น มีการทดลองหลักสูตรแบบต่าง ๆ ว่า แบบไหนจะดีกว่ากัน มีการดำรงทัศนคติ และบทบาทของเจ้าหน้าที่การศึกษาต่าง ๆ ฝ่ายเกี่ยวกับการนิเทศหลักสูตร การเรียนการสอน ตลอดจนวิธีการดำเนินงานการศึกษาต่าง ๆ ถึงรายงานผลการศึกษาค้นคว้าที่ผู้เขียนจะนำมากล่าวถึงต่อไปนี้.-

การทดลองเกี่ยวกับหลักสูตร และการนิเทศหลักสูตรในต่างประเทศ

เจอร์ซิด^๒ และคณะได้ทดลองเกี่ยวกับหลักสูตรที่มหาวิทยาลัย เมื่อประมาณปี ค.ศ. ๑๙๓๐ ไว้

เวลาในการทดลอง ๒ ปี โดยมีนักเรียนร่วมในการทดลอง ๘๕,๐๐๐ คน และครู ๒,๕๐๐ คน โรงเรียน
ที่ใช้ในการทดลองเป็นโรงเรียนประจำอยู่ในเมืองนั้น ได้มีการจัดแบ่งโรงเรียนออกเป็นสองประเภท คือ
โรงเรียนทดลอง (Experimental School) และโรงเรียนควบคุม (Controlled School)
สำหรับโรงเรียนทดลองนี้จัดให้ใช้หลักสูตรและการสอนโดยดำเนินการตามเป็นหน่วยกิจกรรม แทนที่จะสอน
โดยอาศัยความรู้เป็นหลักอย่างแบบเดิม ส่วนโรงเรียนควบคุมนั้น คงใช้หลักสูตรและวิธีสอนแบบเดิม
โรงเรียนนี้ทั้งสี่ประเภททดลองนี้ถูกจัดเป็นคู่ ๆ สำหรับเปรียบเทียบโดยถือสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ
สถานที่ตั้ง และเกณฑ์การเลือกโรงเรียนเป็นหลักในการจัด ผลของการทดลองทดลองได้เป็นอย่างดีแตกต่าง
ใหญ่ ๆ บางประการระหว่างเด็กของโรงเรียนสองประเภทนั้น จากรายงานผลการทดลอง ผู้ทดลองได้สรุป
ผลไว้ ทดที่จะรวบรวมเป็นข้อ ๆ ใจดังนี้:-

๑. ในด้านความชำนาญทางวิชาการ เด็กที่เรียนตามหลักสูตรแบบเดิมค่อนข้างมีค่า
เด็กที่เรียนตามหลักสูตรแบบใหม่เล็กน้อย

๒. ในด้านการเป็นผู้นำ ความสามารถในการทดลอง การกระทำกิจต่าง ๆ ด้วยตนเอง
การอธิบาย และการร่วมมือกันทำงาน เด็กที่เรียนตามหลักสูตรแบบใหม่เหนือกว่า

๓. เด็กที่เรียนตามหลักสูตรแบบใหม่มีประสบการณ์มากกว่า และแสดงความจำเริญในงาน
การเล่น และทำกิจมากกว่า

๔. ในการทดลองที่เกี่ยวกับการใช้ความคิด เด็กที่เรียนตามหลักสูตรแบบใหม่ แสดงความ
สามารถเหนือกว่า

อย่างไรก็ตาม ผลของการทดลองไม่อาจสรุปได้ว่าหลักสูตรแบบใดดีกว่ากัน เพราะจาก
หลักฐานการทดลองปรากฏว่า โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรแบบใหม่ไม่ได้ใช้หลักสูตรและการสอนวิธีที่ดีเยี่ยม
เป็นต้นว่า ในเรื่องการจัดหาความสนใจของเด็กเป็นหัวใจของหลักสูตร ก็ไม่ปรากฏว่าได้มีผลดีกับอย่าง
จริงจัง ฉะนั้น จะวินิจฉัยว่าหลักสูตรแบบใหม่เหนือกว่าหลักสูตรแบบเดิมอย่างไรได้

ไรต์สโตน ก็ได้ทดลองเกี่ยวกับหลักสูตรนี้เพิ่มเติม โดยให้ใช้หลักสูตรในการเลือกโรงเรียน

และเด็กที่ใช้ในการทดลองทำนองเดียวกับของเจอราร์ด ลักษณะของโรงเรียนที่โรดโทมกัทนาคีโตเป็นโรงเรียนแบบเดิม และแบบใหม่สองรูปได้ดังนี้.—

ลักษณะของโรงเรียนแบบเดิม มี

ก. ชั้นเรียนเป็นเหมือนหนึ่งดังคนแยก ๆ มีการเรียนวิชาประเภทวิชาการ เป็นทั้งกิจกรรมต่าง ๆ มีอันมาก

ข. การสอนวิชาต่าง ๆ แยกเป็นวิชา ๆ เช่น อ่าน เลอ ภาษา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ดุริยศึกษา พลศึกษา คณิต วรรณคดี

ค. ความสนใจที่ไม่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรถือว่าไม่สำคัญ

ง. ความมุ่งหมายของการสอนก็คือ การมุ่งให้เด็กจำเนื้อหาวิชาให้มากที่สุด ฉะนั้นสิ่งที่จะต้องเรียนในชั้นแต่ละชั้น เช่น การทำแบบฝึกหัด ก็ให้เต็มที่ในชั้นนั้น ๆ ด้วย

จ. ถือว่าการสอนวิชาถึงกล่าวข้างต้น เป็นวิชา ๆ ไป เป็นวิธีการที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าของสังคมได้มากที่สุด

ลักษณะของโรงเรียนแบบใหม่ มีลักษณะ

ก. ไม่มีการกำหนดวิชาออกเป็นรายวิชาแบบเดิมอีกต่าง ๆ แม้การสอนแบบเป็นหน่วย ความความสนใจและสอดคล้องกับประสบการณ์ของเด็กในหน่วย บรรจุวิชาต่าง ๆ ไว้ตามความสนใจและความสามารถของเด็ก

ข. การสอนหน่วยต่าง ๆ นั้น แบ่งชั้นการสอนไว้คล้ายคลึงกันรวม ๖ ชั้น คือ.—

๑) ชั้นเริ่มหน่วยด้วยการเร้าความสนใจ และตั้งหน่วย

๒) ชั้นกำหนดความมุ่งหมายกิจกรรม และวิธีการ

๓) ชั้นรวบรวมวัสดุต่าง ๆ

๔) ชั้นบูรณาการ และสหสัมพันธ์

๕) ชั้นกิจกรรมสุดท้าย

๖) ชั้นประเมินผล

ค. กิจกรรมอื่น ๆ เช่น บริการสุขภาพ ห้องสมุด ภูมิทัศน์โรงเรียน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นอย่างใกล้ชิด

ง. โรงเรียนถือว่า การปรับตัวของเด็กทั้งในด้านการศึกษา ตัวตัว และสังคม เป็นสิ่งสำคัญเกี่ยวกับการสอนอย่างมาก

ผู้ทดลอง สรุปผลการทดลองในความรู้ และอื่น ๆ ของเด็กภายในโรงเรียน ทั้งสองประเภทไว้ ดังนี้.-

๑) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่มีความรู้ดีกว่าในวิชาสังคมปัจจุบัน เศรษฐศาสตร์ และปัญหาในทางสุนทรียภาพ

๒) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่มีบุคลิกภาพดีกว่า แสดงน้ำใจกว้างขวางกว่า และทักษะแสดงความสามารถมากกว่าในเรื่องที่เกี่ยวกับสังคมและเศรษฐกิจ

๑) ในการทดสอบที่อิสระตามตัวตนเอง เด็กในโรงเรียนแบบใหม่มีอันดับกว่า

๔) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่มีความสามารถในการเรียนรู้ดีกว่า โดยเฉพาะในการทดลอง และในการวิจารณ์ข้อความคิดเห็น ส่วนในด้านการร่วมมือ การเป็นผู้นำ และน้ำใจในการทำงานก็มีอยู่ทุก ๆ กับเด็กในโรงเรียนแบบเดิม

๕) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่ เหนือกว่าในวิชาทางภาษา และศิลปะประเภทวาดลาย

๖) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่โดยส่วนเฉลี่ยเหนือกว่าในด้านศิลปะ แต่ไม่มากนัก

๗) ในด้านการใช้ความคิด เด็กในโรงเรียนแบบใหม่เหนือกว่า

๘) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่ทำงานได้ดีกว่าในวิชาสุขศึกษา

๙) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่ มีสุขภาพดีกว่า เมื่อคิดเป็นส่วนตัว

๑๐) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่ มีการปรับตัวดีกว่าทั้งในด้านตัว และสังคม

๑๑) เด็กในโรงเรียนแบบใหม่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ดีกว่าเด็กในโรงเรียนแบบเดิม

แบบเดิม

๑๒) เด็กชั้นประถมตอนต้นในโรงเรียนแบบใหม่เหนือกว่าในวิชาอ่าน ภาษา และสะกดคำ ส่วนเฉลี่ยในวิชาเลขก็ดีกว่า แต่ไม่มากนัก

๑๓) เด็กชั้นประถมปลายของโรงเรียนแบบใหม่ เหนือกว่าในวิชาอ่าน ภาษา และเลข แต่ก็ไม่มากนัก

คินา เมรี ดอร์ธอน" ผู้เจ้าอาวาสทางหลักฐารประถมศึกษา ได้รายงานถึงทัศนคติและหลักฐานเกี่ยวกับงานพัฒนาการหลักฐารชั้นประถมศึกษาของนิวยอร์กว่า เจ้าหน้าที่ด้านท้องถิ่นอันได้แก่การศึกษาธิการ ได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหมู่ศึกษาธิการที่เมืองบราเคียว เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๒ มีข้อตกลงที่ น่าสนใจ คือ.—

๑. หลักฐารและประมวลการ เรียนสำหรับใช้ในชั้นประถมศึกษานั้น ควรพิจารณาในแง่การสอน แผนกหน่วยงานควม และในการกระทำเช่นนี้ในระวางถึงเรื่องต่อไปนี้ประกอบกันไป คือ.—

- ก. การทบทวนเรื่องความเจริญของงาน และพัฒนาการของเด็ก
- ข. อาศัยความรู้ทางสังคมวิทยาเพื่อศึกษาพิจารณาถึงลักษณะของชุมชนพบว่า จะมีทางปรับปรุงขึ้นได้อย่างไร
- ค. องค์ประกอบของหลักฐารมีส่วนสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการของเด็ก และ ชุมชนอย่างไร
- ง. ลักษณะความผิดปกติของตัวอธิบายวิชา
๒. สมควรให้มีการใช้หลักฐารแบบใหม่ และวิธีการต่าง ๆ กันอย่างจริงจัง
๓. ควรอนุญาตให้โรงเรียนใช้ภาษาถิ่นเมืองเพื่อการสอนในชั้นต่าง ๆ ได้ เมื่อถึงชั้นประถมศึกษาที่ ๓ แล้วให้สอนเป็นภาษาอังกฤษ
๔. ให้เลิกระบบการรวบทัน เพราะมีบางแห่งจัดให้เด็กชั้นต่าง ๆ รวมกันแล้วให้ครูคนหนึ่งสอน ซึ่งอาจไม่ใช่วิทยาศาสตร์
๕. การปฏิบัติงานสาธารณะประโยชน์ (Community Service) ให้ถือว่าเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของหลักฐารสำหรับทุกโรงเรียน ให้พยายามเชื่อมโยงกิจกรรมในหลักฐารให้สอดคล้องกับงานมูลสารศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่
๖. สมควรที่จะกองจัดตั้งศูนย์กลางปรับปรุงหลักฐารขึ้นตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือและบริการแก่การร่างหลักฐารให้สัมพันธ์กับปัญหาของท้องถิ่นนั้น

๑. การจัดให้มีการประเมินผลเกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ แยกๆ ขึ้นมาตามหน้าที่ในงานด้านหลักสูตร
๔. เติมนิเทศโรงเรียนที่อยู่ในโครงการปรับปรุงได้สำเร็จในเรื่องความจำเป็นในการสอน มีใบทอดทิ้งโดยเข้าใจผิดว่า วิธีการใหม่ ๆ จะโดยดลิตูกอบ้าง
๕. ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ และการทดลองวิธีการจัดการศึกษา หรือวิธีสอนแบบใหม่
๑๐. ควรมีการแลกเปลี่ยนเอกสาร และแนวความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรระหว่างบุคลากรในกรม กองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน
๑๑. ให้โรงเรียนใช้โครงการแผนแนวเดียวกัน โดยพยายามลดความซ้ำซ้อนจากองค์การต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น ศึกษานิเทศ - ศูนย์การ เป็นต้น
๑๒. เสนอให้ฝ่ายวิชาการ เตรียมทดสอบความเหมาะสมมาตรฐาน (Standardized intelligence tests) ขึ้นใช้ในโรงเรียนโดยเร็วที่สุด รวมทั้งกิจการที่เกี่ยวข้องกับระเบียบต่าง ๆ สำหรับเด็กด้วย

จุดที่ ๕ ให้ความสำคัญเรื่อง การเปลี่ยนแปลงรายการของงานของโรงเรียน โดยพยายามลดความซ้ำซ้อนระหว่างชุดกิจกรรมกับวิชาการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรของครูใหญ่ จำนวน ๔๔ คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ การสำรวจความคิดเห็นเป็นประชาธิปไตย (Democratic-nondemocratic Continuum) กับเครื่องมือวัดความสนใจในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของคณะครู ซึ่งได้ค้นพบมาจากเครื่องมือวัดการพัฒนาการหลักสูตร (The Curriculum Improvement Measure เรียกย่อ ๆ ว่า CIM.) ผลการค้นคว้าสรุปได้ดังนี้.-

๑. โรงเรียนภายใต้การนำของครูใหญ่ที่เป็นนักประชาธิปไตย จะมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเกิดขึ้น และในการเปลี่ยนแปลงนั้นจะมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมายเกิดขึ้นมากมายด้วย
- เกี่ยวกับรายการเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนที่มีครูใหญ่เป็นนักประชาธิปไตย จะมีวิชาเรียน และกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้น มีการเพิ่มวิชาที่สำคัญเข้า และตัดวิชาที่เห็นว่าไม่คู่ควรออกมากกว่าในโรงเรียนที่มีครูใหญ่ไม่เป็นนักประชาธิปไตย ในโรงเรียนที่มีครูใหญ่มีความเป็นนักประชาธิปไตยมากเท่าไร ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงการวางสอนประจำวันให้ดีขึ้น มีการวางแผน และการเปลี่ยนแปลงวิธีการอื่น ๆ

ในโรงเรียนมากขึ้นเท่านั้น แม้ว่าโรงเรียนทั้งสองแบบมีความใหม่เอี่ยมซึ่งจะขยายกิจการของโรงเรียนเหมือนกัน แต่ว่าในโรงเรียนที่ผู้นำเป็นนักประชาธิปไตยนั้น จะมีจำนวนการปรึกษาหารือการวิพากษ์วิจารณ์มากกว่า นอกจากนี้ ยังมีหลักฐานอื่น ๆ ที่ยืนยันเกี่ยวกับความฉันทฉันทระหว่างวิธีการที่โรงเรียนใช้ในการคิดแปลงกิจการกับการควบคุมงานของครูใหญ่ ในโรงเรียนที่ครูใหญ่เป็นนักประชาธิปไตยนั้น มีการใช้บุคคลภายนอกที่มิใช่คณะครูใหญ่ในการร่วมงานด้วย และยังมีวิธีการต่าง ๆ นานาในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่มากมาย คณะครูเองก็รู้จักร่วมมือกันทำงานเป็นหมู่เป็นพวก มีการปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับการพัฒนากิจการของโรงเรียน

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจะมีการ เปลี่ยนแปลงรายการวิชา มีการ เติม หรือลดวิชาเรียนมากกว่าในโรงเรียนประถมศึกษา

๒. ครูในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความกระตือรือร้นในการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตร ทด ๆ กัน

๓. กระแสนของครูใหญ่ที่ได้ แล่งว่ามีความกระตือรือร้นมากในการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตร และกระแสนนี้ สูงกว่ากระแสนของครูน้อยอย่างมีนัยสำคัญ ในการออกแบบสอบถาม ครูใหญ่จะตอบทุกคำถาม ไม่ค่อยตอบว่า "ไม่แน่ใจ ไม่ทราบ" เหมือนครูน้อยที่มักตอบกันแบบนี้

ความแตกต่างระหว่างกระแสนของครูใหญ่กับครูน้อยเป็นเรื่องที่ควรทำความเข้าใจ และยอมรับในทัศนคติหลักสูตรแบบใหม่ ในแบบสอบถามจำนวน ๔ ใน ๑๐ ข้อนี้ ครูใหญ่ตอบมากกว่าร้อยละ ๒๕ และตอบได้ดีกว่าครูน้อย แต่ที่ได้น่าสนใจมาก เพราะครูใหญ่บางคนได้เคยเรียนวิชาการจัดหลักสูตร เป็นวิชาเอก ในขณะเรียนในชั้นปริญญาโท แต่ในแบบสอบถามก็ได้แสดงถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติซึ่งครูน้อยควรจะทราบ แต่ก็ไม่ค่อยตอบกัน

๔. ไม่มีความแตกต่างกันในระหว่างความกระตือรือร้นในการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรของครูใหญ่ กับการเปลี่ยนแปลงจริง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในโรงเรียนของครูใหญ่เหล่านั้น เพราะการที่ครูใหญ่มีความกระตือรือร้นในการเปลี่ยนแปลงมิได้หมายถึงว่า การเปลี่ยนแปลงนั้นได้เกิดขึ้นแล้ว และจะต้องเกิดขึ้นเสมอไป

๕. ไม่มีความแตกต่างกันในระหว่างความกระตือรือร้นในการ เปลี่ยนแปลงของครูใหญ่ กับวิสัยทัศน์และการควบคุมงานของครูใหญ่เอง เพราะครูใหญ่ที่ได้คะแนนสูงจากเรื่องวัดความกระตือรือร้นในการ เปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า C.M. ก็มีคะแนนต่ำในการวัดความเป็นประชาธิปไตยด้วย

๖. ในโรงเรียนประถมศึกษาที่คณะครูและครูใหญ่เป็นนักประชาธิปไตย จะมีความกระตือรือร้นต่อการ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรมากกว่าคณะครูและครูใหญ่ที่ไม่เป็นนักประชาธิปไตย

เวอร์จิล อี. แฮร์ริค^๖ ได้รายงานให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานฝ่ายบริหาร และบทบาทของนักบริหาร โดยอ้างถึงการค้นคว้าของนักวิจัยการศึกษาหลาย ๆ ท่านในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้.--

๑. บทบาทของศึกษานิเทศก์ และการบริหารงานกับการพัฒนาหลักสูตร

เฟอสเตอร์^๗ ได้ศึกษาถึงปัญหาการก้าวข้ามกันในเรื่องความรับผิดชอบของครูใหญ่ ศึกษา นิเทศก์ ศึกษาธิการ และผู้จัดทำหลักสูตร โดยศึกษาจากศึกษานิเทศก์ประมาณ ๔๐ คน กับครูที่สอนชั้นประถมศึกษา ประมาณ ๔๐ คน ได้พบว่า "ทั้งศึกษานิเทศก์ และครู มองเห็นว่าบทบาทของศึกษานิเทศก์คือ เป็นผู้ชี้แนะโดยตรงในการอบรม"

ฮัทธัมส์ กับโบว์^๘ เห็นว่าการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของการเรียน การสอน และบทบาทของศึกษานิเทศก์นั้นเป็นเรื่องของการให้บริการแก่ครูโดยตรง ไม่ใช่เป็นผู้บังคับบัญชาของครู

๒. การให้การอบรมกับการพัฒนาหลักสูตร

เวอร์จิล อี. แฮร์ริค^๙ กล่าวว่า "การพัฒนาคู่มือหลักสูตรส่วนใหญ่เกิดขึ้นหรือเนื่องมาจากการให้การอบรมแก่ครูประจำการ"

เดนีส^{๑๐} ดำรงครูในรัฐไอดาโฮเกี่ยวกับการอบรมและวิธีการฝึกอบรม พบว่าเทคนิคในเรื่องโรงฝึกงานของครู เป็นประโยชน์ในการอบรมวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นอันมาก

^๖ Virgil E. Herrick, "Administrative Structure and Processes in Curriculum Development," in Review of Educational Research, 30:3, June, 1960.

^๗ Foster, Lucille Estelle Caster, "Perceived Competencies of School Supervisors" in Dissertation Abstracts 20:568-69, No.2, 1959.

^๘ Adams, Grace L., Bowie, Lucille., "How We Learn: Implications For Supervision," in Education 78:211-15, December 1957.

^๙ Virgil E. Herrick, loc.cit.

^{๑๐} Daines, Delva "Analysis of Fifty Instructional Problems of Elementary School Staff in the State of Idaho and the Implications for In-Service Growth Programs.", Dissertation Abstracts 17:101-102 No.1, 1957.

๑. ประเด็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร

เบอร์ก, แฮริส และวอลเด็น^{๑๑} ระบุว่าประเด็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอยู่

๑ ประเภท คือ.-

ก. จัดทำโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานกลาง ที่เรียกว่า แบบตั้งเคส

(Centralized Approach)

ข. จัดทำโดยอาศัยคณะกรรมการในโรงเรียน ที่เรียกว่า แบบวิเทศ

(Decentralized Approach)

ค. จัดทำโดยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่สำนักงานกลาง และครู

(Centrally Co-ordinated Approach)

ทั้ง ๓ แบบนี้ ปาร์คเกอร์ นักวิจัยพบว่า แบบ ก. ได้ผลดีที่สุด

๒. ขอบเขตของปัญหาในการจัดการอบรมเพื่อพัฒนาหลักสูตร

เดนิ^{๑๒} กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องในการอบรมครู มี ๔ อย่างด้วยกัน คือ

ปัญหาเกี่ยวกับ

ก. เด็กเรียนช้า

ข. เด็กเรียนเร็ว

ค. เด็กมีปัญหาทางพฤติกรรม

ง. การพัฒนาทักษะในการอ่าน

จ. การพัฒนาความรู้ลึกซึ้งขึ้น หนักใจ การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนฝูงของเด็ก

เบอร์ก, แฮริส และวอลเด็น^{๑๑} ระบุว่า เมื่อโรงเรียนแต่ละโรงเรียนได้ดำเนินการอบรมครู

มักจะพบในเรื่องการค้นคว้าเกี่ยวกับเด็ก การแนะแนว ขาดคุณสมบัติ มากกว่าเรื่องอื่น ๆ แนวทางของครูจะต้องการ
ให้อบรมในเรื่องวิชาการมากกว่า

๑๑

Berge, Marvin L., Harris, Russell E., and Malden, Charles B., "In-Service Educational programs of local School Systems." in In-Service Education, Fifty Six Year Book, Part I, pp. 197-223.

๑๒

Daines, Delva, loc.cit.

๑๓

Berge Marvin L., loc.cit.

๘. อาการแสดงที่ และวัตถุประสงค์ประกอบการสอนกับการเรียนทางอวัชกร

แบบบี และสติเกิด^{๑๕} โลกนี้เกี่ยวกับการจัดของเรีนนต่างกับวิชาต่าง ๆ วิชาในการจัดโรงเรียนและของปฏิบัติการของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสมจะมีส่วนช่วยกับมากความสนใจ และความสามารของนักเรียน ช่วยกระตุ้นให้เด็กเรีนนแต่ละบุคคลเกิดการเรีนนรู้ดียิ่งขึ้น ผู้คนกว่าทั้งสองมีความเห็นต้องคงกันว่า การวางแผนผังอาคารเรีนนก็เหมือนกับการวางแผนจัดทำหลักสูตร คือ จะต้องคำนึงถึงว่า เรามีจุดประสงค์อะไรบ้างในการจัดการศึกษาของเรา และจะมีผลสัมฤทธิ์แค่ไหน เมื่อวางวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจนแล้ว การสร้างอาคารเรีนน และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ จะต้องสร้างให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มิใช่วางหลักสูตรให้เป็นไปตามการสร้างอาคาร แต่เมื่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอาจเปลี่ยนแปลงได้ และวิธีสอนก็อาจมีวิธีใหม่ ๆ ขึ้นมาได้ เมื่อนั้น อะไร ๆ ก็เป็นเรื่องของการยืดหยุ่น

แบบกา^{๑๖} เห็นว่า ในโรงเรียนที่หลักสูตรหลายแห่งไม่จัดให้มีการสอนวิชาอุปกรณ์การสอนครูใหม่ ๆ มักไม่ค่อยคำนึงถึงเรื่องนี้กันเลย

แบบค^{๑๗} เห็นว่ามีความสำคัญอันยิ่งใหญ่ในทางนิทาน ระหว่างการใช้อุปกรณ์ใดก็ตามที่สอดคล้องกับระดับความรู้ในการใช้เครื่องมือใดก็ตามวัสดุ

ผลการค้นคว้าเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่า การมีวัตถุประสงค์ประกอบการสอนมีความสัมพันธ์กันทำให้เข้าใจได้ว่าครูจะมีความรู้ในการใช้ และสามารถใช้วัตถุประสงค์ประกอบการสอนเหล่านั้นได้ก็เลย

^{๑๕} Bagby Carolyn, and Stickle Ruth, "Check List for Use in Planning the English Classroom in the Secondary School," in English Journal, 46: 579-81, December 1957.

^{๑๖} Benda, Harold N., "A Plan for the Improvement of the Pre-Service Course in Audio- Visual Education for the State Teachers College of New Jersey," in Dissertation Abstracts 18 : 1727, No. 5, 1958.

^{๑๗} Camp, M.B., "Some Factors Related to the Utilization of Audio- Visual Materials with Suggestions for Teachers Preparation in this Area, in Dissertation Abstracts 18 : 155, No. 1, 1958

๖. การแบ่งฝ่ายงาน และการดำเนินงานของโรงเรียน

อดัม^{๑๗} ได้พรรณารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นอนุบาลว่า ควรจะเน้นถึงนิทานการ วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน คณะผู้ดำเนินงาน และความสัมพันธ์กับประชาชนในการดำเนินงานในที่นี้

กอร์^{๑๘} กล่าวว่า การให้การศึกษาชั้นอนุบาลนี้มีผลก็อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแก่เด็ก ในเรื่อง การปรับตัว และความกระฉับในการอ่านมาก

นอกจากนี้ นักวิจัยการศึกษาทั้งหลายยังได้พยายามค้นคว้าเกี่ยวกับบรรยากาศทางการศึกษา ที่เหมาะสมในการปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้.-

✓ เอลด์เฟล^{๑๙} เชื่อว่า ในการปรับปรุงหลักสูตรนั้น จำเป็นต้องร่างบรรยากาศทางการศึกษาให้ดีขึ้นก่อน เป็นที่น่าสังเกตว่า ครูต้องมีความรู้สึกอบอุ่นใจ จะให้ความรู้สึกสมบูรณ์รอบคอบ ควรอนุญาตให้ครู ทำการทดลองต่าง ๆ ด้วย บรรยากาศที่เป็นกันเองระหว่างครูกับนักบริหารการศึกษา จะช่วยแก้ไขปัญหาดัง ๆ ในการปรับปรุงหลักสูตรได้ดีที่สุด กระตุ้นให้ครูรู้สึกและนำครูให้รู้จักว่า อะไรเป็นปัญหามากกว่า จะคิดแก้ปัญหาโดยวิธีแต่อย่างใดบ้างด้วยใจครูว่า การรู้จักใจครูแต่ละคนตามความสามารถและความสนใจของเขา ความต้องการทางด้านอารมณ์ และการใช้ให้เหมาะสมกับเวลาว่างที่ครูมี จะได้ผลมากที่สุด

ในทางความอบอุ่นของครูนั้น ไวลส์^{๒๐} ได้ศึกษาค้นคว้าทัศนคติของครู จำนวน ๑,๐๐๐ คน เมื่อ ๔ ปีมาแล้ว เรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ครูต้องการ เขาสรุปผลไว้ว่า ครูต้องการความเป็นอยู่ที่มั่นคง

^{๑๗} Austin, Kent Carnochan, "The Ungraded Primary Unit in Public Elementary Schools of the United States," in Dissertation Abstracts 19:73-74, No. 1, 1958

^{๑๘} Kluwe, Mary Jean Upson, "An Investigation of the Effects of an Integrated Kindergarten-Primary Program," in Dissertation Abstracts 19 : 2028-29, No. 8, 1959

^{๑๙} Ellsworth S. Statler, "Educational Climate, Curriculum and School Improvement," in Educational Administration and Supervision, Vol. 43 : 8, 1957, p. 1

^{๒๐} Kimball Wiles, "Supervision for Better Schools," 1955, p. 52

มีความสนใจ พอใจในอาชีพของตน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ได้รับการปฏิบัติจากผู้อื่นกับวิชาของตนอย่าง
ยุติธรรม มีความพอใจต่อผลงานในเรื่องต่าง ๆ กระทั่งถึงการช่วยเหลืองาน ร่วมมือกันในการดำเนิน
นโยบาย

นอกจากบรรยากาศในการปรับปรุงที่ไม่ดีแล้ว ในคำ^{๒๑} ยังพบอีกว่า ครูและผู้บริหาร
การศึกษา จำนวน ๑๑๐ คน ที่เชื่อว่าความไม่เต็มใจในเรื่องวัตถุประสงค์การสอน จำนวนชั่วโมงที่สอน
ความไม่สะดวกต่าง ๆ และการขาดการสนับสนุนในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง
ในการปรับปรุงหลักสูตร ในกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นจำนวนถึงร้อยละ ๘๖.๖ ที่มีความรู้สึกว่าไม่ได้รับเงินงบประมาณ
เพียงพอต่อการจัดการความสะดวกต่าง ๆ โครงการการศึกษาเก่า ๆ ก็เป็นสิ่งที่ควรจะมีให้ทำการ
ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร นอกจากนี้ยังพบอีกว่า อุปสรรคที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความบกพร่องของครูที่
ไม่รู้จักการไปตามทันวิชาการใหม่ ๆ ในเรื่องวิจัยทางการศึกษา ครูที่มีรายได้น้อยจะทำงานไม่ค่อยได้ดี
การให้เงินเดือนน้อย ๆ จะทำให้ครูไม่มีความสนใจในการปฏิบัติหน้าที่ มีผลเสียทั้งทางร่างกายและจิตใจ

เดอร์เมอร์ ดี คุน^{๒๒} ได้กล่าวว่าทัศนคติของครูเกี่ยวกับความเต็มใจที่จะร่วมมือในการ
พัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนในโคลัมเบีย พบว่าครูจำนวน ๔ ใน ๑๐ ของครูกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๘๔ คน
เต็มใจที่จะใช้เวลานอกเวลาการทำงานนี้ ๒ ใน ๑๐ คนใจจะใช้เวลาในเวลาว่าง ประมาณ ๑ ใน
๑๐ เต็มใจทำใบหาปลาประมงน้ำจืด และมีครูเพียง ๑๐ คน ที่บอกว่าไม่สนใจเลย และยังพบว่าครูมีความ
สนใจอยู่ในระดับสูงมากในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เมื่อเปรียบเทียบความไม่พอใจเกี่ยวกับหลักสูตรแล้ว
ครูที่สอนมัธยมต้นไม่พอใจในหลักสูตรมากกว่าครูที่สอนมัธยมปลาย

จากผลการค้นคว้าของคุน^{๒๒} เราอาจจะมองเห็นแล้วว่า ในการบริหารงานนั้น ต้องกระตุ้น

๒๑

Daniel Sueo Noda, "A Study of Successful Practices Used to Remove the Major Blocks to Curriculum Improvement in the Secondary School," in Doctor's Dissertation, The Ohio State University, Columbus, 1952, pp. 123-124.

๒๒

Herbert Lee Coon, "A Study of the Attitudes of Teachers and Administrators Toward High School Curriculum Organization," in Doctor's Dissertation, The Ohio State University, Columbus, 1957, p. 265

๒๑. ผู้ร่วมงาน และองค์การความร่วมมือของคณะครูตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง คือ ศึกษานิเทศก์ และผู้จัดทำหลักสูตร ควบ และเราควรคำนึงถึงทัศนคติในการบริหารว่า น่าจะขึ้นอยู่กับระดับความเต็มใจของครูในการทำงาน ว่าพอใจหรือไม่อย่างไร อย่างไรก็ตาม ครูเป็นส่วนใหญ่คนที่ทำงานนอกเวลาตามเงินเดือนที่ และยังมีอื่น ๆ อีกมากในงานนอกเวลา

✓ ริต้า เบลาว^{๒๑} ได้รายงานผลการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาว่า ครูที่มีวิสัยทัศน์จะวางแผนงานไว้ล่วงหน้าถึง ๑ ปี โดยวางโครงการกับบรรดาเพื่อนครูด้วยกัน ในระหว่างเด็ก หยุดเรียน และความเป็นผู้นำเป็นเรื่องสำคัญไม่ยิ่งกว่าการปกครองระบบครูประจำการทั้งในด้านการปฏิบัติและภาค ปฏิบัติ

✓ เอลส์เว^{๒๒} ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับบรรยากาศในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูว่า มีข้อเท็จจริงหลายอย่างที่ได้อาจหาข้อสรุปที่เกินมา พอสรุปได้ดังนี้.-

๑. ครูควรจะมีมือในการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร และพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียน ของเด็ก
๒. ปรับปรุงบรรยากาศการเป็นครู และการศึกษาให้ดีขึ้นซึ่งอาจหมายถึงการปรับขยาย เงินเดือน มีเงินงบประมาณสำหรับจัดหาอุปกรณ์การสอน ความสะดวกต่าง ๆ และตระหนักถึงความสำคัญ ของการ เป็นผู้นำ
๓. ความเป็นผู้นำควมวิสัยประชาธิปไตย โดยคำนึงถึงคุณค่าของคน และเห็นความจำเป็น ของความเข้มแข็งกับบุคคลอื่น ๆ
๔. การศึกษาจะดำเนินไปอย่างดีทั้งในด้านการปฏิบัติและภาคปฏิบัติ ก็ด้วยความร่วมมือกันของ

มหาชน

^{๒๑} Rita Enlaw, "Organizing Schools for the Future," in Educational Leadership No. 5, February, 1957, pp. 288-292

^{๒๒} Ellsworth S. Statlor, loc. cit.

วิธีดำเนินการ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจนี้ได้แก่ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคศึกษา ๑ มี ๘ จังหวัดด้วยกัน คือ หนองคาย ขอนแก่น นครพนม สกลนคร นครราชสีมา และอุดรธานี ได้ใช้วิธีเลือกแต่ละประเภท ดังต่อไปนี้.—

๑. สำหรับศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ และศึกษานิเทศก์ ใช้จำนวนมวลประชากร (Population)

๒. สำหรับครูใหญ่ ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรให้มากที่สุดที่จะทำได้ จึงถือหลักเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างของครูใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้.—

๑) ครูใหญ่ทั้งหมดที่นำมาเลือกนั้นเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนที่กระจายอยู่ทั่วไปในเขตภาคศึกษา ๑

๒) โรงเรียนเหล่านั้นเป็นโรงเรียนประชาบาล และเทศบาลตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ๑ ถึงชั้นประถมศึกษา ๕ เป็นอย่างน้อย

๓) การเลือกจำนวนโรงเรียน ถือเกณฑ์เลือก ๒๕ โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนที่อยู่ในลักษณะดังกล่าวในข้อ ๒) จำนวน ๒๐๐ โรงเรียน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่าง (random sampling) โดยอาศัยตารางของฟิชเชอร์ กับ เยตส์ เทียบกับเกณฑ์เลือกดังนี้ เพราะ

ก. จำนวนครูใหญ่ ๒๕ คนนี้ เป็นตัวแทนของครูใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ ในภาคศึกษา ๑ คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๑๒ ของจำนวนครูใหญ่ทั้งหมด

ข. จำนวนครูใหญ่เหมาะสมกับเวลาที่จะใช้ในการออกไปรวบรวมข้อมูล เพื่อ

ทำการวิจัยได้เสร็จสิ้นภายในการศึกษาครั้งนี้

ก. ค่าใช้จ่ายในการส่งและเก็บแบบสอบถามคืนไม่สูงเกินไป

ง. ในจำนวนครูใหญ่เหล่านี้เป็นครูใหญ่ของโรงเรียนที่ใช้การศึกษาทดลองว่า
เกี่ยวกับหลักการประเมินผลภายในโครงการของกรมสามัญศึกษา ควบคู่กันไปหลายอย่าง เพื่อนำผลการพิจารณา
ในการวิจัยรวมกัน

กลุ่มตัวอย่าง

จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนดังนี้.-

๑. ศึกษาธิการจังหวัด	๗ คน
๒. ศึกษาธิการอำเภอ	๔๓ คน
๓. ศึกษาพิเศษ	๑๗ คน
๔. ครูใหญ่	๒๔ คน

รวมทั้งสิ้น ๑๑๑ คน

ในจำนวนนี้มีศึกษาธิการอำเภอ ๑ คน ศึกษาพิเศษ ๑ คน ไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ รวม
๔ คน คงเหลือ ๑๑๑ คน จากจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้.-

จังหวัด	ศึกษาธิการ จังหวัด	ศึกษาธิการ อำเภอ	ศึกษาพิเศษ	ครูใหญ่โรงเรียน	
				เทศบาล	ประชาบาล
นครนายก	๑	๑๓	๒	๔	๒
นนทบุรี	๑	๔	๕	๓	๒
สมุทรปราการ	๑	๒	๕	-	๑
สมุทรสาคร	๑	๗	๓	-	-
นครปฐม	๑	๕	๔	-	๒
สมุทรปราการ	๑	๕	๔	๐	๑
สมุทรสาคร	๑	๓	๕	-	๒
รวม	๗	๔๖	๓๔	๑๔	๑๐

ผู้เขียนได้รับแบบสอบถามจากผู้ตอบทั้งหมด ๑๐๐ ฉบับ
 ในจำนวนผู้บริหารการศึกษา ๑๐๐ คน ได้แบบสอบถามคืน เมื่อจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ จะได้
 ดังนี้.-

ประเภทของผู้ บริหารการศึกษา	จำนวน	เพศ		ประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง			อัตราเงินเดือน *	
		ชาย	หญิง	๑-๑๕ ปี	๑๕-๒๕ ปี	๒๕ ปีขึ้นไป	เงินเดือนน้อย	เงินเดือนมาก
ศึกษานิเทศก์ **	๕๓	๕๓	-	๕	๒๐	๒๘	๑๕	๓๕
ศึกษานิเทศก์	๓๕	๒๘	๖	๑๓	๑๕	๓	๒๑	๑๓
ครูใหญ่	๒๕	๒๐	๕	๕	๑๓	๗	๒๒	๒
รวม	๑๑๓	๑๐๑	๑๐	๑๓	๔๘	๓๘	๕๘	๕๐

หมายเหตุ * เงินเดือนน้อยหมายถึงไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาท เงินเดือนมากหมายถึง ตั้งแต่ ๑,๒๐๐ บาทขึ้นไป

** รวมทั้งศึกษานิเทศก์จังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการสำรวจครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามความถี่เห็นรองผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป
 ปีงบประมาณที่ ๕ ในการเขียนแบบสอบถาม ผู้เขียนได้ปรึกษาดูสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๐๓ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรฉบับนี้เป็นหลักในการตั้งคำถาม ภายใต้
 การแนะนำของคณะกรรมการสถานศึกษาที่รับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

การทดสอบใช้แบบสอบถาม

หลังจากทำแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้ทดลองใช้แบบสอบถามกับครูใหญ่ โรงเรียนประชาบาล
 และโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครและฉะเชิงเทรา รวม ๕๐ โรงเรียน เพื่อดูว่าครูใหญ่ซึ่งเป็นผู้บริหาร

การศึกษาประเภทหนึ่งที่เกิดกับหลักสูตรมากที่สุดจะเข้าใจคำถามหรือไม่ คำถามอีกอย่างที่ไม่เหมาะสม
เมื่อทดสอบแล้วปรากฏว่ามีข้อบกพร่องบางประการ จึงได้จัดการแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น คือ คัดข้อคำถาม
กันออก ตามเดิมเดิมในข้อซึ่งบกพร่องอยู่ และปรับปรุงแก้ไขข้อความที่ผู้สอบไม่เข้าใจเสียใหม่ เพื่อให้
ได้แบบสอบถามที่ดีขึ้นสำหรับใช้ในการสำรวจต่อไป

ลักษณะทั่วไปของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่แก้ไขแล้วนั้น มีคำสั่งชี้แจงในการกรอกแบบสอบถามที่ปากหน้าคำใน (ดูภาคผนวก
หน้า ๑๕๕) ส่วนข้อคำถามต่าง ๆ ทั้งหมด แบ่งได้เป็น ๔ ตอน คือ.-

ตอนที่ ๑ บันทึกส่วนตัวผู้บริหารการศึกษา เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษาเอง เช่น
ตำแหน่งงาน เพศ อายุ สภาพสมรส วิชา เงินเดือน จำนวนปีที่ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ฯลฯ
มีทั้งหมด ๑๕ รายการด้วยกัน (ดูภาคผนวก หน้า ๑๕๕)

ตอนที่ ๒ ถามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรทั่วไปในกรณีที่ ๔ ตามตัวข้อ
สำคัญ ๆ เกี่ยวกับ ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ประมวลการสอน เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน
หลักสูตร อัตราเวลาเรียน การเตรียมตัวครู รวมทั้งสิ้น ๒๑ ข้อกระทง (ดูภาคผนวก หน้า ๑๖๖)

ตอนที่ ๓ ถามความเห็นเกี่ยวกับสาขาต่างๆ ที่ทำให้เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาสอบได้ตกเป็น
จำนวนมาก ว่าสาขานั้น ๆ มีความสำคัญมากน้อยเพียงใดต่อการสอบได้ของนักเรียน รวมทั้งสิ้น ๒๗ รายการ
(ดูภาคผนวก หน้า ๑๕๕)

ตอนที่ ๔ เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหารการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการ
แก้ไขปรับปรุงหลักสูตร และคำถามเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในอันที่จะทำให้งาน
บริหารการศึกษาในอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาได้มีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมทั้งสิ้น ๒ ข้อกระทง
(ดูภาคผนวก หน้า ๑๕๖)

ลักษณะทั่วไปของคำถามทั้ง ๔ ตอน มีดังนี้.-

ก. แบบเลือกตอบ แบบนี้ในแต่ละข้อถามจะมีรายการคำตอบซึ่งมีค่าประมาณค่า
ความเห็น ส่วนมากแบ่งเป็น ๕ ของ ๓ ของ และ ๒ ของก็มี เริ่มจากลักษณะที่เป็นเชิงปริมาณมากที่สุด
จนถึงเชิงนิเสธมากที่สุด มีตัวเลขกำกับค่าความของแต่ละข้อถาม เรียงตามลำดับกันไป เมื่อผู้ตอบพิจารณา
ดูแล้วเห็นว่ามีความเห็นสอดคล้องกับคำตอบรายการใด ก็เลือกลงความเห็นในช่องมากว่าส่วนประมาณค่า

ความเห็นที่เกี่ยวกับรายการนั้น แยกเลือกออกมาเป็นบางข้อซึ่งมีกว้างไว้สำหรับให้ผู้ตอบได้แสดงเหตุผลประกอบ
คำตอบที่ตนเลือกองความเห็นนั้น ๆ อีกด้วย

จ. แบบเก็บข้อความในช่องว่าง แบบนี้จะมีเฉพาะแค่ข้อความ ในผู้ตอบแสดงข้อเท็จจริง
หรือความคิดเห็นลงไปจากประสบการณ์ของผู้บริหารการศึกษาเองโดยเสรี ไม่มีรายการกำหนดไว้ให้เลือก
องความเห็น

การเก็บข้อมูล

ผู้เขียนเป็นผู้นำแบบสอบถามไปส่งให้แก่ผู้บริหารการศึกษาที่อยู่ในข่ายสำรวจด้วยตนเอง โดยมี
หนังสือแนบจากท่านอธิบดีกรมสามัญศึกษา (ดูภาคผนวก หน้า ๑๔๗) ถึงผู้บริหารการศึกษาทุกท่านโดยทรง
ชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามนี้ ทำให้ผู้เขียนได้รับความสะดวกยิ่งขึ้นในการ
รวบรวมข้อมูล ต่อจากนั้นประมาณ ๑๕ วัน ผู้เขียนจึงไปรับแบบสอบถามคืน แต่เนื่องจากผู้บริหารการศึกษา
บางท่านอาจติดราชการในระหว่างนั้นบ้าง มีการโยกย้ายตำแหน่งบ้าง ผู้บริหารการศึกษาคนใหม่ยังไม่ได้นำรับ
แบบฯไป และบางท่านก็การณมากไม่สะดวก จึงทำให้การรวบรวมแบบสอบถามคืนล่าช้าไป กว่าจะได้ครบ
ทั้ง ๑๑๑ ฉบับ ก็ใช้เวลาเกือบ ๑ เดือน (ส่วนที่ยังขาดอีก ๔ ฉบับนั้นเป็นรองศึกษาธิการอำเภอ และศึกษานิเทศก์
ที่กำลังไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ)

การจัดกระทำข้อมูล

การทำสัญลักษณ์รหัส (Code Book) และการตรวจแบบสอบถาม

โดยกล่าวแล้วว่า การค้นหาเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา ของกรม
สามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งต้องทำการวิจัยทั่วประเทศ ย่อมมีจำนวนประชากรมาก จำเป็นต้องใช้
เครื่องจักรกล โอ.บี.เอ็ม. ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลในทางสถิติ เพื่อความถูกต้อง รวดเร็ว และสอดคล้องกันกับ
งานในโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา ผู้เขียนจึงต้องจัดทำสัญลักษณ์รหัส แทนข้อความต่าง ๆ ที่ผู้บริหาร
การศึกษาได้ตอบมาในกระดาษการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ

ในการทำสัญลักษณ์รหัส ผู้เขียนจัดแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๒ ตอน คือ.-

ตอนแรก เป็นรหัสของรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษาเอง เช่น ตำแหน่งงาน
อายุ เพศ สถานะสมรส ภูมิเงินเดือน การยอมรับเงินเดือนที่ได้รับ ฯลฯ เหล่านี้ใช้เลขตั้งแต่ ๑ - ๐

และอักษร x, y เป็นรหัสแทน ปรากฏว่ามีรหัสแสดงรายละเอียดต่าง ๆ เหล่านี้ รวม ๒๔ รายการ ดังตัวอย่างการให้รหัสในเรื่อง เกส และสถานการณ์ของศูนย์บริหารการศึกษา ดังนี้.—

๑	หมายถึง	เกสหาย	โศก
๒	"	เกสหาย	แต่งงานแล้ว
๓	"	เกสหาย	ม่าย
๔	"	เกสหาย	หย่า
๕	"	เกสหาย	ไม่ออกสภาพสมรส
๖	"	เกสหญิง	โศก
๗	"	เกสหญิง	แต่งงานแล้ว
๘	"	เกสหญิง	ม่าย
๙	"	เกสหญิง	หย่า
๑๐	"	เกสหญิง	ไม่ออกสภาพสมรส
x	"	นอกเขตสภาพสมรส	ไม่ออกเกส
y	"	ไม่มีคำตอบ	

ตอนที่สอง เป็นรหัสของความถี่เกิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักฐานทั่วไปที่มีประโยชน์ที่ ๔ ที่ศูนย์บริหาร การศึกษาไทยชนา มี ๑๐ ข้อกระแง รวม ๑๑๒ มาตราส่วนด้วยกัน ผู้เขียนได้แบ่งคำตอบของแต่ละมาตราส่วน ออกเป็น ๑ หมวด คือ หมวดนิทาน หมวดนิเสธ และหมวดไม่ทราบหรือไม่ตอบ ในอักษร a, b และ y แทนหมวดต่าง ๆ ดังกล่าวความสำคัญ โดยใช้รหัสที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามครั้งแรกกับครูใหญ่ในตระนคร - ธานี เป็นแนวสำหรับพิจารณาในการแบ่งดังกล่าว ดังตัวอย่างในข้อที่ ๑ (ดูจากขบวนการ) ในแบบสอบถามที่ว่า

ความหมายของหลักฐานที่ประโยชน์ที่ ๔ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ นั้น ท่านคิดว่ามีความชัดเจนเพียงใด

ชัดเจนดีมาก		๑.๑	a
ชัดเจนพอสมควร		๒	b
ไม่ชัดเจนนัก		๓	y
ไม่ทราบว่าชัดเจนเพียงใด		๔	y

ถ้าผู้บริหารการศึกษาเลือกข้อที่ ๑, ๒ หรือ ๓ และ ๔ ก็ใช้รหัส a, b และ y แล้ว
แต่กรณีความสำคัญ เป็นต้น

เนื่องจากแบบสอบถามมีความยาวมาก ต้องใช้บัตรสำหรับเจาะรหัสถึง ๒ แบบคือแบบสอบถาม
๑ ฉบับ และกองรวมคำตอบของข้อถาม ๒ ข้อกระทัดรัดใน ๑ แผ่น โดยกำหนดเลขรหัสถึงแก่ ๑ - ๔
และ y แบบในการรวมรหัสของคำตอบ ๒ ข้อกระทัดรัดเข้าด้วยกัน ดังนี้.-

รหัสข้อแรก	รหัสข้อหลัง	หมายเลขรหัสรวม
a	a	๑
a	b	๒
a	y	๓
b	a	๔
b	b	๕
b	y	๖
y	a	๗
y	b	๘
y	y	๙

เมื่อกำหนดเลขรหัสไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนใ้ทำรหัสของแบบสอบถามไว้ทุกฉบับ เพื่อนำไปใช้
เจาะบัตรต่อไป

สำหรับข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นที่ผู้บริหารการศึกษาได้ตอบไว้ในแบบสอบถาม ผู้เขียนได้รวบรวม
ไว้เป็นเรื่อง ๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาผลการทบทวนในภายหลัง

การเจาะบัตร

นำเลขรหัสของคำตอบจากแบบสอบถามทุกฉบับที่ทำได้ไว้แล้ว มาเจาะบัตรตามกำหนด ดังนี้.-

บัตรแบบที่ ๑ สถมภที่ ๑ - ๒๔ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษา

" ๒๕ - ๓๕ เป็นคำตอบของมาตราส่วนที่ ๑ - ๑๐๐

" ๓๕ หมายเลขของบัตร

บัตรแบบที่ ๒ สถมภที่ ๑ - ๒๔ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษา

มาตรา ๒๕ - ๔๘ เป็นคำต่อของมาตราส่วนที่ ๑๐๑ - ๑๐๖

" ๔๕ หมายเลขที่ของบัตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากผู้บริหารการศึกษาเป็นรหัสเจาะจงในบัตร เป็นรายบุคคลแล้ว ได้ใช้เครื่องจักรกล โอ.บี.เอ็ม. ของสถาบันระหว่างชาติดำเนินการค้นหาเรื่องเด็กชายและแยกประเภทของข้อมูลเหล่านั้น เสร็จแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ผลโดยการคำนวณในเรื่องต่อไปนี้.—

๑. ทำอัตราส่วนร้อยละของจำนวนความถี่ของคำตอบของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมด ในแต่ละข้อถาม เพื่อดูว่าผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปมีระดับที่ ๔ อย่างไรบ้าง

๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของหลักสูตร ด้วยวิธีตาราง ลายตาราง (Chi-Square) จำแนกตาม

ก. ประเภทของผู้บริหารการศึกษา แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ.—

ศึกษาธิการ ศึกษาพิเศษ และครูใหญ่

จ. ประสิทธิภาพในการทำงานตามเวลาต่างกัน แบ่งเป็น ๓ พวก คือ.—

พวกที่มีประสิทธิภาพน้อย ถึงแต่ ๑ - ๑๔ ปี

พวกที่มีประสิทธิภาพปานกลาง ถึงแต่ ๑๕ - ๒๔ ปี

พวกที่มีประสิทธิภาพมาก ถึงแต่ ๒๕ ปีขึ้นไป

ค. อัตราเงินเดือน แบ่งออกเป็น ๒ พวก คือ.—

พวกที่มีเงินเดือนน้อย ได้เงินเดือนไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาท หรือตั้งแต่หนึ่งถึงหก

พวกที่มีเงินเดือนมาก ได้เงินเดือนไม่ต่ำกว่า ๑,๒๐๐ บาท หรือตั้งแต่เจ็ดขึ้นไป

บทที่ ๔

ผลการทบทวน

ผลการทบทวน

ดูผลการทบทวนที่แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้น ประถมปีที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การจัดท่าและความมุ่งหมายของหลักสูตร ประมวล การสอน เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ อัตราเวลาเรียน วิธีสอนของครู ประเมินผลการสอนของครู และ การเรียนของเด็กละปี ๒๕๐๓ ว่าสอนและเรียนวิชาใดจบหลักสูตรบ้าง การจัดประชุมครู และการนิเทศการ ศึกษา สาเหตุสำคัญ ๆ ที่ทำให้เด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้นสอบตกมาก รวมทั้งข้อเสนอมติต่าง ๆ ในการ ปรับปรุงหลักสูตร และความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่จะทำให้งานการศึกษาในอำนาจหน้าที่ ใดของเจ้าพนักงานมากที่สุดที่ผู้บริหารการศึกษาจะรองรับ ผลของการวิเคราะห์ที่อยู่ในเรื่องต่าง ๆ ดัง กล่าวนั้น มีดังต่อไปนี้.-

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรที่ ประถมปีที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ เริ่มใช้ในปีการศึกษา ๒๕๐๔ นั้น จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตร มีที่ชื่อว่า "ก.ป.ส." อันประกอบด้วยอธิบดีกรมต่าง ๆ ที่มีโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับครูทางวิ- ในด้านต่าง ๆ และได้มีการนิเทศกันเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดที่กล่าวแล้วใน เรื่องความเป็นมาของหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๐๓ ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรที่กำลังนี้อยู่ ดังแสดงในตาราง ๑

ตาราง ๑. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ที่ ประถมปีที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓

อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากก็ยังมีความคิดว่าตนควรจะมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรด้วย โดยให้เหตุผลว่า หลักสูตรที่ดีควรจะเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่น และความต้องการของประชาชน ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาจึงนอกจากจะเป็นผู้เฝ้าถือถือและรับผิดชอบในการใช้หลักสูตรแล้ว ยังจะเป็นผู้ให้ทราบและเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของตน ตลอดจนความต้องการของประชาชนให้ดีกว่าผู้อื่น จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรและผลพลอยได้ อีกประการหนึ่ง ที่ผู้บริหารการศึกษาจะพึงได้รับก็คือ มีโอกาสได้ทราบนโยบาย ความมุ่งหมาย และความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างกว้างขวาง นอกจากนั้น ยังจะทำให้ผู้บริหารการศึกษามีความสนใจและตั้งใจกำหนดยุทธศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่ตนมีส่วนร่วมจัดทำขึ้นอีกด้วย ส่วนผู้บริหารการศึกษาอีกเป็นจำนวนน้อยที่มีความเห็นว่า ตนไม่ควรจะมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรก็ให้เหตุผลว่า ตนเองมีคุณสมบัติที่มีประสบการณ์ งานจัดทำหลักสูตรที่ดีควรจะเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการซึ่งมีคุณสมบัติสูง และมีประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างมากว่า เหตุผลเหล่านี้ถึงอีกประการหนึ่งที่ผู้บริหารการศึกษาเหล่านั้นกล่าวถึงก็คือ ถึงแม้จะเปิดโอกาสให้ผู้บริหารการศึกษามีส่วนร่วมออกความคิดเห็นเกี่ยวกับความ ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาก็ไม่ค่อยรับฟัง แม้จะเป็นเรื่องที่ได้จากประสบการณ์จริง ๆ ก็ตาม ผู้ใหญ่มักรับฟังแต่ความคิดเห็นของผู้อื่นที่ดูสูง ๆ แลจะมีประสบการณ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร

หลักสูตรประโคมประถมศึกษาลดหล่น พ.ศ. ๒๕๐๓ กำหนดเวลาเรียนไว้ ๘ ปี กำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ ๖ หมวดวิชาด้วยกัน คือ หมวดวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น คณิตศาสตร์ ศึกษานานับ และศิลปะศึกษา โดยมีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองที่องอาจในระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ มุ่งฝึกฝนอบรมให้เด็กมีลักษณะต่าง ๆ ๔ ประการ คือ.-

๑. เกี่ยวกับความเจริญทางตน
๒. เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์
๓. เกี่ยวกับความสามารถในการครองชีพ
๔. เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตน

ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ดังแสดงในตาราง ๒.

ตาราง ๒. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมาย
ทั่วไปที่ระบุไว้ในข้อตกลงระดับพื้นที่ ๔ ตามตาราง ๒๕๐๓

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรระดับพื้นที่ ๔ มีความชัดเจนดีมาก	๔๔	๓๘.๖๘
	ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรระดับพื้นที่ ๔ ไม่ค่อยชัดเจนนัก	๖๗	๖๐.๓๖
	ไม่มีคำตอบ	—	—
๒	ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ระดับพื้นที่ ๔ แฉมแจ้งดีมาก	๒๕	๒๒.๕๒
	ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่ค่อยเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ระดับพื้นที่ ๔ แฉมแจ้งดีนัก	๔๕	๔๐.๕๕
	ไม่มีคำตอบ	๑	.๕๐
๓	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนมาก	๔๗	๔๓.๓๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนน้อย	๑๒	๑๐.๙๑
	ไม่มีคำตอบ	๒	๑.๘๐
๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนมาก	๔๖	๔๒.๘๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนน้อย	๑๕	๑๓.๖๓
	ไม่มีคำตอบ	๑	.๘๐

ตาราง ๒. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของแนวทวิวิชาวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนมาก ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของแนวทวิวิชาวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนน้อย ไม่มีคำตอบ	๔๘ ๒๕ ๒	๗๕.๒๕ ๒๖.๕๖ ๑.๘๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของแนวทวิชาคณิตศาสตร์ สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนมาก ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของแนวทวิชาคณิตศาสตร์ สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนน้อย ไม่มีคำตอบ	๔๐ ๒๔ ๒	๗๖.๐๗ ๒๖.๑๐ ๑.๘๐
๗	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของแนวทวิชาอาชีวศึกษา สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนมาก ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของแนวทวิชาอาชีวศึกษา สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนน้อย ไม่มีคำตอบ	๔๔ ๒๖ ๑	๗๕.๒๕ ๑๕.๕๖ ๑.๘๐
๘	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของแนวทวิชาศิลปศึกษา สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนมาก ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของแนวทวิชาศิลปศึกษา สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนน้อย ไม่มีคำตอบ	๔๐ ๒๔ ๒	๗๖.๐๗ ๒๖.๑๐ ๑.๘๐

จากตาราง ๒. จะเห็นว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายทั่วไปของ หลักสูตรไม่ชัดเจน อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่ความมุ่งหมายไวกว้าง ๆ เช่นกันเป็นความมุ่งหมายของการศึกษาทุกระดับชั้น มีใจกว้างเกินไปจนลงเฉพาะการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้น ผู้บริหารการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นว่า หลักสูตรที่ความมุ่งหมายไวกว้างเกินไป ไม่ชัดเจน ความมุ่งหมายบางประการเป็นเพียงอุดมคติ ไม่สามารถจะผลิตเด็กให้มีความรู้และความมุ่งหมายนั้นได้ เบื้องต้นในการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นเท่านั้น เหตุนี้จึงมีผู้บริหารการศึกษาที่ไม่ค่อยเข้าใจในความมุ่งหมายของหลักสูตรแจ่มแจ้งก็มากถึงร้อยละ ๗๖.๕๕ มีผู้บริหารการศึกษาที่เข้าใจในความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เพียงร้อยละ ๒๒.๘๖ และในจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งนี้ อาจจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรดังกล่าวแล้วก็ได้ ผู้บริหารการศึกษาได้เสนอแนะอีกว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรควรจะชัดเจนพอที่จะทำให้บรรดาครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งมีระดับความรู้แตกต่างกันมาก สามารถเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง จะได้นำปฏิบัติงานของตนให้ถึงจุดหมายนี้โดยถูกต้องทั่วกัน

สิ่งที่น่าสังเกตอย่างหนึ่ง คือ แม้ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่จะมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจน ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจในความมุ่งหมายของหลักสูตรแจ่มแจ้งก็เกิดคำถาม แต่ก็ยังมีผู้บริหารการศึกษาอีกเป็นจำนวนมากที่มีความเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะวิชาของทุกแนววิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เด็กเรียนนั้น มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ ดังจะเห็นได้ว่า มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๖ ซึ่งมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะวิชาของแต่ละวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร และผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนมากที่สุดที่เห็นว่า แนววิชาภาษาไทย มีความมุ่งหมายเฉพาะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ รองลงไปตามลำดับ คือ แนววิชาสังคมศึกษา ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และแนวคณิตศาสตร์กับศิลปะศึกษา ซึ่งมีจำนวนเท่ากันเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง ๓. ความดีและอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับปริมาณเด็ก ป.๕ ในมีการศึกษาที่แล้ว ที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาที่ ๕

พุทธศักราช ๒๕๐๓

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
•	<u>เกี่ยวกับความเจริญตนเอง</u> ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักศึกษาหาความรู้ ด้วยตนเองโดยทาง ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักศึกษาหา ความรู้ด้วยตนเองโดยทาง ไม่ทราบ	๕๕ ๖๑ ๐	๕๕.๑๕ ๕๕.๕๕ .๕๐
๒	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความสามารถทาง ภาษาไทยในด้านการฟัง ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความสามารถ ทางภาษาไทยในด้านการฟัง ไม่ทราบ	๕๕ ๕๕ ๐	๕๕.๕๕ ๕๕.๕๕ .๕๐
๐	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความสามารถทาง ภาษาไทยในด้านการพูด ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความสามารถ ทางภาษาไทยในด้านการพูด ไม่ทราบ	๓๕ ๔๕ ๐	๓๖.๕๓ ๖๔.๕๓ .๕๐
๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความสามารถทาง ภาษาไทยในด้านการอ่าน ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความสามารถ ทางภาษาไทยในด้านการอ่าน ไม่ทราบ	๕๐ ๗๐ ๐	๓๖.๐๕ ๖๓.๐๖ .๕๐

ตาราง ๑. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน มีความสามารถทางภาษาไทยในด้านการเขียน	๕๕	๕๕.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน มีความสามารถทางภาษาไทยในด้านการเขียน	๕๕	๕๕.๕๕
	ไม่ทราบ	๑	.๕๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน มีความสามารถทางภาษาไทยในด้านการแต่งความ	๕๖	๕๖.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน มีความสามารถทางภาษาไทยในด้านการแต่งความ	๖๗	๖๐.๓๖
	ไม่ทราบ	๒	๑.๕๐
๗	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน สามารถนำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียนได้	๑๐๑	๕๐.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน สามารถนำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียนได้	๕	๕.๑๕
	ไม่ทราบ	๑	.๕๐
๘	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	๕๕	๕๐.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	๖๕	๕๗.๖๖
	ไม่ทราบ	๒	๑.๕๐

ตาราง ๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักปฏิบัติหน้าที่เป็น ผู้มีคุณภาพตามนัยที่	๕๗	๕๑.๓๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้มีคุณภาพตามนัยที่	๕๓	๔๗.๗๕
	ไม่ทราบ	๙	.๕๐
๑๐	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักดูแลและนิเทศการ เล่นกีฬา	๕๖	๕๐.๐๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักดูแลและนิเทศการ เล่นกีฬา	๕๐	๔๕.๐๕
	ไม่ทราบ	๙	.๕๐
๑๑	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักคุณค่าของความ งกงามและศิลปะ	๕๕	๕๐.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักคุณค่าของ ความงกงามและศิลปะ	๕๕	๕๕.๐๐
	ไม่ทราบ	๙	.๕๐
๑๒	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักคุณค่าของดนตรี ทั้งดนตรีเป็น	๕๖	๕๐.๕๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักคุณค่าของ ดนตรี ทั้งดนตรีเป็น	๕๖	๕๕.๕๕
	ไม่ทราบ	๖	.๕๐

ตาราง ๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑๓	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย	๖๐	๘๕.๐๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบส่วนน้อย ที่มีความรับผิดชอบต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	๔๕	๔๕.๑๕
	ไม่ทราบ	๒	๑.๘๐
๑๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน เป็นคนที่มีศีลธรรม ประจำใจ รู้จักรักษาเกียรติและคุณค่าของตน	๔๕	๗๕.๖๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบส่วนน้อย ที่เป็นคนที่มีศีลธรรม ประจำใจ รู้จักรักษาเกียรติและคุณค่าของตน	๖๖	๖๓.๘๖
	ไม่ทราบ	๑	.๕๐
๑๕	<u>เกี่ยวกับคุณลักษณะ</u>		
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักทำตัวเข้ากับ เพื่อนฝูงได้	๕๖	๔๖.๔๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบส่วนน้อย ที่รู้จักทำตัวเข้ากับ เพื่อนฝูงได้	๑๔	๑๖.๖๖
	ไม่ทราบ	๑	.๕๐
๑๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน เป็นผู้มีความการระ และบรรพชาอันถึงงานตามประเพณีนิยม	๕๖	๖๔.๔๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบส่วนน้อย ที่เป็นผู้มีความ การระ และบรรพชาอันถึงงานตามประเพณีนิยม	๓๕	๓๐.๖๐
	ไม่ทราบ	๑	.๕๐

ตาราง ๑. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	จำนวน	อัตราส่วนร้อยละ
๑๓	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักนำเงินไป เป็นประโยชน์แก่เพื่อน ครู โรงเรียน และบ้าน ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน ที่รู้จักนำเงิน ไปเป็นประโยชน์แก่เพื่อน ครู โรงเรียน และบ้าน ไม่ทราบ	๖๖ ๕๔ ๑	๕๕.๔๖ ๕๓.๖๕ .๕๐
๑๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน เป็นผู้เห็นประโยชน์ ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน ที่เป็นผู้เห็นประโยชน์ ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่ทราบ	๕๖ ๕๔ ๑	๕๖.๔๕ ๕๓.๖๕ .๕๐
๑๕	<u>เกี่ยวกับความสามารถในการครองชีพ</u> ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักประหยัดทรัพย์สิน เวลา และพลังงาน ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน ที่รู้จักประหยัด ทรัพย์สิน เวลา และพลังงาน ไม่ทราบ	๕๑ ๖๗ ๑	๓๔.๗๕ ๖๐.๑๖ .๕๐
๑๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน เป็นผู้เฉลียวฉลาด ในการประกอบอาชีพ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน ที่เป็นผู้เฉลียวฉลาด ในการประกอบอาชีพ ไม่ทราบ	๓๔ ๗๐ ๓	๓๔.๖๕ ๖๓.๐๖ ๖.๕๐

ตาราง ๓. (ต่อ)

เขตที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๒๑	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความนิยมส่งเสริมการศึกษารองถิ่นไทย รู้ว่าการผลิตและการใช้ของไทยเป็นการช่วยเหลือเศรษฐกิจของชาติ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความนิยมส่งเสริมการศึกษารองถิ่นไทย รู้ว่าการผลิตและการใช้ของไทยเป็นการช่วยเหลือเศรษฐกิจของชาติ ไม่ทราบ	๓๑ ๗๗ ๓	๒๗.๕๐ ๖๕.๗๗ ๒.๗๖
๒๒	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความนิยมและยกย่องการประกอบอาชีพโดยสุจริต ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความนิยมและยกย่องการประกอบอาชีพโดยสุจริต ไม่ทราบ	๔๖ ๒๑ ๔	๔๗.๕๔ ๑๔.๕๒ ๐.๖๐
๒๓	<u>เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางหน้าที่พลเมือง</u> ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักรักษาสถาบรรพชนชาติ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักรักษาสถาบรรพชนชาติ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ไม่ทราบ	๕๔ ๕๖ ๑	๕๔.๖๕ ๕๐.๕๕ .๕๐
๒๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตย ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตย ไม่ทราบ	๕๔ ๕๖ ๑	๕๔.๖๕ ๕๐.๕๕ .๕๐

ตาราง ๑. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๒๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	๖๖	๕๕.๘๖
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคนน้อย ที่รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	๔๓	๓๖.๓๔
	ไม่ทราบ	๒	๑.๘๐
๒๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมืองและประเทศของตนดี	๕๔	๓๔.๖๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคนน้อย ที่มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมืองและประเทศของตนดี	๖๖	๕๔.๘๖
	ไม่ทราบ	๑	๑.๕๐
๒๗	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน มีความรู้เกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้เคียงบ้างพอสมควร	๕๖	๓๓.๔๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคนน้อย ที่มีความรู้เกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้เคียงบ้างพอสมควร	๖๓	๖๐.๓๖
	ไม่ทราบ	๒	๑.๘๐
๒๘	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคน รู้จักสังเกตสภาพภายในประเทศ และชาวต่างประเทศ	๖๔	๖๖.๑๑
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคนน้อย ที่รู้จักสังเกตสภาพภายในประเทศ และชาวต่างประเทศ	๔๐	๓๖.๐๓
	ไม่ทราบ	๒	๑.๘๐

ตาราง ๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนรวม
๒๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน มีความรู้และความเข้าใจระบบการจัดการปกครองในส่วนท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดี	๘๙	๘๒.๐๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน มีความรู้และความเข้าใจระบบการจัดการปกครองในส่วนท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดี	๖๖	๕๕.๘๖
	ไม่ทราบ	๕	๑.๘๐
๓๐	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน มีความเข้าใจในผลงานทางวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านที่เป็นจุดและในด้านที่อาจให้โทษแก่สังคม	๕๑	๓๖.๕๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน มีความเข้าใจในผลงานทางวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านที่เป็นจุดและในด้านที่อาจให้โทษแก่สังคม	๖๖	๕๕.๘๖
	ไม่ทราบ	๕	๓.๖๐
๓๑	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน ทราบดีถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อสันติสุขของโลก	๓๑	๒๓.๕๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๕ เกือบทุกคน ทราบดีถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อสันติสุขของโลก	๘๙	๖๕.๓๓
	ไม่ทราบ	๓	๒.๓๖

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๑ คน

การคาดคะเนเกี่ยวกับจิตวิญญาณของเด็ก ป.๕ ปีการศึกษา ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนรู้ได้จนมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร

จากการวางที่ ๑. แสดงให้เห็นว่า การที่หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น มุ่งหมายที่จะส่งเสริม

พัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วนั้น ผู้บริหารการศึกษามีความเห็นว่า จะมีเด็กที่เรียนจบชั้น ประถมปลายประถมศึกษาตอนต้นเมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๕ แล้ว มีคุณลักษณะต่าง ๆ ทั้ง ๔ ประการ เป็นจำนวนมาก นอนถึงท้อไหม้.—

เกี่ยวกับความเจริญของชน ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่า เด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคนจะเป็น คนที่มีศีลธรรมประจำใจ รู้จักดูแลและเก็บรักษาเป็น เป็นผู้รู้จักนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในวิถีชีวิตประจำวันได้ แต่เด็กเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะมีทักษะต่าง ๆ ทางภาษาไทยในด้านการอ่าน การพูด การแต่งความ ความที่คล่องแคล่วว่องไว เป็นผู้มีความรู้ในทางดนตรี ลักษณะต่าง ๆ นอกจากนี้ ผู้บริหารการศึกษา ประเมินว่าสิ่งหนึ่งที่เห็นว่า มีในเด็กเกือบทุกคน ส่วนผู้บริหารการศึกษาอีกเรื่องหนึ่งเห็นว่า จะมีในเด็กเพียง ส่วนน้อย ลักษณะต่าง ๆ เหล่านั้นได้แก่ การรู้จักศึกษาหาความรู้หาความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการฟัง การเขียนภาษาไทย การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีสุนทรีย์ รู้จักดูแลของสิ่งป ระเภทต่าง ๆ และมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย

เกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัย ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่า เด็กเกือบทุกคนมีนิสัยสุภาพอ่อนโยน มี อธิษฐานการระ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนฝูงได้ ส่วนลักษณะการรู้จักนำเอาความรู้ไปเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และ การเป็นผู้เห็นประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน ผู้บริหารการศึกษาประเมินว่าสิ่งหนึ่งที่เห็นว่า มีใน เด็กเกือบทุกคน อีกเรื่องหนึ่งเห็นว่า มีในเด็กเพียงส่วนน้อย

เกี่ยวกับความสามารถในการครองชีพ เด็กเกือบทุกคนมีความนิยมชมชอบของการประกอบอาชีพอาชีพ แต่จะมีเด็กเป็นจำนวนน้อยเท่านั้นที่รู้จักประหยัด มีความเฉลียวฉลาดในการประกอบอาชีพ และมีความนิยม สัตว์ไทย

เกี่ยวกับความรับผิดชอบตามหน้าที่พลเมือง ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เด็กเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ที่มีความรับผิดชอบตามหน้าที่พลเมือง เช่น การมีความรู้เกี่ยวกับประเทศบ้านเมืองของตนเอง และสภาพ ทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง การรู้จักทั้งจำนวนการ เมืองทั้งภายในและต่างประเทศ ตลอดจนมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อสันติสุขของ โลก มีความเข้าใจในของานทางวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านที่เป็นคุณและในด้านที่อาจก่อให้เกิดภัยถึงคน ลักษณะ ต่าง ๆ นอกจากนี้ที่กล่าวมานี้ ผู้บริหารการศึกษาประเมินว่าสิ่งหนึ่งที่เห็นว่า มีในเด็กเกือบทุกคน ส่วนผู้บริหาร การศึกษาอีกเรื่องหนึ่งเห็นว่า มีในเด็กเพียงส่วนน้อย เช่น การรู้จักดีแท้และเทมาที่ของพลเมืองในระบอบ

ประชาชนไทย การรู้จักถึงความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรู้ความเข้าใจระบบการจัดการปกครองในส่วนท้องถิ่นของตน และการรู้จักรักษาสาธารณสมบัติ ทรัพย์สิน และสิ่งของงานตามธรรมชาติ

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่า เด็กที่จบ ป.๔ เกือบส่วนน้อยที่สามารถเรียนได้จนจบชั้นต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร มีลักษณะต่าง ๆ เท่านั้น อยู่เพียง ๕ - ๖ ประการ เท่านั้นที่มีในเด็กเกือบทุกคน แสดงว่า เด็กส่วนใหญ่ไม่สามารถเรียนได้ตามที่หลักสูตรถึงความมุ่งหมายไว้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประมวลการตอนต้นประเภทที่ ๔

เกี่ยวกับประมวลการตอนต้นประเภทศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่การศึกษาแต่ละภาคหรือจังหวัด จัดทำประมวลการตอนต้นขึ้นเอง โดยบอกความในหลักสูตรออกเป็นรายละเอียดที่เหมาะสมแก่ความต้องการของท้องถิ่นของแต่ละภาคหรือจังหวัดนั้น โดยจะอาศัยประมวลการตอนต้นหลักสูตรชั้นประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่เดิมใช้ในโรงเรียนปรับปรุงในส่วนกลาง เป็นแนวทางก็ได้ แต่ทั้งนี้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาภาค และได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสามัญศึกษาก่อน

สำหรับประมวลการตอนต้นที่วางไว้ในโรงเรียนต่าง ๆ ของภาคศึกษา • ส่วนมากเป็นประมวลการตอนต้นที่โรงเรียนต่าง ๆ ในโครงการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษารุงเร้า - ชนบุรี จัดทำขึ้น อันประกอบด้วย คณู อาจารย์ที่ทำการสอนในโรงเรียนปรับปรุง ร่วมกับศึกษานิเทศก์ภาค ภาคศึกษา • ศึกษาพิเศษ จังหวัดต่าง ๆ ดังก็ภาคศึกษา • และผู้เข้บวชาญในสาขาวิชาอื่น ๆ อีก ในบางจังหวัดบางอำเภอก็จัดทำประมวลการตอนต้นของตนเองขึ้น ด้วยความร่วมมือระหว่างศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาพิเศษจังหวัด ครูใหญ่ และครูประจำวิชาต่าง ๆ โรงเรียนเทศบาลบางแห่งก็ใช้ประมวลการตอนต้นผู้เข้บวชาญทางการศึกษาของเทศบาลในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้จัดทำขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์

ผู้บริหารการศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การจัดทำ ความชัดเจน และความเหมาะสมของเนื้อหา ในประมวลการตอนต้น ป.๔ ดังแสดงในตาราง ๔.

ตาราง ๔. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าความถี่เกี่ยวกับประมวลการสอน
ชั้นประถมศึกษา ๔

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
•	ผู้บริหารการศึกษาที่เคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำประมวลการสอน	๔๖	๔๐.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำประมวลการสอน	๕๕	๔๘.๕๕
	ไม่มีคำตอบ	—	—
๖	ผู้บริหารการศึกษาที่เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอนแล้วได้ แสดงความคิดเห็นมากพอสมควร	๕๐	๔๔.๖๕*
	ผู้บริหารการศึกษาที่เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอนแล้วไม่ ได้แสดงความคิดเห็น	๐	๐.๐๐*
	ไม่มีคำตอบ	—	—
๗	ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอนเลย แต่คิดว่าตนควรจะมีส่วนร่วมด้วย	๕๐	๔๐.๕๕*
	ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอนและ คิดว่าตนไม่ควรจะมีส่วนร่วมด้วย	๕	๔.๐๕*
	ไม่มีคำตอบ	—	—
๘	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ประมวลการสอนชั้นประถมศึกษา ๔ ที่กำลังใช้ มีความชัดเจนเป็นส่วนมาก	๔๖	๔๔.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ประมวลการสอนชั้นประถมศึกษา ๔ ที่กำลังใช้ ไม่ชัดเจนนัก	๓๐	๒๗.๐๘
	ไม่มีคำตอบ	๕	๔.๕๐

* ถัดจากผู้บริหารการศึกษาที่เคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำประมวลการสอน จำนวน ๔๖ คน

** ถัดจากผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำประมวลการสอน จำนวน ๕๕ คน

ตาราง ๔. (ต่อ)

เวลาที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อย
๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ ๔ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนเป็นส่วนมาก	๕๓	๘๓.๗๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ ๔ ไม่ค่อยสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียน	๑๓	๑๑.๗๑
	ไม่มีคำตอบ	๕	๔.๕๑
๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ ๔ เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นมาก	๔๗	๘๒.๓๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ ๔ ไม่ค่อยเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นนัก	๒๑	๕๔.๕๖
	ไม่มีคำตอบ	๓	๒.๗๐

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๑ คน

จากตาราง ๔. จะเห็นได้ว่า มีผู้บริหารการศึกษาที่เคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำประมวลการสอนเพียงครึ่งหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดเท่านั้น และในบรรดาผู้บริหารการศึกษาแบบทุกท่านที่ได้เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอนนั้น ได้แสดงความคิดเห็นของตนมากพอสมควร ส่วนผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมแบบทุกท่านได้แสดงความคิดเห็นว่า ตนควรจะมีส่วนร่วมในการจัดทำประมวลการสอนด้วย โดยให้เหตุผลว่า ผู้บริหารการศึกษามีประสบการณ์ในด้านการสอนและมีความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพท้องถิ่น ตลอดจนต้องมีความรับผิดชอบโดยตรงในการใช้ประมวลการสอนอยู่ด้วย จึงสมควรที่จะให้มีโอกาสออกความคิดเห็น และกราบขอเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาในประมวลการสอนอย่างละเอียดและแจ่มแจ้งโดยตลอด ในจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำประมวลการสอนเหล่านั้น มีผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าตนไม่ควรจะได้

มีส่วนร่วมกับอยู่ ๔. รายโดยที่เหตุผลต่าง ๆ กันว่า คณะเจ้าหน้าที่จัดทำประมวลการสอนนี้มีความสามารถ
ก็แล้วบาง คนเองยังมีประสบการณ์บางอย่าง และเห็นว่าการทำงานประมวลการสอนนี้จะเป็นหน้าที่ของตนก็มี
ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนมากมีความเห็นว่า ประมวลการสอนฉบับที่ ๔ ที่กำลังใช้อยู่
ในปัจจุบันมีความล้าสมัยและเป็นส่วนมาก และเนื้อหาในประมวลการสอนก็สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ
ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเป็นส่วนมากเช่นกัน แต่ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนมากค่อนข้างมาก (ร้อยละ
๕๕.๕๖) ที่เห็นว่าประมวลการสอนที่กำลังใช้ในโรงเรียนไม่เพียงพอกับความต้องการ
เป็นอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ นัก ซึ่งอาจจะยากเกินไปสำหรับเด็กหรือไม่ก็จะมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของเด็ก
ก็ได้

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการสอนของครู

นอกจากประมวลการสอนที่ครูใช้เป็นแนวทางในการเตรียมการสอนแล้ว กรมวิชาการยังจัดทำคู่มือ
ครูสำหรับหมวดวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรในครูได้เลือกใช้ได้อีกมากมาย คู่มือครูเป็นเพียงข้อเสนอแนะแนว
ทางและการตีความหลักสูตรว่า ควรจะกว้างแคบเพียงใด ไม่เป็นข้อบังคับที่จะคงปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด
โรงเรียนหรือครูผู้สอนอาจพิจารณาใช้แนวทาง หรือคู่มืออื่นที่เห็นว่าดีกว่าได้โดยเสรี ประมวลการสอน
โครงการสอน หรือ คู่มือครู นี้ นอกจากจะเป็นแนวทางการสอนของครูแล้ว ยังจะอำนวยความสะดวกแก่
ผู้บริหารการศึกษาในการตรวจสอบการสอนของครูอีกด้วย ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับการสอน
ของครู ในเรื่องการเตรียมการสอน การใช้ประมวลการสอน หรือสิ่งอื่น ๆ ช่วยในการเตรียมการสอนไว้
ดังนี้.-

ตาราง ๕. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับการสอนของครู

แถวที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ประมวลการสอนจะช่วยครูในการเตรียม การสอนได้มาก	๑๐๘	๕๙.๓๐
๒	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ประมวลการสอนจะช่วยครูในการเตรียม การสอนได้ไม่มากนัก	๖	๓.๔๐
	ไม่ตอบ		

ตาราง ๕. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๒	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าในการที่ครูนำประมวลการสอนไปใช้ ต้องดัดแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้เหมาะสมกับเด็ก ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าในการที่ครูนำประมวลการสอนไปใช้ ไม่ ต้องดัดแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๓๐๐ ๕ ๒	๕๐.๐๕ ๘.๓๐ ๑.๔๐
๓	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าต้องดัดแปลงประมวลการสอนวิชาภาษาไทยอีกเป็นส่วนใหญ่ ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าต้องดัดแปลงประมวลการสอนวิชาภาษาไทยอีกไม่มากนัก ไม่มีคำตอบ	๕ ๕๕ ๗	๘.๕๐ ๘๘.๑๕ ๒.๓๕
๔	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าต้องดัดแปลงประมวลการสอนวิชาสังคมศึกษาอีกเป็นส่วนใหญ่ ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าต้องดัดแปลงประมวลการสอนวิชาสังคมศึกษาอีกไม่มากนัก ไม่มีคำตอบ	๕ ๕๖ ๖	๘.๓๐ ๘๖.๕๕ ๕.๑๕
๕	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าต้องดัดแปลงประมวลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นอีกเป็นส่วนใหญ่ ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าต้องดัดแปลงประมวลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นอีกไม่มากนัก ไม่มีคำตอบ	๕ ๕๖ ๑๐	๘.๕๐ ๘๖.๕๕ ๘.๐๐

ตาราง ๕. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนรวม
๖	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าองค์การต้องเปลี่ยนแปลงประมาณการสอนวิชาคณิตศาสตร์ อีกเป็นจำนวนมาก ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าองค์การต้องเปลี่ยนแปลงประมาณการสอนวิชาคณิตศาสตร์ อีกไม่มากนัก ไม่สำคัญเลย	๕ ๔๖ ๑๐	๕.๕๐ ๔๖.๔๔ ๕.๐๑
๗	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าองค์การต้องเปลี่ยนแปลงประมาณการสอนวิชาภาษาอังกฤษ อีกเป็นจำนวนมาก ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าองค์การต้องเปลี่ยนแปลงประมาณการสอนวิชาภาษาอังกฤษ อีกไม่มากนัก ไม่สำคัญเลย	๕ ๔๖ ๑๑	๓.๖๐ ๔๖.๔๔ ๕.๕๑
๘	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าองค์การต้องเปลี่ยนแปลงประมาณการสอนวิชาศิลปศึกษา อีกเป็นจำนวนมาก ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าองค์การต้องเปลี่ยนแปลงประมาณการสอนวิชาศิลปศึกษา อีกไม่มากนัก ไม่สำคัญเลย	๖ ๔๕ ๑๐	๕.๕๐ ๔๕.๕๕ ๕.๐๑
๙	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เมื่อปีที่ผ่านมาครูได้ใช้วิธีสอนตามที่แนะนำไว้ ไว้ในประมาณการสอน ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เมื่อปีที่ผ่านมาครูไม่ได้ใช้วิธีสอนตามที่แนะนำ ไว้ในประมาณการสอน ไม่สำคัญเลย	๑๐๑ ๗ ๓	๕๐.๕๕ ๖.๓๑ ๒.๗๖

ตาราง ๕. (ต่อ)

แถวที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑๐	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่านอกจากหลักสูตรและประมวลการสอนแล้ว บรรดากฎยังได้ให้หนังสือประกอบการสอนเล่มอื่น ๆ อีก	๘๖	๘๖.๘๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่านอกจากหลักสูตรและประมวลการสอนแล้ว บรรดากฎไม่ได้ให้หนังสือประกอบการสอนเล่มอื่น ๆ อีก	๑๖	๑๐.๘๑
	ไม่แน่ใจ	๗	๖.๓๑

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๐๐ คน

จากตาราง ๕. จะเห็นได้ว่า มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนถึงร้อยละ ๘๖.๘๘ เห็นองเห็นความสำคัญของการสอนว่า จะเป็นสิ่งช่วยครูในการเตรียมการสอนได้มากที่สุด ผู้บริหารการศึกษาเหล่านี้ได้เหตุผลว่า ประมวลการสอนมีทั้งเนื้อหาวิชาและได้เสนอแนะกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนขั้นตอนของการสอนไว้ให้เด็กตามความเหมาะสมและเหมาะสมกับวัยและถึงกำหนดตามระยะเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่จะสอน ช่วยทำให้ครูสอนทันเวลา และไม่เร่ร่อนนอกทางไม่ตรงเป้าหมายของหลักสูตร แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนร้อยละ ๑๐ ที่เห็นว่า ในการที่ครูนำประมวลการสอนไปใช้เป็นแนวทางในการเตรียมการสอน ครูต้องคิดแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในนั้นให้เหมาะสมกับเด็ก เพราะประมวลการสอนยังไม่ค่อยเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นดังกล่าวแล้ว ส่วนผู้บริหารการศึกษาอีกร้อยละ ๔ ที่เห็นว่า ครูไม่จำเป็นต้องคิดแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กนั้น อาจจะเป็นเพราะประมวลการสอนได้ถูกกำหนดไว้ให้เหมาะสมกับเด็กในท้องถิ่นอื่น ๆ อยู่แล้วก็ได้

ในการคิดแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในประมวลการสอน มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๘ ที่เห็นว่าควรจะมีการคิดแปลงบ้างแต่เพียงตามขอบเขตในบทบรรณานุกรม

ผู้บริหารการศึกษาได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่ครูของบางโรงเรียนไม่ได้ใช้ประมวลการสอนช่วยในการเตรียมการสอนของเขาเอง ว่าเป็นเพราะ

๑. หนังสือประมวลการสอบยังไม่แพร่หลายถึงมณฑลจำนวนครู บางโรงเรียนไม่มีหนังสือประมวลการสอบไว้ใช้เลยสักเล่มเดียว ผู้เขียนเคยได้รับคำบอกกล่าวจากครูใหญ่ของหลายโรงเรียนที่เคยไปจากแบบฉบับถามว่า โรงเรียนเหล่านั้นไม่เคยได้รับแจกหนังสือประมวลการสอบ เลยหรือไม่

๒. ครูขาดความสนใจในเรื่องการสอบ การสอบ ถึงแม้จะมีหนังสือประมวลการสอบก็ไม่ใช้ ไม่เข้าใจถึงความสำคัญของการสอบเลยว่ามีประโยชน์ประการใด

๓. บางแห่งครูจัดทำโครงการสอบขึ้นใช้เอง โดยมิครุใหญ่ ครูประจำวิชาของโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มเดียวกัน รวมมือกับศึกษานิเทศก์ทำขึ้น เช่น โครงการสอบของโรงเรียนนิคมเกษตร มีหลายโรงเรียนทำไปใช้

๔. ครูที่ไม่ดีแล้วขาดความกระตือรือร้น สักแต่สอบไปวันหนึ่ง ๆ ตามตารางสอบเท่านั้น ไม่สนใจการเตรียมการสอบใด ๆ ทั้งสิ้น

สิ่งที่ครูใช้เป็นแนวทางในการเตรียมการสอบแบบประมวลการสอบก็คือ หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ ที่กระทรวงกำหนดให้ใช้ หนังสือคู่มือครูวิชาต่าง ๆ อนุสารประกอบหลักสูตร และวารสารต่าง ๆ แม้กระทั่งสมุดจดวิชาของนักเรียนรุ่นก่อน ๆ ที่เรียนสำเร็จไปแล้วก็มี

ผู้บริหารการศึกษาจำนวนร้อยละ ๔๐ ที่ให้ความเห็นว่า ในปีการศึกษา ๒๕๐๕ บรรดาครูภายใต้การบังคับบัญชาได้วิธีสอบตามที่แนะนำไว้ในประมวลการสอบ เพราะได้รับความสะดวกตามแบบประการ ถึงกล่าวอย่างนั้น นอกจากนั้น ผู้บริหารการศึกษายังได้เสนอแนะมาอีกว่า ถ้าจะให้ครูได้รับข้อในเรื่องการสอบยิ่งขึ้น จากการนำประมวลการสอบมาใช้ในการเตรียมการสอบแล้ว ควรจะปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ประมวลการสอบดังต่อไปนี้.-

๑. ควรให้มีการอบรมครู เพื่อชี้แจงให้ครูเข้าใจถึงความสำคัญและวิธีใช้ประมวลการสอบอย่างแจ่มแจ้ง และให้ครูทุกคนมีประมวลการสอบ หรือโครงการสอบที่จัดทำขึ้นอย่างถูกต้อง จนได้รับอนุมัติให้ใช้ได้แล้วไว้เป็นข้อกติกในการเตรียมการสอบ

๒. ควรจะขอกระเบียบให้ตีพิมพ์ว่า ครูทุกคนจะต้องนำสมุดเตรียมการสอบ และรายงานการสอบตามประมวลการสอบอย่างเคร่งครัด และผู้บริหารการศึกษาคควรเข้าใจได้ตรวจตราให้ถูกต้องด้วย

๓. เนื้อหาวิชาที่กำหนดในประมวลการสอบ ควรจะเลือกเก็บเฉพาะที่จะมีประโยชน์แก่ชีวิตประจำวันของเด็กให้จริง ๆ

๔. ควรจะมีการศึกษาเป็นครั้งคราวเพื่อจัดการประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขประมวลการสอนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

๕. ควรจะมีการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ สำหรับครูที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเตรียมการสอนเสมอต้นเสมอปลาย หรือครูที่มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิธีสอนในเรื่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่ครูทั่วไป

ส่วนผู้บริหารการศึกษาอีกประมาณร้อยละ ๖ ที่เห็นว่าครูในสังกัดศึกษาไม่ได้ใช้ประมวลการสอนเป็นแนวทางในการเตรียมการสอน ก็สอนไปตามประสบการณ์ ความเคยชิน เคยสอนมาอย่างไรก็สอนไปอย่างนั้นไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนมากเป็นแบบบรรยาย แบบถามตอบ แล้วบอกให้เด็กจดเนื้อหาเอาไปท่องใช้แต่สอดคล้องกับกระดานดำเท่านั้น ซึ่งผู้บริหารการศึกษามีความเห็นในเรื่องนี้ว่า ส่วนมากไม่ได้โดยดี เพราะเด็กใช้บทหนังสือยังไม่คล่องต้องเสียเวลามาก เด็กได้รับประสบการณ์น้อย ขาดทักษะ นอกจากครูบางคนที่มีวิธีสอนพิเศษเฉพาะของหนังสือสามารถสอนได้ดี

นอกจากหลักสูตรและประมวลการสอนแล้ว ผู้บริหารการศึกษาร้อยละ ๔๐ ให้ความเห็นว่าครูยังได้ใช้หนังสือประกอบการสอนเล่มอื่น ๆ อีก หนังสือที่ใช้เป็นหนังสือประเภทคู่มือครูวิชาต่าง ๆ วิธีสอนวิชาต่าง ๆ หนังสือที่กระทรวงศึกษาให้ใช้เป็นแบบเรียน นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และหนังสือโครงการสอนรายสัปดาห์ที่ทางอำเภอทดลองทำขึ้น ส่วนครูประเภทที่ผู้บริหารการศึกษาร้อยละ ๑๑ เห็นว่าไม่ได้ใช้หนังสือประกอบการสอน คงเป็นครูที่ขาดความกระตือรือร้น หรืออยู่ในถิ่นที่ห่างไกล ความเจริญ หากหนังสืออ่านประกอบโดยยากนั่นเอง

ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เนื้อหาวิชา (Subject Matter) เป็นรายการหรือเนื้อหาความรู้ที่อยู่ในแต่ละวิชา (Subject) ดังนั้น ก่อนที่จะกำหนดวิชาลงไปใด ผู้วางหลักสูตรจำเป็นต้องมีเนื้อหาวิชาเสียก่อน เมื่อได้เนื้อหาวิชามาแล้วจึงจัดแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะของมัน เช่น เนื้อที่เกี่ยวกับเรื่องราวปัจจุบัน เนื้อที่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า เนื้อที่เกี่ยวกับการทดลอง หรือเรื่องราวของธรรมชาติ

เมื่อแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหมวดหมู่แล้ว ก็กำหนดว่า แต่ละหมวดหมู่จะอยู่ในหมวดวิชาอะไร เป็นต้นว่า คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ในการสอนเราจำเป็นต้องจัดแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นส่วน ๆ โดยแบ่งเป็นรายวิชา (Course of Study) เพื่อสะดวกในการเรียน การสอน

การจะแบ่งเนื้อหาวิชาทั้งหมดออกเป็นกี่ส่วนนั้น ขึ้นอยู่กับอาศัยเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรฐานความรู้ เวลาเรียน และระดับวิชาของโรงเรียนประกอบกัน เรื่องนี้ขึ้นอยู่กับความรู้และความชำนาญของผู้อำนวยการ
 หลักการประกอบโปรแกรมศึกษาคอนกรีต พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้แบ่งเนื้อหาวิชาที่ให้แก่เด็กเรียนออกเป็น
 ๖ หมวดวิชาใหญ่ ๆ แต่ละหมวดวิชาที่แบ่งเป็นรายวิชาได้ดังนี้.-

๑. หมวดวิชาภาษาไทย แบ่งเป็น การฟังและการพูด การอ่าน การเขียน และการแต่งความ
๒. หมวดวิชาสังคมศึกษา
๓. หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ เบื้องต้น
๔. หมวดวิชาคณิตศาสตร์
๕. หมวดวิชาสุขภาพอนามัย แบ่งเป็นวิชาสุขศึกษา กับวิชาพลศึกษา
๖. หมวดวิชาศิลปศึกษา แบ่งเป็นวิชาขับร้องและดนตรี การเขียนภาพและระบายสี และศิลปะปฏิบัติ

ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็ก ป.๔ เรียนวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ ดังแสดงในตาราง ๖.

ตาราง ๖. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑.	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีส่วนช่วยให้การเรียนของเด็กรับรู้ผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้มากที่สุด	๘๖	๘๑.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีส่วนช่วยให้การเรียนของเด็กรับรู้ผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้ไม่มากนัก	๒๐	๑๘.๕๖
	ไม่ได้อาตอบ หรือไม่ทราบ	๑๔	๑๓.๖๐

ตาราง ๖. (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	จำนวน	อัตราส่วนร้อยละ
๒	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการทั้งและการพูดภาษาไทย ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการทั้งและการพูดภาษาไทย ไม่มีคำตอบ หรือไม่ทราบ	๗๕ ๑๖ —	๖๗.๕๗ ๗๖.๕๑ —
๓	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการอ่านภาษาไทย ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการอ่านภาษาไทย ไม่มีคำตอบ หรือไม่ทราบ	๔๓ ๒๔ —	๗๔.๗๗ ๒๕.๒๓ —
๔	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการเขียนภาษาไทย ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการเขียนภาษาไทย ไม่มีคำตอบ หรือไม่ทราบ	๗๔ ๓๖ ๑	๖๖.๖๗ ๗๖.๕๑ ๑.๘๑
๕	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาสังคมศึกษา ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาสังคมศึกษา ไม่มีคำตอบ หรือไม่ทราบ	๗๔ ๓๗ —	๖๖.๖๗ ๓๓.๓๓ —

ตาราง ๖. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนรอบ
๖	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้ เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็ก ชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ไม่คัดค้าน หรือไม่ทราบ	๖๕ ๘๖ —	๕๕.๘๖ ๔๑.๔๘ —
๗	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้ เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็ก ชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาคณิตศาสตร์ ไม่คัดค้าน หรือไม่ทราบ	๗๖ ๓๕ —	๖๔.๘๓ ๓๑.๕๓ —
๘	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้ เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาสุขศึกษา ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็ก ชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาสุขศึกษา ไม่คัดค้าน หรือไม่ทราบ	๗๗ ๓๘ —	๖๔.๓๗ ๓๐.๖๓ —
๙	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้ เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาพลศึกษา ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็ก ชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาพลศึกษา ไม่คัดค้าน หรือไม่ทราบ	๖๕ ๕๑ ๑	๖๖.๑๖ ๓๖.๕๕ .๐๖

ตาราง ๖. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑๐	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้ เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการ ขั้วรองและคณิต ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็ก ชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการ ขั้วรองและคณิต ไม่คัดค้าน หรือไม่ทราบ	๘๔ ๕๓ —	๘๔.๖๕ ๕๑.๐๕ —
๑๑	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้ เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการ เขียนรูปและระบบสี่ ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็ก ชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาการ เขียนรูปและระบบสี่ ไม่คัดค้าน หรือไม่ทราบ	๘๔ ๕๓ —	๘๔.๖๕ ๕๑.๐๕ —
๑๒	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้ เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชา ศิลปปฏิบัติ ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็ก ชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชา ศิลปปฏิบัติ ไม่คัดค้าน หรือไม่ทราบ	๘๖ ๖๕ —	๘๐.๘๘ ๘๔.๖๕ —

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๐๐ คน

จากตาราง ๖. แสดงว่ามีแนวโน้มที่เกือบจะมองเห็นได้ว่า มีผู้บริหารการศึกษาจำนวนมาก
ที่เห็นว่า เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรมีส่วนช่วยในการเรียนของนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี อาจจะเป็นเพราะหลักสูตรทั้งความมุ่งหมายไว้กว้างเกินไป ไม่ชัดเจน จึงทำ

ใ้ผู้บริหารการศึกษาไม่ทราบสักว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดนั้น จะมีส่วนช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุตามความมุ่งหมายใดแค่ไหน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นว่า การเรียนของเด็กจะบรรลุได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับวิธีสอน และความสามารถของครูมิใช่น้อย แสดงว่า ผู้บริหารการศึกษาที่ให้ความเห็นดังกล่าวนี้ มองเห็นว่าการเรียนของเด็กจะบรรลุเพียงใด มีขึ้นอยู่กับหลักสูตรเท่าไรนัก

ผู้บริหารการศึกษาเป็นส่วนมากมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษา ๔ เรียนวิชาหมวดต่าง ๆ ตามลำดับจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นดังกล่าวจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ หมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศึกษานานับ คงจะเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษาที่มีความคิดวิชาเหล่านี้เป็นวิชาหลักที่ให้เรียนกันมาแต่โบราณกาลแล้ว โดยเฉพาะวิชาอ่าน เขียน และเลข ส่วนหมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้นยังไม่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มให้สักว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาเหล่านี้ เพราะผู้บริหารการศึกษาที่ไม่ค่อยเห็นด้วยนั้นมีจำนวนถึง ๒ ใน ๓ ของผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นรองลวบเป็นอย่งยิ่ง สำหรับหมวดศิลปะก็ยังไม่มีความเห็นที่ทำได้เห็นได้ชัดอีกเช่นกันว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นรองลวบอย่างย่งยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาหมวดนี้ เพราะผู้บริหารการศึกษาที่ไม่ค่อยเห็นด้วยนั้นมีจำนวนถึง ๑ ใน ๒ ของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมด โดยเฉพาะในแขนงวิชาศิลปะปฏิบัติ ๓ ใน ๔ ของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมด ไม่ค่อยเห็นด้วยนักที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนแขนงวิชาอื่น คงเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นรองลวบเหล่านี้ ยังไม่ค่อยเข้าใจความมุ่งหมายในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน หรืออาจจะเป็นเพราะยังไม่เห็นคุณค่าของหมวดวิชาอื่นอย่างแท้จริงก็ได้

ตาราง ๘. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๔

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาภาษาไทยและการจัดการเรียนการสอนและการบูรณาการมีความยากง่ายพอเหมาะสำหรับเด็กแล้ว	๔๕	๔๕.๔๕

ตาราง ๑. (ต่อ)

เลขที่	จำนวน	ความถี่	อิทธิกรส่วนรวม
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาภาษาไทยแผนงการทั้ง และการทูลมีความยากง่ายยังไม่พอเหมาะกะกับเด็ก ไม่มีคำทอ	๑๖ —	๑๔.๔๑ —
๒	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาภาษาไทยแผนงการอ่าน มีความยากง่ายพอเหมาะกะกับเด็กก็แล้ว	๔๔	๔๐.๑๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาภาษาไทยแผนงการอ่าน มีความยากง่ายยังไม่พอเหมาะกะกับเด็ก ไม่มีคำทอ	๒๒ —	๑๔.๔๑ —
๓	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาภาษาไทยแผนงการ เขียน มีความยากง่ายพอเหมาะกะกับเด็กก็แล้ว	๔๓	๔๓.๓๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาภาษาไทยแผนงการ เขียน มีความยากง่ายยังไม่พอเหมาะกะกับเด็ก ไม่มีคำทอ	๑๔ —	๑๒.๖๑ —
๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาสังคมศึกษาที่มีความยากง่าย พอเหมาะกะกับเด็กก็แล้ว	๔๓	๓๔.๓๓
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาสังคมศึกษาที่มีความยากง่าย ยังไม่พอเหมาะกะกับเด็ก ไม่มีคำทอ	๒๓ ๑	๒๔.๓๐ .๔๐
๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นมีความ ยากง่ายพอเหมาะกะกับเด็กก็แล้ว	๔๔	๓๔.๒๔

ตาราง ๘. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนรอบ
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นมีความง่ายยังไม่สอดคล้องกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๒๒ •	๑๔.๘ .๕๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาคณิตศาสตร์มีความง่ายสอดคล้องกับเด็กก็แล้ว ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาคณิตศาสตร์มีความง่ายยังไม่สอดคล้องกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๔๖ ๖๕ -	๓๗.๕๔ ๒๖.๕๖ -
๗	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาสุขศึกษามีความง่ายสอดคล้องกับเด็กก็แล้ว ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาสุขศึกษามีความง่ายยังไม่สอดคล้องกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๑๐๕ ๒ -	๕๔.๒๐ ๑.๕๐ -
๘	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาพลศึกษามีความง่ายสอดคล้องกับเด็กก็แล้ว ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาพลศึกษามีความง่ายยังไม่สอดคล้องกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๑๐๖ ๕ -	๕๕.๕๐ ๕.๕๐ -
๙	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาการจับรองและดนตรีมีความง่ายสอดคล้องกับเด็กก็แล้ว	๔๗	๒๕.๐๔

ตาราง ๘. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนรวม
๐๐	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาการจัดร้องแะเหมาะสม ความยากง่ายยังไม่เหมาะสมกับเด็ก	๓๓	๒๕.๘๖
	ไม่มีความถี่	๑	.๕๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาการ เป็นรูปและระบบดี มีความยากง่ายเหมาะสมกับเด็กแล้ว	๕๑	๔๑.๕๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาการ เป็นรูปและระบบดี มีความยากง่ายยังไม่เหมาะสมกับเด็ก	๑๕	๑๓.๖๖
	ไม่มีความถี่	๑	.๕๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาการเป็นรูปและมีความยากง่าย เหมาะสมกับเด็กแล้ว	๓๖	๒๘.๕๗
๐๐	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาของวิชาการเป็นรูปและมีความยากง่าย ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก	๓๘	๓๐.๖๓
	ไม่มีความถี่	๑	.๕๐

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๐ คน

ถวญลิตนึนเกียวักนความยากง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้เรียนในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔

ตาราง ๘. แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่
หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๔ ว่ามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของเด็กในวันนี้
หรือไม่ เพียงใด จากค่าอัตราส่วนของผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า
ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่าวิชาต่าง ๆ ที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของเด็กแล้ว

วิชาที่มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนมากที่สุดเห็นว่ามีควมง่ายเหมาะสมควรแก่เด็กได้แก่หมวดวิชาตามลำดับ
รองลงไปตามลำดับ คือ หมวดภาษาไทย ศิลปศึกษา (เฉพาะแขนงการเขียนรูปและระบายสี) วิทยาศาสตร์
เบื้องต้น คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปศึกษาแขนงการขับร้องและดนตรี กับศิลปปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย
เป็นที่น่าสังเกตว่า ในหมวดศิลปศึกษาเฉพาะแขนงการขับร้องและดนตรี กับศิลปปฏิบัติ จะมีผู้บริหารการศึกษา
ศึกษาเป็นจำนวนถึงร้อยละ ๓๐ และ ๓๑ ตามลำดับ (ดูตาราง ก. ในภาคผนวก) ที่มีความเห็นว่าแขนงวิชา
ทั้งสองนี้ค่อนข้างยากไป ไม่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก จึงเป็นข้อควรพิจารณาประการหนึ่งว่า ถึงแม้จะมี
แนวโน้มที่จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากองความเห็นว่า วิชาขับร้องและดนตรีกับศิลปปฏิบัติ
เหมาะสมกับความสามารถของเด็กก็ตาม ก็ยังมีผู้บริหารการศึกษาอีกเป็นจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าวิชาทั้งสองยัง
ค่อนข้างยากไป และในบรรดาผู้บริหารการศึกษาแทบทุกท่านยังได้เสนอความเห็นไว้อีกว่า ในโรงเรียนอีก
หลายโรงเรียนที่ยังขาดครูที่มีวุฒิ และมีทักษะเหมาะสมที่จะเป็นผู้สอนวิชาศิลปศึกษาอีกเป็นจำนวนมาก จึงเป็น
อุปสรรคอันหนึ่งที่ทำให้เห็นว่าเนื้อหาของวิชาทั้งสองยากไปสำหรับเด็กที่จะเรียน และสำหรับครูที่จะสอนอีกด้วย
นอกจากนี้ ผู้บริหารการศึกษายังได้ให้ข้อคิดเห็นบางประการเกี่ยวกับหมวดวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้.-

๑. หมวดภาษาไทย ส่วนมากเหมาะสมดีแล้ว แต่หนังสืออ่านประกอบยากเกินไป บางทีครูเอง
ก็ไม่มีความรู้พอ และโรงเรียนก็ไม่มีหนังสือให้ยืม

๒. หมวดสังคมศึกษา เนื้อหาหนักไป ครูไม่สามารถจัดประสบการณ์ให้ทั่วถึงได้ มีเรื่องของการ
ประเทศมากเกินไป ควรให้รู้เรื่องเกี่ยวกับบ้านเมืองของตนให้ละเอียดเสียก่อนดีกว่า

๓. หมวดวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องธรรมชาติซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็กดีแล้ว แต่ใน
บางเรื่องมีเนื้อหาเรื่องจากแคลอนอุปกรณ์การสอน ทำให้ดูยากไปสำหรับเด็ก

๔. หมวดคณิตศาสตร์ เนื้อหาบางเรื่องไม่ค่อยมีประโยชน์แก่ชีวิตประจำวันนัก เช่น การ
กระจายและตอนหาคราในระบบเมตริก โจทย์เลขบางเรื่องยากเกินไป เด็กไม่ค่อยเข้าใจ

๕. หมวดศิลปศึกษา เรื่องในตำราลงในวิชาการขับร้องและดนตรี ยังไม่ควรสอนในชั้นนี้เพราะ
ยากเกินไป ยิ่งไม่มีครูที่มีความรู้ ความชำนาญในทางนี้โดยเฉพาะยิ่งไม่ได้ผลอะไร

ตาราง ๔. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความยากง่าย
ของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๕

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนรวม
๑	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยแผนงการทั้งและ การพูดมีความยากน้อยพอเหมาะก็แล้ว ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยแผนงการทั้งและ การพูดมีความยากน้อยยังไม่พอเหมาะ ไม่มีการตอบ	๘๖ ๑๔ ๐	๘๖.๘๘ ๑๒.๖๑ .๕๐
๒	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยแผนงการอ่านมี ความยากน้อยพอเหมาะก็แล้ว ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยแผนงการอ่านมี ความยากน้อยยังไม่พอเหมาะ ไม่มีการตอบ	๘๐ ๑๘ ๒	๘๐.๐๘ ๑๗.๐๒ ๑.๘๐
๓	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยแผนงการเขียน มีความยากน้อยพอเหมาะก็แล้ว ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยแผนงการเขียน มีความยากน้อยยังไม่พอเหมาะ ไม่มีการตอบ	๘๘ ๑๒ ๐	๘๘.๒๕ ๑๐.๘๑ .๕๐
๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสังคมศึกษามีความยากน้อย พอเหมาะก็แล้ว ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสังคมศึกษามีความยากน้อย ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีการตอบ	๘๖ ๒๔ ๐	๘๖.๘๘ ๒๔.๖๓ .๕๐

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	กวางสี	อัตราส่วนร้อย
๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นมีความ เหมาะสมอยู่แล้ว	๕๓	๘๓.๗๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นมีความ เหมาะสมยังไม่พอเหมาะ	๑๗	๑๕.๗๖
	ไม่มีคำตอบ	๑	.๕๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์มีความเหมาะสม อยู่แล้ว	๔๗	๗๕.๐๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์มีความเหมาะสม ยังไม่พอเหมาะ	๒๓	๒๐.๗๖
	ไม่มีคำตอบ	๑	.๕๐
๗	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสุขศึกษามีความเหมาะสม อยู่แล้ว	๑๐๘	๕๑.๖๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสุขศึกษามีความเหมาะสมยังไม่ พอเหมาะ	๖	๕.๕๑
	ไม่มีคำตอบ	๑	.๕๐
๘	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาพลศึกษามีความเหมาะสม อยู่แล้ว	๕๕	๕๕.๑๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาพลศึกษามีความเหมาะสมยังไม่ พอเหมาะ	๑๑	๘.๕๑
	ไม่มีคำตอบ	๑	.๕๐

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาชั้นรองและกรณีมีความมาก น้อยพอเหมาะคี่แล้ว	๗๗	๖๕.๓๗
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาชั้นรองและกรณีมีความมาก น้อยยังไม่พอเหมาะ	๓๑	๒๗.๕๓
	ไม่แน่ใจ	๓	๒.๑๐
๑๐	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาการ เจ็บรูปแบบและรายละเอียด ความมากน้อยพอเหมาะคี่แล้ว	๔๔	๓๕.๖๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาการ เจ็บรูปแบบและรายละเอียด ความมากน้อยยังไม่พอเหมาะ	๒๐	๑๘.๐๒
	ไม่แน่ใจ	๑	๐.๘๐
๑๑	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาศิลปปฏิบัติมีความมากน้อยพอ เหมาะคี่แล้ว	๔๖	๓๘.๔๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาศิลปปฏิบัติมีความมากน้อยยัง ไม่พอเหมาะ	๒๕	๒๐.๘๓
	ไม่แน่ใจ	๕	๔.๐๐

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๑ คน

ความถี่ที่เกี่ยวกับความถี่ของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ไว้ในหลักสูตรนี้ประมาณที่ ๕

จากตาราง ๔. จะเห็นว่า ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนมากที่สุด เห็นว่าเนื้อหาของหมวด
วิชาภาษานี้ มีความเหมาะสมพอเหมาะ และรองลงมาคือ หมวดภาษาไทย วิทยาศาสตร์

เบื้องต้น คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปศึกษา เป็นอันจับคู่กัน แท้จริงว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมปีที่ ๔ นั้นมีความมากมายเหมาะสมกว่ากัน เรียงตามลำดับหมวดวิชาดังกล่าว โดยเฉพาะหมวดศิลปศึกษา แขนงการขับร้องและดนตรี มีผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า มีเนื้อหาเหมาะสมพอเหมาะก็แล้ว เป็นจำนวนน้อยกว่าวิชาแขนงอื่นในหมวดเดียวกัน คือ วิชาการเขียนรูปและระบายสี วิชาศิลปะปฏิบัติ อาจจะเห็นเพราะโรงเรียนส่วนมากยังขาดครูที่มีความรู้ ความชำนาญในทางขับร้องและดนตรีจริง ๆ จึงทำให้ผู้บริหารการศึกษาผู้ถือว่า เนื้อหาบางเรื่องของวิชาแขนงนี้ เช่น การสอนโน้ตสากล การสอนรำทำเพลง ฯลฯ เป็นเรื่องที่ยุ่งยากและมากเกินไปด้วย

ในจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ยังมีความมากมายไม่เหมาะสมนั้น ส่วนมากเห็นว่าเนื้อหาของแต่ละวิชามากเกินไป จดได้ว่าเฉพาะบางหมวดวิชาที่เห็นว่ามากสมควร (ดูตาราง ข. ในภาคผนวก) ดังนี้.—

หมวดวิชา ศิลปศึกษา	แขนงการขับร้องและดนตรี	เป็นจำนวนร้อยละ ๒๕ ของผู้บริหารทั้งหมด
หมวดวิชา ศิลปศึกษา	แขนงศิลปะปฏิบัติ	" ๑๘ "
หมวดวิชา สังคมศึกษา		" ๒๘ "
หมวดวิชา คณิตศาสตร์		" ๑๗ "

ส่วนหมวดที่เห็นว่า เนื้อหาน้อยเกินไปเป็นจำนวนน้อย ไม่เกินร้อยละ ๕ ของผู้บริหารทั้งหมด ยกเว้นหมวดภาษาไทย แขนงการแต่งความ มีหมวดที่เห็นว่า เนื้อหาน้อยเกินไปร้อยละ ๔ ซึ่งพอ ๆ กับหมวดที่เห็นว่า มีเนื้อหาเกินไปร้อยละ ๑๐

เกี่ยวกับเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จะเป็นในด้านความยากง่าย หรือความมากมายของเนื้อหาวิชาก็ตาม เมื่อกล่าวโดยสรุปแล้วจะได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่า วิชาต่าง ๆ เหล่านี้มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ดังนี้ คือ.—

๑. หมวดศาสนาไทย
๒. หมวดภาษาไทย
๓. หมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้น
๔. หมวดคณิตศาสตร์
๕. หมวดสังคมศึกษา
๖. หมวดศิลปศึกษา

ตาราง ๕. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๑, ๒, ๓ ที่จะเป็นพื้นฐานของการเรียนในชั้นประถมศึกษา ๔

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๕๐	๘๐.๖๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ ไม่ดีเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑๕	๑๑.๕๓
	ไม่มีคำตอบ	๑	๒.๗๖
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๔๔	๘๔.๑๔
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ ไม่ดีเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑๐	๕.๐๑
	ไม่มีคำตอบ	๒	๑.๘๐
๓	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นของ หลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็น พื้นฐานในการเรียนต่อชั้น ป.๔	๔๑	๘๑.๕๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นของ หลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ ไม่ดีเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐาน ในการเรียนต่อชั้น ป.๔	๑๗	๑๕.๘๒

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราค่าตอบแทน
๔	ไม่มีค่าตอบแทน ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑	๒.๗๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ ไม่เหมาะสมนักที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑๐๐	๕๐.๐๕
	ไม่มีค่าตอบแทน	๑	๒.๗๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑	๒.๗๐
๕	ไม่มีค่าตอบแทน ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณานัมยของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑	๒.๗๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณานัมยของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ ไม่เหมาะสมนักที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑๐๐	๕๐.๐๕
	ไม่มีค่าตอบแทน	๑	๒.๗๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณานัมยของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ ไม่เหมาะสมนักที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑	๒.๗๐
๖	ไม่มีค่าตอบแทน ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาศิลปศึกษาของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑	๒.๗๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาศิลปศึกษาของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ ไม่เหมาะสมนักที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑๐๐	๕๐.๐๕
	ไม่มีค่าตอบแทน	๑	๒.๗๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาศิลปศึกษาของหลักสูตรชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ ไม่เหมาะสมนักที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้น ป.๔	๑	๒.๗๐

ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๑, ๒, ๓ ที่จะ
เป็นฐานของการเรียนต่อไปในชั้นประถมศึกษา ๔

จากการวาง ๕. จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่า เนื้อหาของวิชา
ต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานของ
การเรียนต่อไปในชั้นประถมศึกษา ๔ เมื่อเรียงตามลำดับค่าอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มี
ความเห็นทรงกว้างในเรื่องความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานของวิชาต่าง ๆ จะได้แก่วิชา คณิตศาสตร์
พลานามัย สังคมศึกษา ภาษาไทย ศิลปศึกษา และวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นอันดับสุดท้ายก็ยังมีผู้บริหารการ
ศึกษาที่เห็นด้วยถึงร้อยละ ๕๑.๕๕

ตาราง ๑๐. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่คาดคะเนเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน
ที่สำเร็จชั้นประถมศึกษา ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๐๕ แล้วจะสามารถเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๔ ได้

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เด็กที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา ๓ ในปีการศึกษาที่แล้ว มีความสามารถที่จะเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๔ ได้ เกือบทุกคน	๑๑๐	๕๕.๐๐
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เด็กที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา ๓ ในปีการศึกษาที่แล้ว มีความสามารถที่จะเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๔ ได้ เป็นส่วนน้อย	—	—
	ไม่มีคำตอบ	๑	๐.๕๐

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๐๐ คน

การคาดคะเนเกี่ยวกับจำนวนเด็กที่เรียนสำเร็จชั้นประถมศึกษา ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๐๕ แล้วจะสามารถ
เรียนต่อไปในชั้นประถมศึกษา ๔ ได้

จากการาง ๑๐. แสดงว่า ผู้บริหารการศึกษาเกือบทุกคนเห็นว่า เมื่อเด็กเรียนสำเร็จชั้น ป.๓ แล้วก็จะสามารถเรียนต่อในชั้น ป.๔ ได้แทบทั้งหมด เป็นการยืนยันความเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่ว่า เนื้อหาของแต่ละวิชาในชั้น ป.๑, ๒ และ ๓ เหมาะสมอย่างยิ่งในการที่จะเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น ๆ ในชั้น ป.๔ ดังแสดงในตาราง ๕.

ตาราง ๑๑. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาที่ ๔ ที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้น ประถมปีที่ ๕

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยของหลักสูตรชั้น ประถมปีที่ ๔ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมปีที่ ๕	๔๔	๗๕.๒๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยของหลักสูตรชั้น ประถมปีที่ ๔ ไม่ค่อยเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมปีที่ ๕	๒๑	๑๔.๕๖
	ไม่แน่ใจ	๒	๑.๑๖
๒	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาของหลักสูตรชั้น ประถมปีที่ ๔ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมปีที่ ๕	๔๕	๘๕.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสังคมศึกษาของหลักสูตรชั้น ประถมปีที่ ๔ ไม่ค่อยเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมปีที่ ๕	๑๓	๑๑.๘๑
	ไม่แน่ใจ	๓	๒.๘๑

ตาราง ๑๑. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนรอบ
๓	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๕ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๕ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๕ ไม่ค่อยเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๕ ไม่มีคำตอบ	๕๐ ๑๖ ๕	๔๑.๕๔ ๑๕.๕๒ ๓.๖๐
๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๕ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๕ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๕ ไม่ค่อยเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๕ ไม่มีคำตอบ	๕๒ ๑๖ ๓	๔๒.๔๔ ๑๕.๕๒ ๒.๗๐
๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาพลานามัยของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๕ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๕ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาพลานามัยของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๕ ไม่ค่อยเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๕ ไม่มีคำตอบ	๕๔ ๑๐ ๓	๔๔.๒๕ ๕.๐๑ ๒.๗๐

ตาราง ๑๑. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาศึกษาธิการของหลักสูตรชั้น ประถมศึกษา ๔ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้นประถมศึกษา ๕	๕๐	๘๑.๐๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาศึกษาธิการของหลักสูตรชั้น ประถมศึกษา ๔ ไม่ค่อยเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ต่อชั้นประถมศึกษา ๕	๓๘	๖๑.๖๖
	ไม่มีคำตอบ	๓	๒.๒๖

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๑ คน

ความถี่สัมพันธ์กับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ ที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๕

จากตาราง ๑๑. จะเห็นว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ ว่า เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษา ๕ เมื่อเรียงลำดับตามค่าอัตราส่วนร้อยละของผู้บริหารการศึกษาที่เห็นตรงดองกัน ได้แก่ หมวดวิชาศาสนา ศีลธรรมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เบื้องต้น ศิลปะศึกษา และภาษาไทย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ทำหลักสูตรได้มีโครงการในการกำหนดเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ในชั้นประถมศึกษาตอนต้นไว้ให้สอดคล้องกันเนื้อหาของวิชาในชั้นประถมศึกษาตอนปลายอยู่แล้ว ดังจะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เราได้มีกฎหมายออกมามุ่งหมาย อีกนัยหนึ่งเรียกว่า พระราชบัญญัติประถมศึกษา ฉบับที่ ๑ ซึ่งจะมีการขยายการศึกษาภาคบังคับจากชั้นประถมศึกษา ๔ เป็นประถมศึกษา ๖ ซึ่งนับเป็นการตั้งมาตรฐานที่สองของการจัดการศึกษาสำหรับหรรษา

การกำหนดอัตราเวลาเรียนของแต่ละวิชาในหลักสูตร

การกำหนดอัตราเวลาเรียนของวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร เป็นวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งเพื่อให้เห็นว่า ในแง่ของการปฏิบัติ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และเน้นหนักทางใด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การจะกำหนดอัตราเวลาเรียนของวิชาใดมากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับหลักสูตร ให้ความสำคัญต่อวิชาใดมากกว่าวิชาอื่นเพียงใดนั่นเอง นอกจากนี้ ยังจะต้องพิจารณาอีกในการดำเนินการเรียน การสอนว่า ได้รับความเข้าใจหรือความชำนาญของเนื้อหาวิชา โดยต้องพิจารณาถึงความ สามารถของครูและนักเรียนที่จะสอนและเรียนได้ครบเนื้อหา และให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นั้น จะคงใช้เวลาเท่าใดในอีกกว่า

หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๐๓ กำหนดอัตราเวลาเรียนของแต่ละหมวด วิชาไว้ดังนี้.—

๑. หมวดวิชาภาษาไทย	๓ ชั่วโมง ต่อ สัปดาห์
๒. หมวดวิชาสังคมศึกษา	๒ " "
๓. หมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น	๑ " "
๔. หมวดวิชาคณิตศาสตร์	๑ " "
๕. หมวดวิชาพลานามัย	๑ " "
๖. หมวดวิชาศิลปศึกษา	๑ " "

ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของอัตราเวลาเรียนของแต่ละหมวดวิชา ที่หลักสูตรกำหนดไว้ ดังตารางต่อไปนี้.—

ตาราง ๑๒. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของอัตราเวลาเรียน เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฉบับประถมศึกษา ๘

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาต่าง ๆ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของแต่ละ		

ตาราง ๑๖. (กข)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
	วิชาภาษาไทยไม่เหมาะสม ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาภาษาไทยไม่เหมาะสม ไม่สำคัญ	๖๖ ๘๑ ๒	๘๔.๘๖ ๓๔.๘๕ ๑.๘๐
๒	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาสังคมศึกษาไม่เหมาะสม ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาสังคมศึกษาไม่เหมาะสม ไม่สำคัญ	๗๐ ๓๔ ๓	๒๓.๐๖ ๓๘.๖๕ ๒.๓๐
๓	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นไม่เหมาะสม ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นไม่เหมาะสม ไม่สำคัญ	๖๔ ๘๑ ๒	๒๑.๖๖ ๓๖.๕๕ ๐.๘๐
๔	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาคณิตศาสตร์ไม่เหมาะสม ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาคณิตศาสตร์ไม่เหมาะสม ไม่สำคัญ	๕๗ ๘๖ ๒	๕๑.๓๕ ๘๖.๔๕ ๑.๘๐

ตาราง ๑๖. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๕	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของหมวด วิชาศึกษานานับไว้เหมาะสมแล้ว	๔๗	๗๕.๐๘
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของหมวด วิชาศึกษานานับไว้ไม่เหมาะสม	๒๒	๑๔.๘๖
	ไม่ตอบ	๒	๑.๔๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของหมวด วิชาศิลปศึกษาไว้เหมาะสมแล้ว	๔๑	๗๖.๘๗
	ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของหมวด วิชาศิลปศึกษาไว้ไม่เหมาะสม	๒๔	๒๕.๒๓
	ไม่ตอบ	๒	๑.๔๐

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๑ คน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของอัตราเวลาเรียนเมื่อคำนึงถึงความต้องการของแต่ละวิชาที่กำหนด
ไว้ในหลักสูตรที่ประเภทที่ ๕

จากตาราง ๑๖. แสดงให้เห็นว่า เมื่อคำนึงถึงความต้องการของหมวดวิชาต่าง ๆ แล้ว ผู้บริหาร
การศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่าเหมาะสมแล้ว ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับหมวดวิชาที่ค่าอัตราส่วนร้อยละของ
ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นตรงกันว่าเหมาะสมแล้ว จากมากไปหาน้อย จะได้แก่หมวดวิชาศึกษานานับ ศิลป
ศึกษา สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น และภาษาไทย แต่สำหรับหมวดคณิตศาสตร์นั้นจะเห็นว่า มีผู้
บริหารการศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดเห็นว่าเป็นเหมาะสมแล้ว ส่วนผู้บริหาร
การศึกษาอีกครึ่งหนึ่งยังเห็นว่าไม่ตอบเหมาะสมนัก อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หมวดวิชา

ศึกษาธิการแห่งชาติ จึงต้องใช้เวลานานกว่าวิชาอื่นในการที่จะผลิตให้เกิดขึ้นจึงหาครูและหา
จำนวน ในจำนวนผู้บริหารการศึกษาเป็นส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนไว้
ยังไม่เหมาะสมนัก อาจมากเกินกว่าควรเพิ่มเวลาไปมากกว่านี้ (ดูตาราง ก. ในภาคผนวก หน้า ๒๐๐)
ดังนี้.-

หมวดวิชาศึกษาธิการ	เป็นจำนวนร้อยละ ๔๖ ของจำนวนผู้บริหารทั้งหมด			
หมวดวิชาภาษาไทย	"	๘	"	"
หมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น	"	๑๖	"	"
หมวดวิชาสังคมศึกษา	"	๑๘	"	"
หมวดวิชาศาสนา	"	๘	"	"
หมวดวิชาศิลปะศึกษา	"	๑๔	"	"

ส่วนที่เห็นว่าควรลดเวลาลงนี้มีเป็นจำนวนน้อยมาก คือ ไม่เกินร้อยละ ๑ ของผู้บริหารทั้งหมด
ยกเว้นหมวดวิชาสังคมศึกษาซึ่งผู้บริหารการศึกษาประมาณร้อยละ ๑๕ ที่เห็นว่าควรลดเวลาลงบ้าง ซึ่งเป็นจำนวนที่
เกินกว่าความที่เห็นว่าควรเพิ่มเวลา

อย่างไรก็ตาม อัตราเวลาเรียนที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นจำนวนนี้ยังต้องบอกว่า โรงเรียนใดจะ
สอนวิชาหลักศึกษาธิการมากขึ้นหรือน้อยขึ้นก็อาจทำได้ โดยเพิ่มอัตราเวลาเรียนที่มาจากที่ต่างได้
ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน หรืออาจจะเปลี่ยนแปลงอัตราเวลาเรียนระหว่างหมวดวิชาได้
ไม่เกิน ๑ ชั่วโมง ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานการศึกษาที่สังกัดเหมือนกัน

ตาราง ๓.- ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีความถี่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความเหมาะสม
ของอัตราเวลาเรียนเมื่อคำนึงถึงความยากของเนื้อหาวิชาและวิชาที่สอนไว้ในหลักสูตร
ชั้นประถมศึกษา ๘

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
	<u>ข้อจำกัดในการขยายผลของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ</u>		

ตาราง ๑๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาภาษาไทยไว้เหมาะสมแล้ว ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาภาษาไทยไว้ไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๖๔ ๔๖ ๑	๖๑.๖๖ ๓๗.๘๔ .๕๐
๒	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาสังคมศึกษาไว้เหมาะสมแล้ว ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาสังคมศึกษาไว้ไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๗๖ ๓๔ ๑	๖๘.๘๓ ๓๔.๖๓ .๕๐
๓	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นไว้เหมาะสมแล้ว ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นไว้ไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๙๕ ๓๔ ๖	๖๔.๕๘ ๓๐.๖๓ ๑.๘๐
๔	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาคณิตศาสตร์ไว้เหมาะสมแล้ว ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาคณิตศาสตร์ไว้ไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๖๗ ๔๓ ๑	๖๑.๓๖ ๓๘.๖๔ .๕๐

ตาราง ๑๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๕	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาพลานามัยไว้เหมาะสมอยู่แล้ว	๕๑	๔๑.๔๔
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาพลานามัยไว้ไม่เหมาะสม	๑๗	๑๕.๓๒
	ไม่มีคำตอบ	๓	๒.๓๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาศิลปศึกษาไว้เหมาะสมอยู่แล้ว	๔๔	๓๕.๖๔
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของ หมวดวิชาศิลปศึกษาไว้ไม่เหมาะสม	๒๕	๒๒.๕๒
	ไม่มีคำตอบ	๒	๑.๔๐

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๑ คน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของอัตราเวลาเรียนเมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาของแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา

จากการาง ๑๓. แสดงให้เห็นว่า เมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดไว้นั้น ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนสำหรับแต่ละวิชาได้เหมาะสมแล้วอีกเช่นกัน โดยเฉพาะหมวดพลานามัย และหมวดวิชาศิลปศึกษา แต่สำหรับอีก ๔ หมวดวิชา คือ หมวดวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น และคณิตศาสตร์นั้น แม้ว่าจะมีแนวโน้มที่พอแสดงให้เห็นได้ว่า มีผู้บริหารการศึกษาเป็นส่วนใหญ่เห็นว่า อัตราเวลาเรียนของ ๔ หมวดวิชาดังกล่าว เหมาะสมกับความมากมายของเนื้อหาวิชาแล้วก็ตาม แต่ยังมีผู้บริหารการศึกษาอีกเป็นจำนวน

ไม่ชอบก็เห็นว่า อัตราเวลาเรียนของมหาวิทยาลัยเหล่านี้ยังไม่ค่อยเหมาะสม และในจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนไว้มิเหมาะสมนั้น ส่วนมากเห็นว่ามิใช่อัตราเวลาเรียน
น้อยไป ควรเพิ่มไปอีกบ้าง ก็จะแสดงค่าอัตราส่วนร้อยละของผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ควรจะเพิ่ม
อัตราเวลาเรียนของแต่ละมหาวิทยาลัย ตามลำดับดังนี้.— (ดูตาราง ง. ในภาคผนวก หน้า ๒๐๐)

มหาวิทยาลัย	เป็นจำนวนร้อยละ ๑๔ ของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมด			
มหาวิทยาลัยเกษตร				
มหาวิทยาลัยภาษาไทย	"	๑๔	"	"
มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ เบื้องต้น	"	๒๕	"	"
มหาวิทยาลัยสังคมศึกษา	"	๒๕	"	"
มหาวิทยาลัยศิลปศึกษา	"	๑๖	"	"
มหาวิทยาลัยทอานันท์	"	๑๔	"	"

ส่วนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ควรลดอัตราเวลาเรียนลงบ้างนั้นมีเป็นจำนวนน้อยมากในทุกวิชา
จึงมิได้นำมากล่าวไว้

เกี่ยวกับความเหมาะสมของอัตราเวลาเรียนของแต่ละวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ นี้ ไม่ว่าจะคำนึง
ถึงความสำคัญหรือความยากง่ายของเนื้อหาวิชาก็ตาม จะสรุปได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนมากที่
เห็นว่า หลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของแต่ละวิชาไว้เหมาะสมแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัย
ทอานันท์ และศิลปศึกษาเหมาะสมที่สุด รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์
เบื้องต้น ส่วนมหาวิทยาลัยเกษตรเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเหมาะสมน้อยกว่าวิชาอื่นทั้งหมด ทั้งนี้จะเป็นเพราะ
ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่ามหาวิทยาลัยเกษตร ภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์เบื้องต้นมี
เนื้อหามากเกินไป หรือมีความสำคัญว่ามหาวิทยาลัยทอานันท์ และศิลปศึกษามากก็ได้

การประเมินผลการสอนของครู และการเรียนของเด็ก

หลักสูตรจะกำหนดเนื้อหาวิชา และอัตราเวลาเรียนไว้อย่างเหมาะสมสำหรับหลักสูตรสอน ตอนใด
ครบหลักสูตร เด็กก็เรียนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้เป็นอันไป ผู้บริหารการศึกษาได้ประเมินผลการสอน
ของครู และการเรียนของเด็ก ปี ๕๔ เมื่อปีการศึกษาที่แล้วว่า สอนและเรียนวิชาใดได้ครบหลักสูตรบ้าง ถึง
แสดงในตาราง ๑๔. และ ๑๕.

ตาราง ๑๔. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสอนของครู
เมื่อการศึกษาที่แล้ว ว่าสอนใดครบตามหลักสูตรหรือไม่ในคณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรับ
ประเมินปี ๕

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาภาษาไทยในชั้น การฟังและการพูดครบตามหลักสูตร	๕๔	๔๔.๖๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาภาษาไทยในชั้น การฟังและการพูดไม่ครบตามหลักสูตร	๕๑	๔๑.๗๕
	ไม่มีคำตอบ	๔	๓.๖๐
๒	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาภาษาไทยในชั้น การอ่านโคครบตามหลักสูตร	๕๖	๕๐.๔๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาภาษาไทยในชั้น การอ่านไม่ครบตามหลักสูตร	๕๖	๕๖.๔๕
	ไม่มีคำตอบ	๑	๒.๑๐
๓	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาภาษาไทยในชั้น การเขียนโคครบตามหลักสูตร	๖๑	๕๔.๕๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาภาษาไทยในชั้น การเขียนไม่ครบตามหลักสูตร	๕๖	๔๑.๔๕
	ไม่มีคำตอบ	๔	๓.๖๐
๔	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาสังคมศึกษาโคครบ ตามหลักสูตร	๕๖	๕๐.๔๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาสังคมศึกษาไม่ครบ ตามหลักสูตร	๕๖	๕๖.๔๕
	ไม่มีคำตอบ	๑	๒.๑๐

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๕	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ได้ครบตามหลักสูตร	๖๖	๕๙.๕๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ไม่ครบตามหลักสูตร	๘๖	๓๗.๕๔
	ไม่มีคำตอบ	๑	๒.๙๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาคณิตศาสตร์ได้ครบตาม หลักสูตร	๗๖	๖๔.๕๗
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาคณิตศาสตร์ไม่ครบตาม หลักสูตร	๓๑	๒๗.๕๓
	ไม่มีคำตอบ	๕	๓.๙๐
๗	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาสุขศึกษาได้ครบตาม หลักสูตร	๗๖	๖๓.๐๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาสุขศึกษาไม่ครบตาม หลักสูตร	๓๗	๓๓.๐๔
	ไม่มีคำตอบ	๕	๓.๙๐
๘	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาพลศึกษาได้ครบตาม หลักสูตร	๕๐	๔๕.๐๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาพลศึกษาไม่ครบตาม หลักสูตร	๕๖	๕๑.๐๕
	ไม่มีคำตอบ	๔	๓.๙๐

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๔	ผู้บริหารการศึกษาคิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาการซ้ำซ้อนและทวนซ้ำ โครงการตามหลักสูตร	๒๔	๒๒.๑๓
	ผู้บริหารการศึกษาคิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาการซ้ำซ้อนและทวนซ้ำ ไม่ครบตามหลักสูตร	๓๗	๒๕.๓๗
	ไม่มีคำตอบ	๕	๔.๕๐
๑๐	ผู้บริหารการศึกษาคิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาการเชิงรูปและ ระบบดีโครงการตามหลักสูตร	๓๕	๓๑.๕๓
	ผู้บริหารการศึกษาคิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาการเชิงรูปและ ระบบดีไม่ครบตามหลักสูตร	๓๐	๒๓.๐๖
	ไม่มีคำตอบ	๖	๕.๔๑
๑๑	ผู้บริหารการศึกษาคิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาศิลปะปฏิบัติโครงการ ตามหลักสูตร	๒๔	๒๒.๑๓
	ผู้บริหารการศึกษาคิดว่า ครูส่วนมากสอนวิชาศิลปะปฏิบัติไม่ครบ ตามหลักสูตร	๓๔	๒๖.๖๗
	ไม่มีคำตอบ	๔	๓.๒๐

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๑ คน

การประเมินผลการสอนของครูส่วนมากในโรงเรียนที่เห็นว่าสอนวิชาใดในหลักสูตรที่ประกอบที่ ๔
โครงการตามหลักสูตร

จากตาราง ๑๔. จะแสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิชา

ต่าง ๆ ของครูในการศึกษา ๒๕๐๕ ว่าสอนวิชาใดใครบทยักฐกรบ้าง ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษา เป็นส่วนมากกล่าว ครูภายในยังมีผู้จะสอนใครบทยักฐกรในวิชาต่อไปนี้ คือ คณิตศาสตร์ ทอ นานับ เฉพาะแขนงศึกษา วิทยาศาสตร์ เมืองกัน ตามลำดับคำอัตราส่วนร้อยละผู้บริหารการศึกษาที่ มีความเห็นดังกล่าว ส่วนหมวดภาษาไทยทุกแขนง สังคมศึกษา และพลานามัยแขนงพลศึกษา ยังไม่แน ว่าครูสอนใครบทยักฐกรหรือไม่ เพราะมีผู้บริหารการศึกษาที่กล่าวว่าครูสอนใครบทยักฐกรเป็นจำนวน พอ ๆ กับผู้บริหารการศึกษาที่กล่าวว่าครูจะสอนใดไม่ใครบทยักฐกรในวิชาเหล่านี้ แต่สำหรับหมวดศิลปศึกษา นั้น ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากกล่าวว่า ครูสอนใดไม่ใครบทยักฐกรทุกแขนง

ผู้บริหารการศึกษาที่กล่าวว่า ครูสอนใครบทยักฐกรในวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวได้ให้เหตุผลประกอบว่า เพราะโรงเรียนได้ทำประมวลการสอนรายสัปดาห์ขึ้นเอง จึงสามารถสอนใครบทยักฐกรและทัณฑ์การ ส่วน ผู้บริหารการศึกษาที่กล่าวว่าครูสอนใดไม่ใครบทยักฐกร ก็ได้ให้เหตุผลว่า ครูของหน่วยงานพิเศษของจังหวัดนอก เหนือจากการสอนมากเกินไปบ้าง มีอุปสรรคการสอนไม่เต็มร้อยบ้าง และที่สำคัญที่สุดก็คือ ไม่มีครูที่มีความรู้ ความชำนาญในการสอนบางวิชา คือ วิชาห้องเรียนและดนตรี ศิลปปฏิบัติ พลศึกษา เป็นต้น ครูบางคนยังเห็นความสำคัญของวิชาสามัญ เช่น หมวดคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ว่าสำคัญมากกว่า หมวดศิลปศึกษา จึงมักเรียนสอนกันแต่วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ไม่ค่อยเอาใจใส่สอนหมวด ศิลปศึกษาเท่าที่ควร

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ว่าจะมีแนวโน้มที่จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความ เห็นว่า หลักสูตรวิชาหมวดภาษาไทย สังคมศึกษา และศิลปศึกษา มีความเหมาะสมทุกประการทั้งในแง่ความยากง่าย และความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ตลอดจนอัตราเวลาเรียนดังกล่าวแล้ว (ดูตาราง ๗. ๔. หน้า ๕๕-๕๖) แต่จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษายังมีใจลงมือเห็นตรงกันเป็นส่วนมากกว่าครูสอน ใครบทยักฐกรหรือไม่ โดยเฉพาะในหมวดศิลปศึกษา ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่กลับเห็นว่าครูสอนใด ไม่ใครบทยักฐกร ฉะนั้น ความเห็นของผู้บริหารการศึกษาในเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาบางวิชาดัง กล่าวข้างตน จึงขัดกับเรื่องการสอนใครบทยักฐกรหรือไม่ใครบทยักฐกร เรื่องนี้เราอาจพิจารณาได้เป็น ๒ แง่ คือ หากหลักสูตรของทั้ง ๓ หมวดวิชานี้มีความเหมาะสมทุกประการจริง ก็อาจจะเป็นเพราะความ บกพร่องของครูผู้สอน เช่น ครูขาดความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ต่อการสอนเท่าที่ควร หรือขาดครู ที่มีความรู้ความชำนาญ มีอุปสรรคการสอนไม่เต็มร้อยตามเหตุผลของผู้บริหารการศึกษาที่เป็นได้ ที่ทำให้ครู

สอนวิชาต่าง ๆ เท่านั้นได้ไม่ครบหลักสูตร หรืออีกนัยหนึ่งการที่ครูสอนได้ไม่ครบหลักสูตรอาจจะเป็นเพราะหลักสูตรของวิชาเหล่านั้นกำหนดเนื้อหาวิชาไว้มากหรือมากเกินไป ไม่เหมาะสมก็ได้ ทั้ง ๆ ที่ครูก็สอนอย่างเต็มที่ และก็มีอุปกรณ์การสอนอย่างครบครันแล้วก็ตาม

ตาราง ๑๕. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นความถี่เกี่ยวกับจำนวนของเด็กชั้นประถมปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ครบตามหลักสูตร

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียนวิชาภาษาไทยในด้านการฟังและการพูดได้ครบตามหลักสูตร	๒๓	๘๖.๙๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียนวิชาภาษาไทยในด้านการฟังและการพูดได้ครบตามหลักสูตร	๘๖	๘๑.๘๘
	ไม่มีคำตอบ	๒	๑.๘๐
๒	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียนวิชาภาษาไทยในด้านการอ่านได้ครบตามหลักสูตร	๒๔	๖๑.๖๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน ที่สามารถเรียนวิชาภาษาไทยในด้านการอ่านได้ครบตามหลักสูตร	๔๑	๘๖.๘๘
	ไม่มีคำตอบ	๒	๑.๘๐
๓	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียนวิชาภาษาไทยในด้านการเขียนได้ครบตามหลักสูตร	๒๐	๕๔.๐๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน ที่สามารถเรียนวิชาภาษาไทยในด้านการเขียนได้ครบตามหลักสูตร	๔๕	๘๔.๑๕
	ไม่มีคำตอบ	๒	๑.๘๐

ตาราง ๑๕. (ต่อ)

แถวที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๔	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียน วิชาสังคมศึกษาได้ครบตามหลักสูตร ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบส่วนน้อย ที่สามารถ เรียนวิชาสังคมศึกษาได้ครบตามหลักสูตร ไม่มีคำตอบ	๖๗ ๔๖ ๖	๖๐.๓๖ ๓๙.๕๔ ๑.๕๐
๕	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียน วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นได้ครบตามหลักสูตร ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบส่วนน้อย ที่สามารถ เรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นได้ครบตามหลักสูตร ไม่มีคำตอบ	๖๖ ๔๗ ๖	๕๕.๔๖ ๔๖.๓๕ ๑.๕๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียน วิชาคณิตศาสตร์ได้ครบตามหลักสูตร ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบส่วนน้อย ที่สามารถ เรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ครบตามหลักสูตร ไม่มีคำตอบ	๖๐ ๔๔ ๓	๕๕.๐๖ ๔๓.๖๔ ๖.๓๐
๗	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียน วิชาสุขศึกษาได้ครบตามหลักสูตร ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบส่วนน้อย ที่สามารถ เรียนวิชาสุขศึกษาได้ครบตามหลักสูตร ไม่มีคำตอบ	๖๔ ๔๑ ๓	๖๑.๖๖ ๓๖.๐๔ ๖.๓๐

ตาราง ๑๕. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๔	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียน วิชาพลศึกษาได้ครบตามหลักสูตร	๕๘	๔๔.๖๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน ที่สามารถ เรียนวิชาพลศึกษาได้ครบตามหลักสูตร	๕๘	๔๔.๖๕
	ไม่มีคำตอบ	๓	๒.๓๐
๕	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียน วิชาการขับร้องและดนตรีได้ครบตามหลักสูตร	๕๐	๓๖.๐๔
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน ที่สามารถ เรียนวิชาการขับร้องและดนตรีได้ครบตามหลักสูตร	๖๔	๖๑.๖๖
	ไม่มีคำตอบ	๓	๒.๓๐
๑๐	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียน วิชาการเขียนรูปและระบายสีได้ครบตามหลักสูตร	๕๖	๓๗.๔๔
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน ที่สามารถ เรียนวิชาการเขียนรูปและระบายสีได้ครบตามหลักสูตร	๖๖	๕๘.๕๖
	ไม่มีคำตอบ	๓	๒.๔๐
๑๑	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน สามารถเรียน วิชาศิลปะปฏิบัติได้ครบตามหลักสูตร	๓๘	๓๐.๖๓
	ผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่า เด็กชั้น ป.๔ เกือบทุกคน ที่สามารถ เรียนวิชาศิลปะปฏิบัติได้ครบตามหลักสูตร	๗๓	๖๕.๗๗
	ไม่มีคำตอบ	๔	๓.๖๐

การประเมินผลการเรียนของเด็กระดับชั้นปีที่ ๔ ในปีการศึกษาที่แล้ว เกี่ยวกับจำนวนของเด็กระดับชั้น
เรียนวิชาต่าง ๆ ได้ครบหลักสูตร

จากการาง ๑๕. จะแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีความลึกซึ้งเกี่ยวกับผลการเรียน
ของเด็กระดับชั้นปีที่ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๒๕ ว่าสามารถเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ครบหลักสูตร เกือบทุก
คนหรือไม่ ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากกล่าวว่า มีเด็กสามารถเรียนได้ครบหลักสูตร เกือบทุกคนในทางภาษา
ไทย เฉพาะแผนการเรียนอื่น ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษาเห็นได้ว่า เด็กจบ ป.๔ สามารถ
อ่านหนังสือออกเป็นส่วนมากก็ได้ และอีกสองวิชา คือ สังคมศึกษา และพลานามัยแผนกศึกษา นอกนั้น
ผู้บริหารการศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งเท่านั้นกล่าวว่า เด็กจบ ป.๔ จะเรียนได้ครบหลักสูตร เกือบทุกคนใน
วิชาภาษาไทย แผนการเรียนและการพูด การเขียน วิชาศาสนาเบื้องต้น พลศึกษา และพลานามัย
แผนกศึกษา สำหรับหมวดศิลปะผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่า เด็กเป็นจำนวนน้อยเท่านั้น
ที่สามารถเรียนได้ครบหลักสูตร โดยมีผู้บริหารการศึกษาหลายท่านได้ให้เหตุผลไว้ว่า เมื่อครูเองก็สอนไม่ได้
เพราะไม่มีความรู้ ความชำนาญพอ เด็กก็ขี้เกียจเรียน หรือเรียนได้ก็รู้แบบงู ๆ ปลา ๆ โรงเรียนส่วน
มากยังขาดครูพิเศษเฉพาะวิชาศิลปะศึกษา และพลศึกษาอีกเป็นจำนวนมาก และสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง
ก็คือ ครูบางท่านขาดความกระตือรือร้น ความเข้าใจในการสอนเท่าที่ควร ยิ่งมีจำนวนเด็กในชั้นหนึ่ง ๆ
มากเกินไปจนสอนกันก็ทำให้การเรียนและการสอนได้ผลน้อยลง เหตุผลโดยทั่ว ๆ ไปที่ผู้บริหารการศึกษา
เห็นว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเรียนไม่จบหลักสูตร ก็คือ โรงเรียนมีกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น การกีฬา
กิจกรรมการปลูกผักและอนุภาคราก การเตรียมงานแสดงศิลปกรรมนักเรียน เหล่านี้มากเกินไป

องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ช่วยในการใช้หลักสูตร

หลักสูตรที่นำไปใช้ในโรงเรียนจะบังเกิดผลตามความมุ่งหมายหรือไม่เพียงใดนั้น จำเป็นต้องอาศัย
องค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายอย่าง หลักสูตรจะกินตัวเองหาได้ไม่ ต้องขึ้นอยู่กับผู้นำเอาไปใช้เป็นสำคัญ
การใช้หลักสูตรต้องอาศัยสิ่งต่าง ๆ หลายอย่างประกอบกัน เช่น ต้องมีอาคารสถานที่ที่ถูกต้องเหมาะสม
โรงเรียน มีห้องเรียนเพียงพอ มีอุปกรณ์การสอนการเรียนครบถ้วน เกือบทุกความจำเป็น ครูมีวิ
ถสอนที่ดี มีวิธีการวัดผลการเรียนถูกต้องรวดเร็ว มีกิจกรรมร่วมหลักสูตรช่วยฝึกฝนทักษะ และสร้างเสริม
ทัศนคติที่ดีงามให้แก่ผู้เรียน มีการแนะแนวในโรงเรียน ตลอดจนการจัดและการบริหารโรงเรียนซึ่งเป็น
องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง เพราะการจัดและการบริหารโรงเรียน เช่น การจัดการเรียน

การแบ่งหน้าที่ครู การจัดวิทยากรต่าง ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่จำเป็น เหล่านี้ จะเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของหลักสูตร เป็นต้น บรรดาครูในโรงเรียนต่าง ๆ จะมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้มากน้อยต่างกัน ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษา จึงควรบริหารงานโดยอาศัยความมุ่งหมายของการศึกษาที่มีอยู่ในหลักสูตร เป็นแนวทาง โดยพิจารณาว่าจะต้องวางรูปแบบการบริหารอย่างไร จะต้องจัดและให้บริการในด้านต่าง ๆ อย่างไร จึงจะได้ผลตามความมุ่งหมาย นอกจากนี้ ยังจะต้องพิจารณาถึงการจัดสถานที่ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ทุกอย่างควบคู่กันไปด้วย

ในสมัยการศึกษาที่แคว ผู้บริหารการศึกษาได้จัดการประชุม การอบรม การสัมมนา และการนิเทศการศึกษาในเรื่องการใช้หลักสูตร ประมวลการสอน ให้บังเกิดผลตามความมุ่งหมาย การจัด การเรียน การสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และได้แสดงความลึกเห็นต่อการจัดการประชุม การอบรม การนิเทศการศึกษานั้น ๆ ดังตารางต่อไปนี้.-

ตาราง ๑๖. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่ความถี่เกี่ยวกับการจัดและ ผลของการจัดประชุมครู และการนิเทศการศึกษา ในสมัยการศึกษา ๒๕๐๕

เขตที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ผู้บริหารการศึกษาที่เคยจัดให้มีการประชุมครู เพื่อปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับเรื่องการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตั้งแต่เดือนละสองครั้งขึ้นไป	๑๕	๑๐.๕๑
	ผู้บริหารการศึกษาที่เคยจัดให้มีการประชุมครู เพื่อปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับเรื่องการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เดือนละครั้งหรือน้อยกว่า	๔๑	๒๘.๓๘
	ไม่มีคำตอบ	๕	๔.๑๑
๒	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าในการประชุมแต่ละครั้ง งบประมาณโดยเฉลี่ยแล้วมีค่าครูเข้าร่วมประชุมกันเกือบทุกคน	๔๑	๒๘.๐๘

ตาราง ๑๖. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าในการประชุมแต่ละครั้ง คณะกรรมการ โดยเฉลี่ยแล้วมีคณะครูเข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมาก ไม่มีค่าคง	๑๗ ๘	๑๕.๓๖ ๖.๐๐
๐	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าการประชุมนั้นได้ผลประโยชน์เป็นส่วน มาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าการประชุมนั้นไม่ค่อยได้ผลประโยชน์ ไม่มีค่าคง	๘๕ ๒๐ ๖	๓๖.๕๔ ๑๔.๐๖ ๕.๕๐
๔	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า คณะครู เคยได้รับการนิเทศการศึกษา เพื่อช่วยจากศึกษานิเทศก์ หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในเรื่อง การใช้หลักสูตรและประมวลการสอน ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าคณะครูไม่ได้รับการนิเทศการศึกษา ช่วยเพื่อช่วยจากศึกษานิเทศก์หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาใน เรื่องการใช้หลักสูตรและประมวลการสอนเลย ไม่มีค่าคง	๕๖ ๑๕ ๕	๔๖.๔๔ ๑๖.๖๐ ๕.๕๐
๕	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า คณะครู เคยได้รับการนิเทศการศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และประมวลการสอนปีละ ๒ ครั้ง ขึ้นไป ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า คณะครู เคยได้รับการนิเทศการศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและประมวลการสอนเพียงปีละครั้ง ไม่มีค่าคง	๖๕ ๑๔ ๕	๕๕.๐๐ ๑๔.๐๐ ๕.๕๕

ตาราง ๑๖. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๖	ผู้บริหารการศึกษาที่สังเกตเห็นว่า คณะครูได้รับผลประโยชน์จากการนิเทศการศึกษานั้นเป็นอันมาก	๘	๖๐.๔๗ *
	ผู้บริหารการศึกษาที่สังเกตเห็นว่า คณะครูได้รับผลประโยชน์จากการนิเทศการศึกษานั้นเป็นส่วนน้อย	๑๖	๓๙.๕๓ *

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๐๐ คน

* คัดจากจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่คิดว่าครูเคยได้รับการนิเทศการศึกษา ๘๖ คน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดและผลของการจัดการประชุมครู และการนิเทศการศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๑๕

จากตาราง ๑๖. จะแสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับการจัด และผลของการจัดประชุมครู และการนิเทศการศึกษาในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๑๕ ดังนี้.—

เกี่ยวกับการจัดประชุมครู ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนร้อยละ ๘๕ ที่เคยจัดให้มีการประชุมครูในสังกัดศึกษา เพื่อปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับเรื่องการเรียน การสอน ประมวลเรียนและครั้ง หรือถามหาว่า เช่น ภาคเรียนละครั้ง, ปีละ ๑ - ๒ ครั้ง บางแห่งจัดให้มีการประชุมก่อนเปิดเรียนภาคต้น ๑๕ วัน ทุกปีการศึกษามี และผู้บริหารการศึกษาอีกร้อยละ ๑๕ ที่จัดให้มีการประชุมบ่อยกว่านี้ คือ ตั้งแต่เดือนละ ๒ ครั้งขึ้นไป และในการประชุมแต่ละครั้งนั้น ผู้บริหารการศึกษาจำนวนร้อยละ ๘๕ เห็นว่า เมื่อจะประมวลโดยเฉลี่ยแล้ว จะมีคณะครูที่เข้าร่วมประชุมเกือบทุกคน ส่วนผู้บริหารการศึกษาอีกร้อยละ ๑๕ ที่ว่าในการประชุมแต่ละครั้งมีคณะครูเข้าร่วมประชุมกลายเป็นส่วนน้อยนั้น ผู้เขียนเข้าใจว่า ผู้บริหารการศึกษาที่ตอบว่าอย่างนี้ อาจจะหมายถึงจำนวนครูที่เข้าร่วมประชุมแต่ละครั้งนั้น จะเป็นส่วนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนครูที่อยู่ในสังกัดนั้นทั้งหมด เพราะโดยมากในการประชุมแต่ละครั้ง ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงมักจะเรียกหัวหน้าหน่วย หรือตัวแทนของแต่ละหน่วยมาประชุม แล้วหัวหน้าหน่วยหรือตัวแทนของแต่ละหน่วย

จึงไปถ่ายเอกสารเรื่องใบประชุมต่อผู้อยู่ใต้งค์กับข้าอีกคนหนึ่ง นอกจากจะเรียกประชุมใหญ่ทุกคนในบางโอกาส ซึ่งตามหลักการปกครองบังคับบัญชา เมื่อผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ผู้อยู่ใต้งค์กับข้าไปประชุม ผู้อยู่ใต้งค์กับข้าจะดำเนินการได้ ฉะนั้น ฉะนั้น จำนวนผู้ไปร่วมประชุมจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาก่อนการประชุมใดบ้าง ซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด ส่วนเรื่องผลประโยชน์ที่ได้จากการประชุมนี้ ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าโดยผลประโยชน์เป็นส่วนมาก

เกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษา มีผู้บริหารการศึกษาจำนวนร้อยละ ๔๑ เห็นว่า คณะครูในสังกัดของเทศบาลได้รับคำแนะนำ ความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในเรื่องการใช้หลักสูตรและประมวลการสอน และมีผู้บริหารการศึกษาร้อยละ ๕๕ ของผู้บริหารการศึกษาจำนวนนั้น ตอบว่า คณะครูในสังกัดของเทศบาลได้รับการนิเทศการศึกษาร้อยละ ๒ ครั้งขึ้นไป นอกนั้นก็เพียงร้อยละเดียว และในจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่ว่าคณะครูได้รับการนิเทศการศึกษาเพียงร้อยละ ๒๐ เท่านั้นที่สังเกตเห็นว่า คณะครูจะได้รับผลจากการแนะนำ ช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ เป็นส่วนมาก แสดงว่าครูไม่ได้รับผลจากการนิเทศการศึกษาอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยนัก อาจจะเป็นเพราะมีกฏนิเทศการศึกษาน้อยไปไม่ค่อยทั่วถึง หรือมีศึกษานิเทศก์น้อยไปไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่ต้องทำ

สาเหตุที่ทำให้เกิดผลเป็นจำนวนมาก

ผลการสอนของเด็กเป็นการประเมินผลขั้นสุดท้ายของการเรียนการสอนในโรงเรียน เมื่อมีเด็กสอบตกเป็นจำนวนมาก ๆ ก็แสดงว่าผลการสอน การเรียน ยังไม่ได้ผลเต็มที่ ซึ่งอาจจะเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ หลายประการด้วยกันที่นำศึกษาค้นคว้า และจัดการแก้ไขบรรเทาสาเหตุที่สำคัญ ๆ เหล่านั้นได้ เพื่อให้การศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้นในด้านคุณภาพและปริมาณ ผู้บริหารการศึกษา ภาคศึกษา ๑ เห็นว่าสาเหตุต่าง ๆ มีความสำคัญมากน้อยต่างกัน ดังแสดงในตาราง ๑๗.

ตาราง ๑๗. ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่ามีความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาค้นคว้า สอบได้ตกต้องเรียนซ้ำชั้นมีจะเป็นจำนวนมาก ในปีการศึกษาที่แล้ว ๆ มา

ตาราง ๑๑. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๕	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า คุณภาพอนามัยของเด็กไม่ดีเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๕๑	๕๕.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า คุณภาพอนามัยของเด็กไม่ดีเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๕๓	๕๗.๗๕
	ไม่มีคำตอบ	๗	๖.๓๐
๖	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การที่เด็กไม่มีหนังสือแบบเรียนเพียงพอเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔๕	๕๐.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การที่เด็กไม่มีหนังสือแบบเรียนเพียงพอเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๖๑	๕๘.๕๕
	ไม่มีคำตอบ	๕	๕.๕๐
๗	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หนังสือแบบเรียนไม่ดีเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๖๔	๖๘.๖๓
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า หนังสือแบบเรียนไม่ดีเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๗๖	๖๘.๘๖
	ไม่มีคำตอบ	๑๐	๕.๕๐
๘	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนของเด็กเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๖๖	๕๕.๘๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนของเด็กเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๕๑	๕๖.๕๕
	ไม่มีคำตอบ	๔	๔.๖๐

ตาราง ๑๗. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๔	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การขาดแคลนอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การขาดแคลนอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๖๔ ๓๖ ๐	๖๐.๖๖ ๓๖.๔๐ ๖.๐๐
๑๐	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า อาคารทั่วไปของโรงเรียนไม่ถูกหลัก คุณภาพโรงเรียนเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า อาคารทั่วไปของโรงเรียนไม่ถูกหลัก คุณภาพโรงเรียนเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๓๗ ๖๓ ๑๐	๓๓.๐๐ ๕๖.๖๖ ๑.๐๐
๑๐	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การที่โรงเรียนมีอาคารเรียน โต๊ะม้านั่งไม่เพียงพอ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การที่โรงเรียนมีอาคารเรียน โต๊ะม้านั่งไม่เพียงพอ เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๓๕ ๖๕ ๐	๓๑.๕๐ ๖๐.๓๖ ๘.๑๐
๑๖	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การคมนาคมไปโรงเรียนไม่สะดวก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การคมนาคมไปโรงเรียนไม่สะดวก เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๕๖ ๔๖ ๑๐	๕๑.๕๕ ๔๖.๔๕ ๑๑.๙๐

ตาราง ๑๗. (ต่อ)

เขตที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑๓	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูขาดความรู้ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูขาดความรู้ เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อย สำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๘๖	๖๘.๘๖
		๒๔	๒๕.๒๑
		๑๑	๘.๙๓
๑๔	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูขาดความชำนาญในการสอนเป็น สาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูขาดความชำนาญในการสอนเป็น สาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๔๑	๔๖.๘๓
		๑๕	๑๗.๑๖
		๑๐	๘.๘๐
๑๕	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูขาดความกระตือรือร้น ความเอา ใจใส่ต่อการสอนเท่าที่ควร เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูขาดความกระตือรือร้น ความเอา ใจใส่ต่อการสอนเท่าที่ควร เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๔๘	๕๐.๑๘
		๑๕	๑๓.๕๑
		๓	๓.๓๑
๑๖	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูขาดวิสัยทัศน์ที่ดีเป็นสาเหตุที่สำคัญ มาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูขาดวิสัยทัศน์ที่ดีเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อย สำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๓๕	๖๓.๕๓
		๒๔	๒๕.๒๑
		๔	๓.๒๐

ตาราง ๑๗. (ต่อ)

แถวที่	รายการ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
๑๗	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า มาตรฐานการครองชีพของครูอยู่ในระดับต่ำ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๒๐	๕๖.๔๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า มาตรฐานการครองชีพของครูอยู่ในระดับต่ำ เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๓๕	๓๕.๑๓
	ไม่ได้กล่าวตอบ	๕	๔.๑๑
๑๘	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูมีสุขภาพไม่สมบูรณ์เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๕๓	๕๖.๓๘
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ครูมีสุขภาพไม่สมบูรณ์เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๕๓	๕๓.๓๕
	ไม่ได้กล่าวตอบ	๑๐	๕.๕๑
๑๙	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า จำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔๕	๔๐.๑๔
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า จำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๑๕	๑๖.๖๖
	ไม่ได้กล่าวตอบ	๔	๔.๖๖
๒๐	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การใช้ภาษีเงินได้ของเด็กเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๑๔	๑๖.๖๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การใช้ภาษีเงินได้ของเด็กเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๔๖	๔๓.๔๓
	ไม่ได้กล่าวตอบ	๑๑	๕.๕๑

ตาราง ๑๗. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่	จักรวาลย่อย
๒๐	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า เด็กจากสถานเครื่องนุ่งห่มเป็น สาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า เด็กจากสถานเครื่องนุ่งห่มเป็น สาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๒๒ ๗๖ ๕	๒๓.๘๖ ๖๔.๕๗ ๕.๕๖
๒๑	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า จำนวนเด็กนุ่งห่มมากเกินไป เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า จำนวนเด็กนุ่งห่มมากเกินไป เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๘๐ ๒๖ ๕	๗๖.๐๗ ๑๕.๘๖ ๘.๐๖
๒๒	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองยากจน ต้องใช้เด็ก ช่วยประกอบอาชีพเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองยากจน ต้องใช้เด็ก ช่วยประกอบอาชีพเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๗๖ ๒๕ ๖	๖๔.๕๗ ๒๖.๑๐ ๕.๕๖
๒๔	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่คอยเอาใจใส่ การเรียนของลูกเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่คอยเอาใจใส่ การเรียนของลูกเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก ไม่มีคำตอบ	๘๓ ๒๐ ๕	๗๕.๗๖ ๑๕.๐๖ ๗.๒๖

ตาราง ๑๗. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	หน่วย	อัตราส่วนร้อยละ
๒๕	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ความไม่เอาใจใส่ของผู้บริหารการศึกษาเองเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๒๐	๕๖.๗๖
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ความไม่เอาใจใส่ของผู้บริหารการศึกษาเองเป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๓๔	๓๔.๖๓
	ไม่มีคำตอบ	๑๐	๕.๐๐
๒๖	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การประสานงานระหว่างผู้บริหารการศึกษาด้วยกันไม่ดี เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๒๐	๕๕.๐๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การประสานงานระหว่างผู้บริหารการศึกษาด้วยกันไม่ดี เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๕๓	๓๗.๕๔
	ไม่มีคำตอบ	๕	๔.๑๑
๒๗	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การนิเทศการศึกษาไม่ดีพอ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๕๖	๕๐.๕๕
	ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การนิเทศการศึกษาไม่ดีพอ เป็นสาเหตุที่ไม่ค่อยสำคัญนัก	๔๕	๔๐.๕๕
	ไม่มีคำตอบ	๑๐	๕.๐๐

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๑๐ คน

ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้นสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก

จากตาราง ๑๗. แสดงว่า ผู้บริหารการศึกษาของความเห็นว่า สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ มีความสำคัญหรือไม่ เหนือใด ในการที่จะทำให้เด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้นสอบได้ตก ต้องเรียงลำดับให้เป็นจำนวน

มาก ๆ ในการศึกษาที่แล้ว ๆ มา เมื่อแยกพิจารณาตามสาเหตุใหญ่ ๆ คือ สาเหตุจากตัวเด็กกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน ครัว โรงเรียน และหลักสูตร จะปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาให้ความสำคัญของสาเหตุต่าง ๆ เรียงตามลำดับจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าสาเหตุนั้น ๆ สำคัญ จากมากไปหาน้อยในแต่ละประเภทได้ดังนี้.-

๑. สาเหตุที่ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าสำคัญมาก

ก. สาเหตุที่เนื่องจากเด็ก ที่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็ก จะได้แก่ สาเหตุที่เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่เข้าใจสาเหตุการเรียนของลูก (ข้อ ๒๔) มากที่สุด รองลงไป คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองยากจน ต้องใจเด็กช่วยประกอบอาชีพ (ข้อ ๒๓) และเด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน (ข้อ ๔)

ข. สาเหตุที่เนื่องจากครู ได้แก่ ครูขาดความกระตือรือร้น และความเข้าใจต่อการสอน (ข้อ ๑๕) และจำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก (ข้อ ๑๔) สาเหตุทั้งสองนี้ผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่าสำคัญมากเป็นจำนวนเท่ากัน รองลงไป คือ ครูขาดความชำนาญในการสอน (ข้อ ๑๔) ครูขาดวิธีวัดผลการศึกษาที่ดี (ข้อ ๑๖) ครูขาดความรู้ (ข้อ ๑๐) และมาตรฐานการครองชีพของครูอยู่ในระดับต่ำ (ข้อ ๑๗)

ค. สาเหตุที่เนื่องจากโรงเรียน และการบริหารการศึกษา ได้แก่ จำนวนเด็กในชั้นละชั้นมากเกินไป (ข้อ ๒๒) โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การสอน (ข้อ ๔) และผู้บริหารการศึกษาไม่ค่อยเข้าใจได้ (ข้อ ๒๗)

๒. สาเหตุที่ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าไม่สำคัญนัก มีแนวโน้มที่จะเห็นได้ชัดว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่า สาเหตุบางประการไม่ค่อยสำคัญนักในการที่จะทำให้เกิดผลได้แก่ สาเหตุเหล่านี้ได้แก่ การใช้ภาษาถิ่นของเด็ก (ข้อ ๒๐) เด็กขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม (ข้อ ๒๑) หนังสือแบบเรียนไม่ดี (ข้อ ๕) หลักสูตรยากไป (ข้อ ๑) หลักสูตรมากไป (ข้อ ๒) และอาคารโรงเรียน โต๊ะนักเรียนไม่เพียงพอ (ข้อ ๑๐)

สาเหตุเหล่านี้ กับสาเหตุบางอย่างที่ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าสำคัญมาก กับเห็นว่าไม่สำคัญจะสำคัญนักเป็นจำนวนพอ ๆ กันนั้น อาจจะมีควมสำคัญมาก หรือไม่สำคัญโดยลำดับของกันอื่น ๆ ก็ได้ อาทิ เช่น สาเหตุจากการใช้ภาษาถิ่นของเด็กที่ผู้บริหารการศึกษาภาค ๑ เห็นว่าไม่สำคัญนัก ผู้บริหารการศึกษาภาค ๒ ภาค ๔, ภาค ๑๐ อาจจะเห็นว่า เป็นสาเหตุที่มีความสำคัญมากก็ได้ เพราะมีอิทธิพลของภาษาถิ่น เช่น

ลักษณะอายุ ดาว เนบิว มาเกี่ยวข้องกับเด็กในภาคเหล่านี้มาก ส่วนเด็กในภาคศึกษา ๑ แขนงจะกล่าวได้ว่าไม่มีอิทธิพลของภาคนี้มาเกี่ยวข้องกับเลย เป็นต้น ฉะนั้น จึงต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้กว้างขวางต่อไปอีก

เป็นที่น่าสังเกตว่า สาเหตุต่าง ๆ ที่ผู้บริหารการศึกษาส่วนกลางเห็นว่าสำคัญมากนั้น ส่วนมากเป็นสาเหตุที่เนื่องมาจากความบกพร่องของครู พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็ก ซึ่งล้วนเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง กับความบกพร่องของการบริหารการศึกษาแขนงหนึ่งนั้น ถ้าใช่เป็นสาเหตุที่เนื่องมาจากความไม่เหมาะสมของหลักสูตรไม่ ครบถ้วน ขาดมีแนวโน้มที่แสดงให้ทราบว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนกลางเห็นว่า สาเหตุที่เนื่องมาจากหลักสูตรไม่ดีไม่ค่อยสำคัญนักถึงกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม ในจำนวนสาเหตุต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความบกพร่องของหลักสูตรทั้ง ๓ ประการ (ข้อ ๑, ๒, ๓) มีผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า การที่หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก เป็นจำนวนร้อยละ ๕๐.๕๔ ของผู้บริหารการศึกษาทั้งเขต ซึ่งนับว่ามากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ในประเภทเดียวกัน

ในบรรดาสาเหตุทั้งหมดเหล่านี้ จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาให้ความสำคัญของสาเหตุต่าง ๆ มากน้อยเรียงตามลำดับได้ ดังนี้.-

๑. ครูขาดความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ต่อการสอน และจำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก
๒. พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อการเรียนของเด็ก
๓. ครูขาดความชำนาญในการสอน
๔. จำนวนเด็กในแต่ละชั้นมากเกินไป
๕. พ่อแม่ ผู้ปกครองบางคน คงใจเด็กช่วยประกอบอาชีพ
๖. ครูขาดวิสัยทัศน์ที่ดี
๗. ครูขาดความรู้
๘. โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การสอน
๙. ผู้บริหารการศึกษาไม่เอาใจใส่
๑๐. มาตรฐานการครองชีพของครูอยู่ในระดับต่ำ
๑๑. เด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน

นอกจากนี้ ผู้บริหารการศึกษาส่วนกลางได้เสนอแนะเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กสอบตก หรือสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้เด็กสอบตก เช่น จากสอบ ไม่มีสติเรียน เป็นจำนวนมีละมาก ๆ นอกเหนือจากรายการ

สาเหตุในแบบธรรมดา มีดังนี้.—

๑) ปัญหาเรื่องเด็กสติปัญญาอ่อน ในชั้นหนึ่ง ๆ มีเป็นจำนวนไม่น้อย ตอนเท่าไร ๆ ก็ไม่ค่อยรู้เรื่อง กว่าจะมีโรงเรียนสำหรับเด็กปัญญาอ่อนไว้มากในบางท้องถิ่น รวมรวมเด็กปัญญาอ่อนในย่านนั้น มาสอนโดยเฉพาะ

๒) การให้เด็กเลื่อนชั้นโดยที่ยังไม่มีความรู้อยู่ในระดับของแฉะชั้นเสียก่อน เมื่อทำไปสถิติของการสอบในชั้นหรือโรงเรียนของตนเป็นที่พอใจของครูกับบิดา อันจะเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมความดีความชอบในการทำงานของตน ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้เด็กเรียนอ่อนยิ่งขึ้นในชั้นสูง ๆ ขึ้นไป เพราะพื้นฐานของความรู้ไม่ดีพอ เด็กประเภทนี้มักจะไปสอบตก ๆ หล่น ๆ กลางคันในชั้นที่เลื่อนชั้นไป หรือแม้ผลที่สุดจะสอบได้อัน ป.๔ ออกไปแล้ว ก็ยังอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้

๓) การเกณฑ์ครูไปทำงานนอกเหนือหน้าที่ในโรงเรียนบ่อย ๆ เช่น ทางอำเภอหรือจังหวัด มักให้ครูไปเตรียมงานรับรองแขกของอำเภอหรือจังหวัด ทำให้ผลการสอบไม่ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย

๔) ปัญหาเรื่องเด็กขาดความรู้ไปประกอบอาชีพ ทำให้เด็กขาดสอบหรือไม่มีความรู้สอบในที่สุด โดยเฉพาะเด็กในชนบทที่ผู้ปกครองยากจน หรือไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา

ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาแต่ละประเภท

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาประเภทต่าง ๆ ผู้เขียนได้จำแนกผู้บริหารการศึกษาออกเป็น ๑ ประเภท มีจำนวนดังนี้ คือ.—

ก. ศึกษาธิการ รวมทั้งศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ เพราะจำนวนการศึกษาธิการจังหวัดมีไม่มากพอสำหรับการคำนวณหาค่ากลางสแควร์ และอีกประการหนึ่ง ผู้บริหารการศึกษาทั้ง ๒ ตำแหน่งนี้ ก็มีหน้าที่บริหารงานการศึกษาที่เกี่ยวกับหลักคุณครูประถมศึกษาไม่ค่อยแตกต่างกันนัก จึงรวมจำนวนผู้บริหารการศึกษาทั้งสองประเภทนี้เข้าด้วยกัน ได้ ๘๓ คน

จ. ศึกษาพิเศษ ๘๘ คน

ค. ครูใหญ่ ๒๔ คน

จากการแจกแจงความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่ความเห็นเกี่ยวกับหลักคุณครูทั่วไปอันประเภทที่ ๔ โดยจำแนกตามประเภทของผู้บริหารการศึกษาดังกล่าว แล้วคำนวณหาค่ากลางสแควร์ของจำนวนความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่าง ๆ กันเหล่านั้น เมื่อเปรียบเทียบว่า ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องใดบ้าง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง ๔.

ตาราง ๑๘. ความแตกต่างระหว่างความถี่เป็นของศูนย์ในการศึกษาแต่ละประเภทเกี่ยวกับตัวผู้ทั่วไปที่มีประจักษ์ที่ ๕

รายการ	จำนวนความถี่		การขาดความถี่	จำนวนความถี่		การขาดความถี่	จำนวนความถี่		การขาดความถี่
	ศึกษา วิชาการ	ศึกษา เทคโนโลยี		ศึกษา วิชาการ	การ วิจัย		ศึกษา เทคโนโลยี	การ วิจัย	
๑. ศูนย์ในการศึกษาที่เข้าใจความหมายของตัวผู้ผู้เรียน ป.๕ อย่างแจ่มแจ้ง	๑๖	๑๖		๑๖	๑		๑๖	๑	
ศูนย์ในการศึกษาที่ไม่ค่อยเข้าใจความหมายของตัวผู้ ผู้เรียน ป.๕ อย่างแจ่มแจ้ง	๔๐	๒๒	๐.๔๕๕๐	๔๐	๒๐		๒๒	๒๐	๐.๑๕๐๐
ไม่มีความหมาย	๑	-		๑	-		-	-	
๒. ศูนย์ในการศึกษาที่เด็กที่เรียน ป.๕ เมื่อมีตัวผู้ผู้เรียน ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การศึกษานานาชาติ	๓๐	๑๖		๓๐	๑๕		๑๖	๑๕	
ศูนย์ในการศึกษาที่เด็กที่เรียน ป.๕ เมื่อมีตัวผู้ผู้เรียน ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การศึกษานานาชาติ	๒๒	๒๒	๐.๑๖๖๖	๒๒	๕	๐.๐๖๖๖	๒๒	๕	๐.๑๕๖๖
ไม่มีความหมาย	๑	-		๑	-		-	-	
๓. ศูนย์ในการศึกษาที่เด็กที่เรียน ป.๕ เมื่อมีตัวผู้ผู้เรียน ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การศึกษานานาชาติ	๒๑	๑๑		๒๑	๕		๑๑	๕	
ศูนย์ในการศึกษาที่ไม่เคยเห็นตัวผู้ผู้เรียนในการจัด การเรียนการสอน	๒๒	๐	๒๒.๔๕๕๐	๒๒	๒๐	๐.๕๕๐๐	๐	๒๐	๒๕.๖๐๐๐
ไม่มีความหมาย	-	-		-	-		-	-	

ตาราง ๑๘. (ต่อ)

รายการ	จำนวนความถี่		การขาดการ	จำนวนความถี่		การขาดการ	จำนวนความถี่		การขาดการ
	ศึกษา วิชาการ	ศึกษา พิเศษ		ศึกษา วิชาการ	การ ใหญ่		ศึกษา พิเศษ	การ ใหญ่	
๔. ผู้บริหารการศึกษาระดับที่เห็นว่า ประมวลการฉบับ ป.๔ เขียนไว้ชัดเจนเป็นจำนวนมาก	๘๖	๐๐		๘๖	๑๔		๐๐	๑๔	
ผู้บริหารการศึกษาระดับที่เห็นว่า ประมวลการฉบับ ป.๔ เขียนไว้ไม่ชัดเจนนัก	๑๔	๔	๔.๕๑๑๑	๑๔	๘	๐.๐๐๐๘	๔	๘	๐.๕๕๐๖
ไม่มีคำตอบ	๐	-		๐	๖		-	๖	
๕. ผู้บริหารการศึกษาระดับที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้ การเรียบเรียงเอกสารของนายใดมากที่สุด	๒๖	๑๕		๒๐	๘		๑๕	๘	
ผู้บริหารการศึกษาระดับที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้ การเรียบเรียงเอกสารของนายใดไม่มากนัก	๑๓	๑๓	๐.๖๖๖๖	๑๓	๑๕	๐.๒๐๐๖	๑๓	๑๕	๐.๕๖๕๕
ไม่มีคำตอบ	-	๖		-	๖		๖	๖	
๖. ผู้บริหารการศึกษาระดับที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้ การเรียบเรียงเอกสารของนายใดมากที่สุด	๑๖	๒๖		๑๖	๑๑		๒๖	๑๑	
ผู้บริหารการศึกษาระดับที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีส่วนช่วยให้ การเรียบเรียงเอกสารของนายใดไม่มากนัก	๑๗	๗	๑.๐๖๖๖	๑๗	๑๖	๑.๕๕๕๕	๗	๑๖	๔.๕๕๕๕
ไม่มีคำตอบ	-	-		-	๑		-	๑	

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

รายการ	จำนวนความถี่		การขาดงาน	จำนวนความถี่		การขาดงาน	จำนวนความถี่		การขาดงาน
	กิจกรรม วิชาการ	กิจกรรม นันทนาการ		กิจกรรม วิชาการ	กิจกรรม นันทนาการ		กิจกรรม วิชาการ	กิจกรรม นันทนาการ	
๑. ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยอย่างถึงที่สุดว่า ร.๔									
กำหนดให้โรงเรียนวิชาศึกษา	๑๕	๒๗		๑๕	๑๖		๒๗	๑๖	
ผู้บริหารการศึกษาไม่ชอบเห็นด้วยถึงที่สุดว่า ร.๔			๑.๕๐๕๐			๑.๕๐๕๐			๑.๕๐๕๐
กำหนดให้โรงเรียนวิชาศึกษา	๑๕	๑		๑๕	๑๖		๑	๑๖	
ไม่มีกำหนด	-	-		-	-		-	-	
๔. ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยอย่างถึงที่สุดว่า ร.๔									
กำหนดให้โรงเรียนวิชาศึกษา	๑๕	๑๐		๑๕	๑๖		๑๐	๑๖	
ผู้บริหารการศึกษาไม่ชอบเห็นด้วยถึงที่สุดว่า ร.๔			๑.๕๐๕๐			๑.๕๐๕๐			๑.๕๐๕๐
กำหนดให้โรงเรียนวิชาศึกษา	๑๕	๑		๑๕	๑๖		๑	๑๖	
ไม่มีกำหนด	-	-		-	-		-	-	
๕. ผู้บริหารการศึกษาเห็นด้วยอย่างถึงที่สุดว่า ร.๔									
กำหนดให้โรงเรียนวิชาศึกษา	๑๖	๒๗		๑๖	๑๐		๒๗	๑๐	
ผู้บริหารการศึกษาไม่ชอบเห็นด้วยถึงที่สุดว่า ร.๔			๑.๕๐๕๐			๑.๕๐๕๐			๑.๕๐๕๐
กำหนดให้โรงเรียนวิชาศึกษา	๑๖	๑		๑๖	๑๐		๑	๑๐	
ไม่มีกำหนด	-	-		-	-		-	-	

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

รายการ	จำนวนความถี่		การกายสภาวะ	จำนวนความถี่		การกายสภาวะ	จำนวนความถี่		การกายสภาวะ
	กิจกรรม	กิจกรรม เฉพาะ		กิจกรรม	กิจกรรม ใหญ่		กิจกรรม เฉพาะ	กิจกรรม ใหญ่	
๑๑. ผู้บริหารการศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่หลักสูตรชั้น ป.๔									
กำหนดให้เรียนวิชาพร้อมและคณะ	๒๗	๒๐		๒๗	๗		๒๐	๗	
ผู้บริหารการศึกษาไม่ชอบเห็นความถี่หลักสูตรชั้น ป.๔			๑.๕๐๔๕			๓.๑๗๖๕			๔.๕๔๖๖*
กำหนดให้เรียนวิชาพร้อมและคณะ	๒๖	๑๕		๒๖	๑๗		๑๕	๑๗	
ไม่มีค่าคง	-	-		-	-		-	-	
๑๑. ผู้บริหารการศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่หลักสูตรชั้น ป.๔									
กำหนดให้เรียนวิชาการเป็นรูปและระบายนี	๒๖	๒๑		๒๖	๗		๒๑	๗	
ผู้บริหารการศึกษาไม่ชอบเห็นความถี่หลักสูตรชั้น ป.๔			๑.๕๐๕๕			๒.๖๖๔๕			๕.๕๔๗๑*
กำหนดให้เรียนวิชาการเป็นรูปและระบายนี	๒๗	๑๑		๒๗	๑๗		๑๑	๑๗	
ไม่มีค่าคง	-	-		-	-		-	-	
๑๖. ผู้บริหารการศึกษาถือว่าหลักสูตรวิชาคือปฏิบัติมีความ									
ยากง่ายเฉพาะตัวกับเด็กวัยนี้แล้ว	๕๖	๑๕		๕๐	๑๕		๑๕	๑๗	
ผู้บริหารการศึกษาถือว่าหลักสูตรวิชาคือปฏิบัติมีความ			๕.๐๕๕๕*			๑.๐๐๑๕			๒.๕๕๕๐
ยากง่ายยังไม่เฉพาะตัวกับเด็กวัยนี้	๑๓	๑๕		๑๓	๖		๑๕	๖	
ไม่มีค่าคง	-	๑		-	-		-	-	

ตาราง ๔๘. (ต่อ)

รายการ	จำนวนรายการที่		การกายดแลวร	จำนวนรายการที่		การกายดแลวร	จำนวนรายการที่		การกายดแลวร
	ศึกษา วิชาการ	ศึกษา เทคนิก		ศึกษา วิชาการ	ครู ใหญ่		ศึกษา เทคนิก	ครู ใหญ่	
๑๑. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาใหม่ในชั้น การอ่านมีความยากจนเกินไปและ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาใหม่ในชั้น การอ่านมีความยากจนเกินไปและ ไม่มีค่าควร	๔๔	๒๐		๔๔	๒๐		๒๐	๒๐	
	๔	๑๐	๑.๔๔๒๑	๔	๑		๑๐	๑	๔.๔๔๑๔
	๐	๑		๐	—		๑	—	
๑๒. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาใหม่ในชั้น การอ่านมีความยากจนเกินไปและ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาใหม่ในชั้น การอ่านมีความยากจนเกินไปและ ไม่มีค่าควร	๒๕	๑๐		๒๕	๑๐		๑๐	๑๐	
	๒๖	๒๐	๑.๔๔๔๑	๒๖	๑		๒๐	๑	๔.๔๔๑๔
	๒	๑		๒	๑		๑	๑	
๑๓. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาใหม่ในชั้น การอ่านมีความยากจนเกินไปและ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาใหม่ในชั้น การอ่านมีความยากจนเกินไปและ ไม่มีค่าควร	๒๕	๑		๒๕	๑๐		๑	๑๐	
	๒๖	๒๐	๑.๔๔๔๑	๒๖	๑๐		๒๐	๑๐	๒.๔๔๑๔
	๒	๑		๒	—		๑	—	

การงาน ๑๘. (กค)

รายการ	จำนวนความถี่		การขาดชำระ	จำนวนความถี่		การขาดชำระ	จำนวนความถี่		การขาดชำระ
	ศึกษา วิชาการ	ศึกษานี้ เทคโนโลยี		ศึกษา วิชาการ	ครู ใหญ่		ศึกษานี้ เทคโนโลยี	ครู ใหญ่	
๑๕. ผู้บริหารการศึกษาศึกษาเด็กชั้น ป.๔ ปีนี้แล้วสามารถ เรียบเรียงปฏิทินกิจกรรมหลักสูตร เดือนพฤษภาคม ผู้บริหารการศึกษาศึกษาเด็กชั้น ป.๔ ปีนี้แล้วสามารถ เรียบเรียงปฏิทินกิจกรรมหลักสูตร เป็นส่วนย่อย ไม่มีค่าตอบแทน	๒๒	๔	๕.๐๑๑๑	๒๒	๔	๐.๐๔๒๔	๔	๔	๒.๕๕๐๒
	๒๕	๒๕		๒๕	๑๖		๒๕	๑๖	
	๐	๑		๐	-		๑	-	
๑๖. เมื่อคำนึงถึงฐานะยากจนของเนื้อหาวิชา ผู้บริหารศึกษา พิจารณาเวลาเรียนวิชาดังกล่าวศึกษาเฉพาะเนื้อหา เมื่อคำนึงถึงฐานะยากจนของเนื้อหาวิชา ผู้บริหารศึกษา พิจารณาเวลาเรียนวิชาดังกล่าวศึกษาไม่เฉพาะ ไม่มีค่าตอบแทน	๑๔	๑๔	๐.๐๔๔๔	๑๔	๒๐	๒.๐๕๔๒	๑๔	๒๐	๑.๕๖๔๒
	๑๕	๑๕		๑๕	๔		๑๕	๔	
	-	๑		-	-		๑	-	
๑๗. ผู้บริหารการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานครู เพื่อการหรือเรื่องการ ฉบับใหม่แล้วทั้งนี้เก็บละ ๒ ครั้งขึ้นไป ผู้บริหารการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานครู เพื่อการหรือเรื่องการ ฉบับใหม่แล้ว เก็บละครั้งหรือมากกว่า ไม่มีค่าตอบแทน	๐	๕	๑.๐๑๐๑	๐	๐	๕.๐๖๒๕	๕	๐	๐.๖๕๐๐
	๔๔	๒๒		๔๔	๑๐		๒๒	๑๐	
	๖	๐		๖	-		๐	-	

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

รายการ	จำนวนความถี่		การขาดชำระ	จำนวนความถี่		การขาดชำระ	จำนวนความถี่		การขาดชำระ
	เกินมา วิธีการ	เกินมา แบบ		เกินมา วิธีการ	เกินมา แบบ		เกินมา แบบ	เกินมา แบบ	
๒๖. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าในขณะที่ยังคงอยู่ ได้รับผล จากการนิเทศการศึกษาแต่ละครั้งเป็นส่วนใหญ่ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าในขณะที่ยังคงอยู่ ได้รับผล จากการนิเทศการศึกษาแต่ละครั้งเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีคำตอบ	๐๐	๒๒	๐.๒๗๖๖	๐๐	๔	๐.๒๗๖๖*	๒๒	๔	๓.๒๕๖๕**
	๑๖	๔		๑๖	๑๖		๔	๑๖	
	๘	๘		๘	๘		๘	๘	
๒๗. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าความขาดความเข้าใจของ ครูเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดผลลบ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าความขาดความเข้าใจของ ครูเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดผลลบ ไม่มีคำตอบ	๐๔	๒๒	๐.๔๔๔๔	๐๔	๑๔	๐.๒๗๖๖	๒๒	๑๔	๐.๔๐๔๔
	๑๐	๑		๑๐	๐		๑	๐	
	๔	๑		๔	๒		๑	๒	
๒๘. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่ามาตรฐานการครองชีพของครู ต่ำเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดผลลบ ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่ามาตรฐานการครองชีพของครู ต่ำเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดผลลบ ไม่มีคำตอบ	๒๔	๒๒	๐.๔๔๐๕	๒๔	๑๖	๐.๐๐๒๔	๒๒	๑๖	๐.๐๐๒๔
	๒๒	๒		๒๒	๑๑		๒	๑๑	
	๒	๒		๒	๑		๒	๑	

* แสดงถึงจำนวนที่เกินมาจากการสังเกตความถี่

** แสดงถึงจำนวนที่เกินมาจากการสังเกตความถี่

จากการางที่ ๑๔. แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารการศึกษาแต่ละประเภทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
หลักสูตรแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้.-

๑. เกี่ยวกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร (ข้อ ๑) ส่วนมากของผู้บริหารการศึกษาถูก
ประเภทไม่ชอบเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรแจ่มแจ้งทีเดียว และมีความเห็นผิดที่เข้าใจความมุ่งหมาย
ของหลักสูตรเป็นอย่างผิดเป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาประเภทอื่น รองลงมา คือ ศึกษาธิการ
และครูใหญ่ อาจจะเป็นเพราะศึกษาธิการมีความรู้ที่ค่อนข้างดีพอที่จะเข้าใจความมุ่งหมาย
เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ การสอน ได้เป็นอย่างดีตามความมุ่งหมายของหลักสูตร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง
จวนจวนหาความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี

๒. เกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาของผู้บริหารการศึกษาในเรื่องจำนวนของเด็กที่เรียนจนจบ ป.๔
เมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๕ จะสามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปที่กล่าวไว้ในหลักสูตรเป็นจำนวนเท่า
ใดกัน (ข้อ ๒) ผู้บริหารการศึกษามีความเห็นต่างกันในเรื่องจุดลักษณะอันหนึ่งที่เกี่ยวกับความเจริญ
แห่งตน คือ การเป็นผู้รู้จักปฏิบัติตนในสังคมภายนอกนัยนี้ ศึกษาธิการกับครูใหญ่ส่วนมากเห็นว่าเด็กจะ
มีจุดลักษณะนี้เกิดขึ้นได้ยาก ซึ่งต่างกับศึกษาธิการที่เห็นว่า เด็กเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะเป็นผู้รู้จักปฏิบัติ
ตนในสังคมภายนอกนัยนี้ ส่วนลักษณะอื่น ๆ ผู้บริหารการศึกษามีความเห็นไม่แตกต่างกัน

๓. เกี่ยวกับเรื่องประมวลการสอน (ข้อ ๓, ๔) ในบรรดาผู้บริหารการศึกษาถูกประเภท
ศึกษาธิการเป็นผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำประมวลการสอนมากที่สุด รองลงมา คือ ศึกษาธิการ
ส่วนครูใหญ่ผู้น้อยที่สุด คงเป็นเพราะศึกษาธิการเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ
ในการเรียน การสอน บรรดาคณาจารย์ของหลักสูตร จึงต้องเข้าร่วมงานจัดทำประมวลการสอน
มากกว่าผู้บริหารการศึกษาประเภทอื่น และคงจะด้วยเหตุนี้เอง จึงมีศึกษาธิการที่เห็นว่าประมวลการสอน
ชั้นประถมปีที่ ๔ เขียนไว้ชัดเจนดีแล้ว มากกว่าผู้บริหารการศึกษาประเภทอื่นอีกเช่นกัน

๔. เกี่ยวกับเรื่องเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (ข้อ ๕) ศึกษาธิการกับ
ครูใหญ่ต่างก็มีความเห็นคล้ายกันว่า เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ เหล่านี้จะมีส่วนช่วยในการเรียนของเด็ก
บรรดาคณาจารย์ของหลักสูตรที่เข้าใจได้ไม่มากนัก ต่างกับศึกษาธิการซึ่งมีความเห็นตรงกันง่าย

๕. เกี่ยวกับการกำหนดให้เด็กเรียนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรชั้นประถมปีที่ ๔ ผู้บริหาร
การศึกษาแต่ละประเภทมีความเห็นแตกต่างกันคือการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ ดังนี้.-

ก. หมวดภาษาไทย เฉพาะแขนงวิชาการเขียน (ข้อ ๖) หมวดสังคมศึกษา (ข้อ ๗) หมวดความนิยม เฉพาะแขนงวิชาคณิตศาสตร์ (ข้อ ๘) และหมวดศิลปศึกษา เฉพาะวิชาขับร้องและดนตรี (ข้อ ๑๐) วิชาการเขียนรูปและระบายสี (ข้อ ๑๑) ทั้งศึกษาดิจิทัล และศึกษานิเทศศาสตร์มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาเหล่านี้ ส่วนครูใหญ่มีจำนวนผู้เห็นด้วยอย่างยิ่งน้อยกว่าศึกษานิเทศศาสตร์มีผู้เห็นด้วย แต่แตกต่างกันกับศึกษาดิจิทัลไม่มากนัก (ยกเว้นหมวดความนิยม เฉพาะแขนงวิชาคณิตศาสตร์) มีแนวโน้มที่เห็นด้วยจะเห็นได้ว่า ศึกษานิเทศศาสตร์มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าศึกษาดิจิทัล และในแขนงวิชาการขับร้องและดนตรี ก็มีแนวโน้มที่เห็นด้วยจะเห็นได้ว่า ศึกษาดิจิทัลมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าครูใหญ่ ในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาเหล่านี้)

จ. หมวดความนิยม เฉพาะแขนงวิชาสังคมศึกษา (ข้อ ๘) ผู้บริหารการศึกษาแต่ละประเภท มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาเหล่านี้ แต่ศึกษานิเทศศาสตร์เห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าศึกษาดิจิทัลและครูใหญ่ ส่วนศึกษาดิจิทัลกับครูใหญ่มีความเห็นไม่แตกต่างกันนัก

มีสิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับความเห็นของผู้บริหารการศึกษาแต่ละประเภทในเรื่องนี้ อย่างหนึ่ง คือ วิชาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งศึกษาดิจิทัลและศึกษานิเทศศาสตร์มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน ส่วนครูใหญ่ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งได้เป็นจำนวนน้อยกว่าผู้บริหารการศึกษาประเภทอื่น

๖. เกี่ยวกับเรื่องความเห็นของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

ก. ในด้านความยากง่ายของเนื้อหาวิชา (ข้อ ๑๖) ผู้บริหารการศึกษาแต่ละประเภท มีความเห็นแตกต่างกันเรื่องวิชาเดียว คือ วิชาศิลปปฏิบัติ มีศึกษาดิจิทัลเห็นว่า วิชาที่มีความยากง่ายเหมาะสมที่สุดแล้วเป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศศาสตร์ แต่ศึกษาดิจิทัลกับครูใหญ่มีความเห็นคล้ายกันมาก ทั้งนี้ ส่วนมากของผู้บริหารการศึกษาทุกประเภทมีความเห็นว่า วิชาศิลปปฏิบัติมีความยากง่ายเหมาะสมที่สุดแล้ว

ข. ในด้านความยากง่ายของเนื้อหาวิชา (ข้อ ๑๗) ผู้บริหารการศึกษาแต่ละประเภท มีความเห็นแตกต่างกันเรื่องวิชาเดียวเหมือนกัน คือ วิชาการอ่านในหมวดวิชาภาษาไทย ครูใหญ่เห็นว่า เนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมที่สุดแล้วเป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศศาสตร์ ส่วนครูใหญ่กับศึกษาดิจิทัล และศึกษาดิจิทัลกับศึกษานิเทศศาสตร์มีความเห็นไม่แตกต่างกันนัก

๗. การประเมินผลการสอนของครูส่วนใหญ่ที่เห็นว่า เนื้อหาวิชาใดที่ควรบรรจุหลักสูตรบ้าง ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นต่างกันในเรื่องของการสอนของครูในวิชาต่าง ๆ ดังนี้.-

ก. วิชาการฟังและการพูด หมวดภาษาไทย (ข้อ ๑๘) ทั้งศึกษาดิจิทัล และศึกษานิเทศศาสตร์

กล่าวหา ครูสอนวิชานี้ได้ไม่ครบหลักสูตร แลครูใหญ่กล่าวหา ครูสอนวิชานี้ได้ครบหลักสูตร จึงต่างกับ
ศึกษานิเทศก์อย่างมีนัยสำคัญ

๖. วิชาพลศึกษาตามวาทานาขัย (ข้อ ๑๕) ศึกษานิเทศก์กล่าวหา ครูสอนมากสอน
วิชานี้ได้ไม่ครบหลักสูตรมากกว่าศึกษาธิการและครูใหญ่ ส่วนศึกษาธิการและครูใหญ่เป็นจำนวนมากกว่า
กันเสียกว่า ครูสอนได้ครบหลักสูตร

๗. วิชาศิลปะปฏิบัติ หมวดศิลปะศึกษา (ข้อ ๑๖) ผู้บริหารการศึกษาทุกประเภท
ความเห็นตรงกันว่า ครูสอนมากสอนวิชานี้ได้ไม่ครบหลักสูตร แต่มีศึกษานิเทศก์กล่าวหา ครูสอนมากจะ
สอนได้ไม่ครบหลักสูตร เป็นจำนวนมากกว่าทั้งศึกษาธิการและครูใหญ่

๘. การประเมินผลการเรียนของเด็กที่จบชั้นประถมปีที่ ๔ เมื่อปีที่แล้ว ทำสามารถเรียนวิชา
ต่าง ๆ ได้ครบหลักสูตรมีจำนวนมากกว่าเฉลี่ยในโรงเรียนทั่ว ๆ ไป ในหมวดวิชาศิลปะศึกษาทุกแขนงวิชา
คือ วิชาขับร้องและดนตรี วิชาการเขียนรูปและระบายสี วิชาศิลปะปฏิบัติ (ข้อ ๑๗, ๑๘, ๑๙) ตาม
มากของผู้บริหารการศึกษาทุกประเภทกล่าวหา เด็กเมืองส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถเรียนวิชาต่าง ๆ ใน
หมวดศิลปะศึกษาได้ครบหลักสูตร ยกเว้นศึกษาธิการจะมีจำนวนที่เห็นว่าเด็กสามารถเรียนวิชาเหล่านี้ได้
ครบหลักสูตรเกือบทุกคน มากกว่าพวกที่เห็นว่าเด็กจะเรียนจบหลักสูตรแต่เมืองส่วนน้อย ศึกษานิเทศก์กับ
ศึกษาธิการจึงมีความเห็นต่างกันมากในเรื่องนี้

๙. เกี่ยวกับเรื่องอัตราเวลาเรียน เมื่อคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหาของแต่ละวิชาแล้ว
ผู้บริหารการศึกษาประเภทต่าง ๆ มีความเห็นต่างกันในเรื่องความเหมาะสมของอัตราเวลาเรียนสำหรับ
วิชาหมวดสังคมศึกษา (ข้อ ๒๐) วิชาเกี่ยวกับ คือ ครูใหญ่เห็นว่าอัตราเวลาเรียนวิชานี้เหมาะสม
ดีแล้วเป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศก์และศึกษาธิการ แต่ส่วนใหญ่ ของผู้บริหารการศึกษาทุกประเภท
ก็เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

๑๐. เกี่ยวกับการจัดให้มีการประชุมครูภายในทั้งกับครูประจำโรงเรียนหรือกันเกี่ยวกับ เรื่อง
การสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรในกรณีที่แล้ว (ข้อ ๒๑) ผู้บริหารการศึกษาที่จัดให้มีการประชุมครู
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวบ่อยครั้ง ครั้งละเดือนละ ๒ ครั้งขึ้นไป เป็นจำนวนมากที่สุดได้แก่ครูใหญ่ รองลง
ไปคือ ศึกษานิเทศก์และศึกษาธิการตามลำดับ ครูใหญ่ที่เคยจัดให้มีการประชุมบ่อยครั้งเขาเห็นจำนวน
มากกว่าศึกษาธิการอย่างมีนัยสำคัญ คงเป็นเพราะครูใหญ่เป็นหัวหน้าหน่วยงานที่เล็กกว่าเดือน จึงเป็น
การสะดวกที่จะเรียกประชุมครูในโรงเรียนโดยบ่อยครั้งกว่าผู้บริหารการศึกษาประเภทอื่น ส่วนศึกษาธิการ

มีอำนาจหน้าที่ปกครองบังคับบัญชากว้างขวางกว่าครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ จึงมีโอกาสเรียกประชุมได้บ่อยครั้ง

๑๑. เกี่ยวกับผลที่ครูจะได้รับจากการนิเทศการศึกษาแต่ละครั้งในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการไว้หลักฐาน ประมวลการสอน ในกรณีที่แล้วกลายความภาคภูมิใจของผู้บริหารการศึกษา (ข้อ ๒๒) ปรากฏว่าทั้งศึกษานิเทศก์และศึกษานิเทศก์เป็นจำนวนมากพอ ๆ กันที่เห็นว่า ครูจะได้รับผลจากการนิเทศมากที่สุด แต่ครูใหญ่ส่วนมากกลับเห็นว่า ครูในสังกัดของตนจะได้รับผลจากการนิเทศการศึกษาเป็นส่วนน้อย ซึ่งต่างกับศึกษานิเทศก์และศึกษานิเทศก์อย่างมีนัยสำคัญ อาจจะเป็นเพราะศึกษานิเทศก์กับศึกษานิเทศก์เป็นฝ่ายจัดให้มีการนิเทศการศึกษาเอง จึงคาดว่าคงจะได้รับผลมากกว่าศึกษานิเทศก์ไว้ ส่วนครูใหญ่เป็นหัวหน้าของครูสอนจึงเป็นฝ่ายรับการนิเทศการศึกษา คงจะเห็นว่า การนิเทศการศึกษาที่ได้จัดนำไปแล้วนั้นยังไม่ทั่วถึงเพียงพอ ครูจึงได้รับผลประโยชน์เป็นส่วนน้อย

๑๒. เกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้น ต้องเรียนซ้ำเป็นจำนวนมาก ๆ นั้น ผู้บริหารการศึกษาประเภทต่าง ๆ เห็นความสำคัญของสาเหตุเหล่านั้นแตกต่างกันอยู่ ๒ สาเหตุ คือ.-

ก. ครูจากความรู้หรือวิธีสอน ความเข้าใจในหลักการสอนเท่าที่ควร (ข้อ ๒๓) ผู้บริหารการศึกษาทุกประเภทส่วนมากมีความเห็นว่า สาเหตุที่มีความสำคัญมากที่สุดของการเรียนซ้ำของเด็กศึกษานิเทศก์ และครูใหญ่ต่างเห็นว่า สาเหตุที่มีความสำคัญเป็นจำนวนพอ ๆ กัน ส่วนศึกษานิเทศก์เห็นว่า สาเหตุที่มีความสำคัญมากเป็นจำนวนมากที่สุด และมากกว่าศึกษานิเทศก์อย่างมีนัยสำคัญ

ข. มาตรฐานการครองชีพของครูอยู่ในระดับต่ำ (ข้อ ๒๔) ศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ต่างเห็นว่า สาเหตุนี้สำคัญมากเป็นจำนวนพอ ๆ กัน แต่ศึกษานิเทศก์เห็นว่า สาเหตุนี้สำคัญมากเป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญ

ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่ประจำสถานศึกษา กับที่ดำรงงานเป็นระยะเวลาดำเนินการ

จากผลปรากฏว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นระยะเวลานานมักจะเห็นต่างกับอาจจะมีความคิดเห็นต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ที่กำลังศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เขียนจึงได้จัดแบ่งผู้บริหารการศึกษาออกเป็น ๓ กลุ่ม ตามจำนวนปีที่ผู้บริหารการศึกษาแต่ละคนได้ทำงานมาตั้งแต่จบ โศกนาฏกรรมให้จำนวนผู้บริหารการศึกษาในแต่ละกลุ่มใกล้เคียงกัน และนำผลสำรวจการกำหนดเวลาการดำเนินงานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในแต่ละกลุ่มได้ดังนี้.-

- กลุ่มที่ ๑ พวกที่มีประสิทธิภาพน้อย ตั้งแต่ ๑ - ๔ ปี จำนวน ๐๐ คน
 กลุ่มที่ ๒ พวกที่มีประสิทธิภาพปานกลาง ตั้งแต่ ๕ - ๒๔ ปี จำนวน ๔๗ คน
 กลุ่มที่ ๓ พวกที่มีประสิทธิภาพมาก ตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๐๔ คน

ในการแยกผู้บริหารการศึกษาออกตามจำนวนที่ได้นำมาข้าง ๆ ก็นี้ ปรากฏว่า ไม่มีผู้บริหารการศึกษาใดในภาคศึกษา ๑ ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่า ๑ ปี

จากการแจกแจงจำนวนความถี่ของผู้บริหารการศึกษาที่มีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักการ โดยจำแนกความถี่ที่มีประสิทธิภาพเป็นระยะเวลาต่าง ๆ กันดังกล่าว แล้วคำนวณค่ากลางของแต่ละเรื่องจำนวนความถี่ของผู้บริหารการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่าง ๆ กันเหล่านั้น เพื่อเปรียบเทียบว่าผู้บริหารการศึกษาทั้ง ๓ กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องใดบ้าง ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นระยะเวลาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง ๑๕.

ตาราง ๑๕. ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นระยะเวลาต่างกันเกี่ยวกับหลักการทั่วไปต้นประมาณปี ๔ พ.ศ. ๒๕๐๓

รายการ	ความถี่ของผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นระยะเวลา			ค่ากลางแสดง
	๑ - ๔ ปี	๕-๒๔ ปี	๒๕ปีขึ้นไป	
๑. ผู้บริหารการศึกษาที่เข้าใจความมุ่งหมายของหลักการชั้น ป.๔ อย่างแจ่มแจ้ง	๑๒	๖	๓	๓.๗๕๘
ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่ค่อยเข้าใจความมุ่งหมายของหลักการชั้น ป.๔ อย่างแจ่มแจ้งนัก	๑๔	๔๑	๒๒	
ไม่มีคำตอบ	-	-	๑	
๒. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าความมุ่งหมายของวิธำรงกษิการศึกษาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักการ เป็นส่วนมาก	๒๗	๔๔	๒๔	๔.๔๔๔
ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าความมุ่งหมายของวิธำรงกษิการศึกษาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักการ เป็นส่วนน้อย	๐	๒	๔	
ไม่มีคำตอบ	-	๑	-	

ตาราง ๑๘. (ต่อ)

รายการ	ความถี่ของปฏิบัติการที่ ใช้ประมวลผลเป็นระยะเวลา			ก ก การประมวลผล
	๐ - ๑ปี	๑-๒ปี	๒ปีขึ้นไป	
๑. ปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าเด็กที่จบ ป.๔ เมื่อปีที่แล้ว มีความ สามารถในการอ่านภาษาไทยตามที่วัดการกำหนดโดยทุกคน ปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าเด็กที่จบ ป.๔ เมื่อปีที่แล้ว มีความ สามารถในการอ่านภาษาไทยตามที่วัดการกำหนดเป็นส่วนน้อย ไม่มีคำตอบ	๔	๑๓	๑๔	๕.๕๐๐๐
	๒๐	๔๔	๑๖	
	๐	-	-	
๔. ปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าเด็กที่จบ ป.๔ เมื่อปีที่แล้ว มีความ สามารถในการเขียนภาษาไทยตามที่วัดการกำหนดโดยทุกคน ปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าเด็กที่จบ ป.๔ เมื่อปีที่แล้ว มีความ สามารถในการเขียนภาษาไทยตามที่วัดการกำหนดเป็นส่วนน้อย ไม่มีคำตอบ	๑๔	๑๗	๑๔	๖.๔๕๐๐
	๑๐	๐๐	๑๕	
	๐	-	-	
๕. ปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าเด็กที่จบ ป.๔ เมื่อปีที่แล้วจะเป็นผู้รู้จัก ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีดีโดยทุกคน ปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าเด็กที่จบ ป.๔ เมื่อปีที่แล้วจะเป็นผู้รู้จัก ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีดีเป็นส่วนน้อย ไม่มีคำตอบ	๑๔	๑๔	๒๔	๗.๐๔๐๐
	๑๕	๒๔	๑๐	
	๐	-	-	
๖. ปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าเด็กที่จบ ป.๔ เมื่อปีที่แล้วจะเป็นผู้รู้จัก คุณค่าและความงดงามทางศิลปะโดยทุกคน ปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าเด็กที่จบ ป.๔ เมื่อปีที่แล้วจะเป็นผู้รู้จัก คุณค่าและความงดงามทางศิลปะเป็นส่วนน้อย ไม่มีคำตอบ	๑๐	๑๕	๒๐	๘.๐๒๐๐
	๑๔	๒๖	๑๔	
	๐	-	-	

ตาราง ๑๘. (ต่อ)

รายการ	การตั้งงบประมาณการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นระยะเวลา			ก ลายดง
	๐ - ๑ปี	๑๕-๒๕ปี	๒๕ปีขึ้นไป	
๑. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑๗	๑๖	๒๐	๓.๕๕๑๐
๒. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑๖	๓๑	๑๓	
๓. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑	-	-	
๔. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑๕	๑๕	๑๑	๔.๐๕๒๐
๕. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑๑	๕	๐	
๖. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	-	๑	-	
๗. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑๐	๑๕	๒๕	๑๓.๕๕๒๐
๘. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑๓	๑๖	๕	
๙. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	-	๑	-	
๑๐. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑๗	๓๑	๒๕	๖.๕๕๒๐
๑๑. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	๑๓	๕	๖	
๑๒. งบประมาณการศึกษากว่าเล็กน้อย ๒.๕ เมื่อปีนั้นจะเป็นผู้ จัดการศึกษาตามแผนการศึกษา ไม่ได้คำนวณ	-	๑	-	

ตาราง ๑๘. (ต่อ)

รายการ	ความถี่ของปฏิบัติการการศึกษา ที่ประสบความสำเร็จเป็นระยะเวลา			ค่า การคำนวณ
	๑ - ๑๕ปี	๑๖-๒๕ปี	๒๖ปีขึ้นไป	
๑๕. ผู้บริหารการศึกษาคณะเนว้าเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีแล้วสามารถ เรียนวิชาพร้อม ทดริ โจนบทักสูตร เกือบทุกคน	๘	๑๘	๑๘	๘.๘๘๘๘*
ผู้บริหารการศึกษาคณะเนว้าเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีแล้วสามารถ เรียนวิชาพร้อม ทดริ โจนบทักสูตร เป็นส่วนน้อย	๒๒	๘๒	๑๘	
ไม่ต่ำกว่า	๑	๑	๑	
๑๖. ผู้บริหารการศึกษาคณะเนว้าเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีแล้วสามารถ เรียนวิชาการ เขียนรูป โจนบทักสูตร เกือบทุกคน	๘	๑๘	๑๘	๒.๑๑๒๘*
ผู้บริหารการศึกษาคณะเนว้าเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีแล้วสามารถ เรียนวิชาการ เขียนรูป โจนบทักสูตร เป็นส่วนน้อย	๒๒	๒๘	๘๘	
ไม่ต่ำกว่า	๑	๑	๑	
๑๗. ผู้บริหารการศึกษาคณะเนว้าเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีแล้วสามารถ เรียนวิชาศิลปะปฏิบัติ โจนบทักสูตร เกือบทุกคน	๒	๑๒	๑๒	๒.๓๓๓๓*
ผู้บริหารการศึกษาคณะเนว้าเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีแล้วสามารถ เรียนวิชาศิลปะปฏิบัติ โจนบทักสูตร เป็นส่วนน้อย	๒๒	๓๘	๑๘	
ไม่ต่ำกว่า	๒	๑	๑	
๑๘. ผู้บริหารการศึกษาคณะเนว้าเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีแล้วสามารถ เป็นดาเหตุสำคัญมากในการทำให้เด็กด้อยตก	๒	๑๒	๑๒	๘.๐๐๐๘*
ผู้บริหารการศึกษาคณะเนว้าเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีแล้วสามารถ เป็นดาเหตุที่ไม่สำคัญมากในการทำให้เด็กด้อยตก	๒๒	๐๐	๑๘	
ไม่ต่ำกว่า	๑	๘	๓	

* แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่น ๑๐%

** แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่น ๑๐๐%

จากการาง ๑๘. จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรต่างกันบ้างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องต่อไปนี้.—

๑. เกี่ยวกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร (ข้อ ๑) ด้วยมากของผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่าง ๆ กัน จะไม่ค่อยเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรแจ่มแจ้งนัก แต่ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ (ตั้งแต่ ๑ - ๑๕ ปี) จะมีจำนวนผู้ที่เข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ปานกลาง และพวกที่มีประสบการณ์มาก (ตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป) คงเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย ด้วยมากเป็นผู้ที่อายุน้อย จึงได้กำหนดตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีอายุราชการน้อย ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาพวกนี้จึงมีความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่แจ่มแจ้งกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ปานกลาง และประสบการณ์มาก เพราะผู้บริหารการศึกษา ๒ พวกหลังนี้ด้วยมากคงจะมีอายุน้อย แต่ทำงานมานานจนได้เดือยตำแหน่งขึ้นมาเป็นผู้บริหารการศึกษา

๒. เกี่ยวกับความมุ่งหมายเฉพาะของคณะแพทยศึกษา (ข้อ ๒) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความเห็นต่างกันเรื่องแพทยศึกษาเฉพาะ คือ แพทยศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้บริหารการศึกษาด้วยมากเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะของวิชาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นด้วยมากแล้ว แต่ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ปานกลางเห็นว่า แพทยศึกษาระดับมัศึกษามีความมุ่งหมายเฉพาะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นด้วยมากแล้ว เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์มาก

๓. เกี่ยวกับการคาดคะเนของผู้บริหารการศึกษาในเรื่องเด็กที่จบ ป.๔ ในปีการศึกษา ๒๕๐๕ จะสามารถเรียนได้ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีปริมาณมากน้อยเพียงใด ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษามีความเห็นต่างกันในเรื่องจุดลักษณะที่หลักสูตรระบุไว้ ดังนี้.—

ในสถานความเจริญแห่งตน มี

ก. ความสามารถในการอ่านภาษาไทย (ข้อ ๓) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่าง ๆ กัน ด้วยมากจะเห็นว่า เด็กที่จบ ป.๔ เพียงด้วยน้อยเท่านั้นที่จะมีความสามารถในการอ่านหนังสือได้ครบความมุ่งหมายของหลักสูตร แต่ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ปานกลางเป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มาก ที่เห็นว่าเด็กมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นด้วยน้อย

จ. ความหมายของภาษาไทยในด้านการเขียน (ข้อ ๕) ด้วยมากของผู้บริหาร การศึกษาที่มีประสิทธิภาพน้อย และประสิทธิภาพมาก เห็นว่า เด็กที่จบ ป.๔ จะเขียนหนังสือได้เก่งกับ เกือบทุกคน แต่ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพปานกลางกลับเห็นว่าเด็กที่เรียนเก่ง เกือบทุกคน

ค. การเป็นครูจักษุวิทยาใหม่ตามภาคผนวกที่ ๑ (ข้อ ๕) ด้วยมากของผู้บริหาร การศึกษาที่มีประสิทธิภาพน้อย และประสิทธิภาพปานกลาง เห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคนเท่านั้น ที่เป็นครูจักษุวิทยาใหม่ ด้วยผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากกลับเห็นว่าเด็กจะเป็นครูจักษุวิทยาก็เกือบ ทุกคนเมื่อจบ ป.๔ ไปแล้ว ซึ่งต่างกับความเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพน้อย และประสิทธิภาพปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ

ง. การเป็นครูจักษุวิทยาและความสนใจทางศิลปะ (ข้อ ๖) เช่นเดียวกับข้อ ค. คือ ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพน้อยและประสิทธิภาพปานกลาง ด้วยมากเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ แต่เกือบทุกคนเท่านั้นที่จะเป็นครูจักษุวิทยาในทางศิลปะ ด้วยผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากกลับเห็นว่า เด็กจะเป็นครูจักษุวิทยาก็เกือบทุกคน ซึ่งต่างกับความเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพน้อยและประสิทธิภาพปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ

ในด้านการรับนิเทศงานตามหน้าที่ของเมือง ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพน้อยต่างกัน จะมีความเห็นต่างกันอยู่สองระดับ คือ การรู้จักวิชาสาธารณสุข (ข้อ ๗) ผู้บริหารการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพน้อยและประสิทธิภาพมาก ด้วยมากมีความเห็นว่าเด็กที่จบ ป.๔ แล้วจะเป็นผู้รู้จักวิชา สาธารณสุขเกือบทุกคน ด้วยผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพปานกลางกลับเห็นว่า เด็กที่จบ ป.๔ เกือบทุกคนเท่านั้นที่จะรู้ถึงระดับดังกล่าว ซึ่งต่างกับความเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพน้อยและประสิทธิภาพมากอย่างมีนัยสำคัญ

๘. เกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถม ปีที่ ๔

ในด้านการงานของเนื้อหาวิชา ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ต่อเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ดังนี้-

ก. ผนวกวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น (ข้อ ๘) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ต่างกัน ด้วยมากเห็นว่าเนื้อหาวิชาที่มีความง่ายเหมาะสมกับความสามารถของเด็กแล้ว แต่ผู้บริหาร การศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากเห็นว่ามีความง่ายเหมาะสมเป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มี

ประสพการณ์น้อยและประสพการณ์ปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ

จ. วิชาศิลปปฏิบัติ ในหมวดวิชาศิลปศึกษา (ข้อ ๔) ส่วนมากของครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ปานกลางและประสพการณ์มากเห็นว่า เนื้อหาของวิชานี้มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของเด็กดีแล้ว แต่ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์น้อยกลับเห็นว่า วิชาที่มีความยากง่ายไม่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

ในจำนวนมากน้อยของเนื้อหาวิชา ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ต่าง ๆ กัน มีความเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญต่อเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ดังนี้—

ก. หมวดวิชาสังคมศึกษา (ข้อ ๑๐) ส่วนมากของครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ต่างกันเห็นว่า เนื้อหาของหมวดวิชานี้มีความยากน้อยเหมาะสมพอดีแล้ว แต่ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ปานกลางและประสพการณ์มากกลับเห็นว่า เนื้อหาของหมวดวิชาสังคมศึกษานี้มีความยากน้อยเหมาะสมพอดีแล้ว เป็นจำนวนมากกว่าครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์น้อย

ข. หมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น (ข้อ ๑๐) ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ต่างกัน ส่วนมากเห็นว่า เนื้อหาของหมวดวิชานี้มีความยากน้อยเหมาะสมพอดีแล้วอีกเช่นกัน แต่ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์มากเห็นว่า เนื้อหาวิชาของหมวดวิชานี้มีความยากน้อยเหมาะสมพอดีแล้ว เป็นจำนวนมากกว่าครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์น้อย

ค. วิชาพลศึกษา หมวดสถานานามัย (ข้อ ๑๒) ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ต่างกัน ส่วนมากก็เห็นว่า เนื้อหาของวิชานี้มีความยากน้อยเหมาะสมพอดีแล้ว แต่ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์มากและประสพการณ์ปานกลางกลับเห็นว่า เนื้อหาวิชาพลศึกษานี้มีความยากน้อยเหมาะสมพอดีแล้ว เป็นจำนวนมากกว่าครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์น้อย

ง. วิชาศิลปปฏิบัติ หมวดศิลปศึกษา (ข้อ ๑๑) ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ต่างกัน ส่วนมากเห็นว่า เนื้อหาของวิชานี้มีความยากน้อยเหมาะสมพอดีแล้ว แต่ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ปานกลางกลับเห็นว่า มีความยากน้อยเหมาะสมพอดีเป็นจำนวนมากกว่าครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์น้อยและประสพการณ์มาก

๕. เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนของเด็กชั้น ป.๔ เมื่อปีที่แล้วฯ สามารถเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ครบหลักสูตร เป็นจำนวนเล็กน้อยเพียงใด ครูบริหารการศึกษาที่มีประสพการณ์ต่างกัน มีความเห็นแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับผลการเรียนของเด็กในวิชาต่าง ๆ ดังนี้.—

ก. วิชาคณิตศาสตร์ (ข้อ ๑๔) ส่วนมากของผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์ปานกลาง คาดว่าเด็ก ป.๔ เกือบส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถเรียนวิชานี้ได้ครบหลักสูตร ซึ่งต่างกับผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์มาก กลับเห็นว่าเด็ก ป.๔ จะเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ครบหลักสูตร เกือบทุกคน

ข. ผนวกวิชาศิลปะศึกษา เฉพาะวิชาปั้นรูปและดนตรี กับวิชาการเขียนรูปและระบายสี (ข้อ ๑๕, ๑๖) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์ปานกลางเป็นส่วนมากคาดว่าเด็ก ป.๔ เกือบส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถเรียนวิชาทั้งสองนี้ได้ครบหลักสูตร ส่วนผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์มากกลับคาดว่า เด็ก ป.๔ จะเรียนวิชาดังกล่าวได้ครบหลักสูตร เกือบทุกคน

คำขวัญวิชาศิลปะศึกษาซึ่งเป็นแขนงวิชาหนึ่งในผนวกศิลปะศึกษา (ข้อ ๑๗) ส่วนมากของผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่าง ๆ ก็มีความเห็นว่า เด็ก ป.๔ แต่เพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เรียนวิชาแขนงนี้ได้ครบหลักสูตร แต่ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์ปานกลางเป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์มาก ที่มีความเห็นดังกล่าว

๖. เกี่ยวกับสาเหตุสำคัญต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้นมีผลเรียนต่ำ ๆ เหล่านี้ ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่าง ๆ กัน มีความเห็นต่างกันอยู่เพียงสาเหตุเดียว คือ การขาดแคลนเครื่องมือของเล่นของเด็ก ส่วนมากของผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าสาเหตุนี้ไม่คู่จะสำคัญนักในการทำให้เด็กสอบตก โดยเฉพาะผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยเห็นว่า สาเหตุจากการขาดแคลนเครื่องมือของเล่นของเด็กไม่คอบสำคัญนัก เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ปานกลางและประสบการณ์มาก

ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีฐานะทางอัคราเงินแตกต่างกัน

ผู้บริหารการศึกษาจะมีเงินเดือนมากหรือน้อยมิได้ขึ้นอยู่กับจำนวนปีของประสบการณ์ในการทำงาน หรืออายุราชการของผู้บริหารการศึกษาแต่ละคนแต่เพียงอย่างเดียว กล่าวคือ ผู้บริหารการศึกษาบางคนรับราชการมานาน หรือมีจำนวนปีของประสบการณ์มากแต่ยังได้เงินเดือนน้อย ส่วนผู้บริหารการศึกษาบางคนเพิ่งเริ่มรับราชการมาไม่กี่ปี หรือมีจำนวนปีของประสบการณ์น้อยแต่ได้เงินเดือนมากก็มี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคุณวุฒิหรืออัคราเงินเดือนเมื่อแรกเริ่มเข้ารับราชการอีกด้วย ดังนั้น เมื่อได้ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาโดยจัดคะแนนเฉลี่ยดังนี้ ผู้เขียนได้เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร

การศึกษาที่มีเงินเดือนมากนักยิ่งกว่า สำหรับผู้บริหารการศึกษาของภาคศึกษา ๑ ในปัจจุบันนี้
ส่วนมากเป็นข้าราชการทั้งชั้นตรี หรือมีเงินเดือนตั้งแต่ ๑,๒๐๐ บาทขึ้นไป เพื่อให้ได้จำนวนความดี
ของผู้บริหารการศึกษาแต่ละคนมีเพียงพอในการกำหนดค่าตอบแทน จึงจัดแบ่งผู้บริหารการศึกษา
ออกเป็น ๒ พวก คือ—

๑. พวกมีเงินเดือนน้อย หมายถึง ผู้บริหารการศึกษาทั้งชั้นตรีลงมา หรือมี
เงินเดือนไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาท จำนวน ๔๔ คน

๒. พวกมีเงินเดือนมาก หมายถึง ผู้บริหารการศึกษาทั้งชั้นโทขึ้นไป หรือมี
เงินเดือนมากกว่า ๑,๒๐๐ บาท จำนวน ๕๐ คน

จากการแจกแจงจำนวนความดีของผู้บริหารการศึกษาที่ความเห็นต่าง ๆ กันโดยจำแนกตาม
ความมากน้อยของอัตราเงินเดือนดังกล่าว แล้วคำนวณค่าตอบแทนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างความดีของผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากนักยิ่งกว่ากัน ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่
เพียงใด ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษา ๒ พวกนี้มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ
หลักสูตร ดังแสดงในตาราง ๒๐.

ตาราง ๒๐. ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีฐานะตามอัตราเงินเดือน
ต่างกัน เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา ๔

รายการ	ความดีของผู้บริหารการศึกษาที่มี		ค่า ตอบแทน
	เงินเดือนน้อย	เงินเดือนมาก	
ผู้บริหารการศึกษาที่เข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรชั้น ป.๔ อย่างแจ่มแจ้ง	๔	๑๓	๕.๐๔๔๕
ผู้บริหารการศึกษาที่ยังไม่คอยเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตร ชั้น ป.๔ อย่างแจ่มแจ้งนัก	๔๔	๓๖	
ไม่มีคำตอบ	๑	—	

ตาราง ๒๐. (ต่อ)

รายการ	ความถี่ของศูนย์ ทางการศึกษาไทย		ค่า ภายในแถว
	เงินเดือนน้อย	เงินเดือนมาก	
๒. ศูนย์บริการการศึกษาที่คิดว่าเด็กจนชั้น ป.๔ เมื่อปีที่แล้วจะเป็นผู้ รู้จักประหยัดเกือบทุกคน	๑๖	๒๗	๒.๔๖๐๕*
ศูนย์บริการการศึกษาที่คิดว่าเด็กจนชั้น ป.๔ เมื่อปีที่แล้วจะเป็นผู้ รู้จักประหยัดเป็นส่วนใหญ่	๑๖	๒๕	
ไม่มีค่าตอบ	-	๑	
๑. ศูนย์บริการการศึกษาที่คิดว่าเด็กจนชั้น ป.๔ เมื่อปีที่แล้วจะถามหา เข้าใจในผลงานทางวิทยาศาสตร์เกือบทุกคน	๒๖	๑๕	๑.๔๔๕๔
ศูนย์บริการการศึกษาที่คิดว่าเด็กจนชั้น ป.๔ เมื่อปีที่แล้วจะถามหา เข้าใจในผลงานทางวิทยาศาสตร์เป็นส่วนใหญ่	๒๕	๑๗	
ไม่มีค่าตอบ	๑	๑	
๔. เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาแล้ว ศูนย์บริการการศึกษา เห็นว่าหลักผู้กำหนดอัตราเวลาเรียนของวิชานี้ไว้เหมาะสมแล้ว	๑๖	๒๔	๔.๒๙๐๖*
เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาแล้ว ศูนย์บริการการศึกษา เห็นว่าหลักผู้กำหนดอัตราเวลาเรียนของวิชานี้ไว้ยังไม่เหมาะสม	๑๕	๒๕	
ไม่มีค่าตอบ	๒	๑	
๕. ศูนย์บริการการศึกษาที่เห็นว่าในรอบปีที่แล้วรัฐในบังคับบัญชาเคยได้รับ การนิเทศการศึกษา	๑๖	๕๐	๕.๐๐๗๖**
ศูนย์บริการการศึกษาที่เห็นว่าในรอบปีที่แล้วรัฐในบังคับบัญชาไม่เคยได้ รับการนิเทศการศึกษาเลย	๑๑	๑	
ไม่มีค่าตอบ	๑	๒	

* แยกค่าทั้งหมดยังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๐๕

** แยกค่าทั้งหมดยังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๐๑

จากตาราง ๒๐. จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากน้อยต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการต่างกันอย่างมากมีผลสำคัญทางสถิติในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้.-

๑. เกี่ยวกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร (ข้อ ๑) ส่วนใหญ่ของผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากหรือน้อยก็ตาม ยังเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ค่อนข้างแจ่มแจ้งเท่า แต่ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากจะเข้าใจเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้งก็เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนน้อย

๒. เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนของเด็กที่จบชั้น ป.๘ เมื่อมีการศึกษาแล้ว ว่าจะเป็นผู้ที่สามารถเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายทั่วไปที่ระบุไว้ในหลักสูตร เป็นจำนวนมากขึ้นหรือไม่ จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาได้คาดคะเนจำนวนของเด็กที่ต่างกัน ในเรื่องคุณลักษณะบางประการ ดังนี้.-

ก. คุณลักษณะเกี่ยวกับความสามารถในการครองชีพ ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นต่างกันอยู่ลักษณะหนึ่งคือ การเป็นผู้รู้จักประหยัด (ข้อ ๒) ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากเห็นว่าเด็กที่เรียนจบ ป.๘ แล้วเกือบทุกคนจะมีนิสัยรู้จักประหยัด ส่วนผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนน้อยกลับเห็นว่า เด็กเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะเป็นผู้รู้จักประหยัด

จ. คุณลักษณะเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามหน้าที่ของเมือง ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นต่างกันอยู่ลักษณะหนึ่งเช่นกัน คือ ความสามารถเข้าใจในผลงานทางวิทยาศาสตร์ทั้งในทางที่เป็นรูปและในทางที่เข้าใจโดยแนวคิด (ข้อ ๓) ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากหรืออย่างน้อยก็ตาม เห็นว่า เด็กที่จบ ป.๘ แล้วเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะสามารถเข้าใจในผลงานทางวิทยาศาสตร์ และมีแนวโน้มที่เข้าใจเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากเป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนน้อย ที่เห็นว่าเด็กเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะมีความรับผิดชอบในหน้าที่

๓. เกี่ยวกับเรื่องอัตราเวลาเรียน เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ แล้ว (ข้อ ๔) ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากน้อยต่างกัน มีความเห็นต่างกันเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของหมวดวิชาสังคมศึกษาและหมวดวิชาเดี่ยว คือ ส่วนมากของผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนเท่าใดก็ตาม เห็นว่าหลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของหมวดวิชาที่ไว้นั้นเหมาะสมแล้ว แต่ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนน้อย เห็นว่าหมวดวิชาสังคมศึกษามีอัตราเวลาเรียนเหมาะสมแล้ว เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมาก

๔. เกี่ยวกับเรื่องการจัดการนิเทศการศึกษาในฉบับที่แล้ว (ข้อ ๕) ผู้บริหารการศึกษา
ต่างเห็นว่าการนิเทศการศึกษาควรได้รับการนิเทศการศึกษาแล้ว แต่ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงิน
เดือนมาก เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนน้อยกว่า การนิเทศการศึกษาจึงควร

บทย่อ สรุปย่อ ฉบับย่อ และข้อเสนอมโน

การศึกษาครั้งนี้ในเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปที่มีประณัติที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นส่วนหนึ่งของงานในโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพราะในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรทั้งกล่าว ซึ่งได้แก่ศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์อำเภอ ศึกษานิเทศก์ และครูใหญ่ จะทำให้เราได้พบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องความเข้าใจ และการใช้หลักสูตร ตลอดจนข้อเสนอมโน บางประการของผู้บริหารการศึกษาในการปรับปรุงหลักสูตร อันเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะช่วยให้เราพิจารณา ถัดไปในภายหลังได้ว่า หลักสูตรประโยคประถมศึกษาที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ดีหรือไม่ดีเพียงใด ดี ในเรื่องอะไร ไม่ดีในเรื่องใด

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ ผู้เขียนต้องการทราบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับ หลักสูตรทั่วไปที่มีประณัติที่ ๕ ในเรื่องต่าง ๆ คือ ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ประมวลการสอน ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาทั้งในแง่ความมากมายและความยากน้อย ความเหมาะสมของอัตราเวลา เรียนของแต่ละวิชา การประเมินผลการสอนของครูและการเรียนของเด็กในแง่การศึกษาที่แท้จริงว่า ชอบ และเรียนได้ครบหลักสูตรหรือไม่ การจัดการประชุม การพัฒนา และการนิเทศการศึกษาเพื่อให้การ ใช้หลักสูตรได้ผลตามความมุ่งหมาย ตามเหตุที่ทำให้เด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้นมาก ข้อเสนอมโนในการ ปรับปรุงหลักสูตร และความต้องการความช่วยเหลือจากต่าง ๆ ในอันที่จะนำงานบริหารการศึกษาใน อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาแต่ละคนโดยเฉลี่ยกล่าวทั่วไปได้มากที่สุด

วิธีดำเนินการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารการศึกษา ภาคศึกษา ๑ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีจำนวนดังนี้ คือ ศึกษานิเทศก์จังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ ๕๐ คน ศึกษานิเทศก์ ๔๕ คน และครูใหญ่ ๒๕ คน รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน สำหรับศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์ อำเภอ และศึกษานิเทศก์โรงเรียนจำนวนเท่าใดทั้งหมด (Population) ส่วนครูใหญ่ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

จากครูใหญ่ทั้งสามหญิงของโรงเรียนประถมศึกษา และเลขาวิชาที่จัดการตั้งแต่วันที่ ๒.๑ ถึง ๒.๕ เป็น
 อย่างน้อยในเขตภาคศึกษา ๑ โดยถือเกณฑ์เลือก ๒๔ โรงเรียน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของโรงเรียน
 ที่สุ่มเลือกและคัดแล้ว จำนวน ๒๐๐ โรงเรียน เป็นตัวแทนของโรงเรียนทั้งเขตด้วยวิธีสุ่มตัวอย่าง
 (random Sampling) โดยอาศัยการวางของดิสเคอร์ กับเบท

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีข้อถาม
 ตามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคลของโรงเรียนการศึกษาเอง ๑๕ ข้อ และเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักการ
 ทั่วไปที่มีประมาณที่ ๔ ข้อ ๑๐ ข้อ แต่ละข้อที่ถามเกี่ยวกับหลักการ ส่วนมากมีขอบเขตการประมาณค่า
 ความเห็นเป็น ๕ ของบาง ๓ ของบาง เรียงจากลักษณะที่เป็นเชิงนิยามมากที่สุด จนถึงเชิงนิยามมากที่สุด
 และบางข้อที่มีขอบเขตการประมาณค่าความเห็นเพียง ๒ ของ คือ เชิงนิยาม กับนิยามเท่านั้น
 คำถามบางข้อกำหนดคำตอบไว้โดยชัดแจ้งออกความคิดเห็นตามขอบเขตการประมาณค่าเหล่านั้น ๆ แต่เพียงข้อเดียว
 ในแต่ละข้อ แต่บางข้อก็ไม่กำหนดคำตอบไว้ เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ผู้เขียน
 ได้ทำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารการศึกษาด้วยกันเอง โดยมีทั้งที่ได้นำจากฉบับที่กรมสามัญศึกษา ถึงผู้บริหาร
 การศึกษาแต่ละคนโดยตรงด้วย

ผู้เขียนได้บันทึกข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดลงในบัตร โฮ.บี.เอ็ม. ซึ่งสะดวกและรวดเร็วในการแจกแจง
 ทหาว่าของข้อมูลตามต้องการ แล้วนำมาประมวลการวิเคราะห์ดังนี้.—

๑. คำนวณหาอัตราส่วนร้อยละของจำนวนความคิดเห็นของคำตอบในแต่ละข้อตามของโรงเรียน
 การศึกษาทั้งหมด แล้วพิจารณาเป็นส่วนตัวว่า ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ
 หลักการ

๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของโรงเรียนการศึกษาเกี่ยวกับหลักการ โดยใช้วิธี
 คำนวณหาค่ากาสแควร์ (Chi-Square) จำแนกตามประเภทของโรงเรียนการศึกษา ประสิทธิภาพ
 ในการทำงานเป็นจำนวนปี และฐานะทางการเงินของโรงเรียนการศึกษาว่า มีความ
 คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ เบื้องต้น นำผลเสนอในการวางแผนที่ตั้งโรงเรียน
 เห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ผู้เขียนได้รวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ผู้บริหารการศึกษาได้เขียน

ออกมาในแบบสอบถาม โดยจัดแยกไว้เป็นเรื่อง ๆ ไป เพื่อนำมาจัดทำรายงานประกอบการอภิปรายผลการดำเนินงานในภายหลังอีกด้วย

สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของโครงการทั่วไปปีงบประมาณ ๒๕๐๓ โดยสอบถามถึงเรื่อง ๆ ดังต่อไปนี้.-

๑. การจัดทำหลักสูตร ผู้บริหารการศึกษาเพียงร้อยละ ๕๔.๕ เท่านั้นที่เห็นว่า โครงการเป็นผู้นำจัดทำหลักสูตรขึ้นปีงบประมาณ ๒๕๐๓ ซึ่งกำลังใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ผู้บริหารการศึกษาแทบทุกคนเห็นว่า ผลการจะมีส่วนช่วยออกความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรนี้มาก ในฐานะที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอน และผลของท้องถิ่นที่กำลังบริหารงานการศึกษาอยู่มากพอสมควร ก็คงมีหน้าที่รับผิดชอบในการใช้หลักสูตรโดยตรง การใช้มีส่วนร่วมในการจัดทำจะช่วยทำให้ผู้บริหารการศึกษาเข้าใจเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรอย่างละเอียดแจ่มแจ้งอีกด้วย

๒. ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรยังไม่ชัดเจน กล่าวคือกว้างเกินไป ในบรรดาผู้บริหารการศึกษาทั้งหมด มีที่กบฏหนักที่บอกว่าเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้งเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงไป คือ ศึกษาธิการ และครูใหญ่

ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้งดี ได้แก่ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมากถึงระดับ ๒๕๐๐ บาท และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน ๑๕ ปี คงเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนสูง ทำงานไม่หนักได้เงินเดือนมาก ส่วนผู้บริหารการศึกษาที่ไม่ค่อยเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรแจ่มแจ้งดีนัก ได้แก่ผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนน้อยถึงระดับ ๑๕๐๐ บาท และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า ๑๕ ปีขึ้นไป คงได้แก่ผู้บริหารการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี หรือการเป็นเวลานาน แต่ยังได้เงินเดือนน้อยอยู่

ถึงแม้ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ค่อยเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรแจ่มแจ้งดีนัก แต่ปรากฏว่าผู้บริหารการศึกษาส่วนมากก็เห็นว่า ผลของวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนในชั้นประถมศึกษา ๔ มีความมุ่งหมายเฉพาะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรของหลักสูตรวิชา

๑. การคาดคะเนของศูนย์บริหารการศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของจำนวนเด็ก ที่โรงเรียนจะ
จัดกิจกรรมประกอบพิธีกรรมศึกษาของตน ในปีการศึกษาที่แล้ว ที่สามารถเริ่มได้ตามความมุ่งหมายทั่วไป
ของหลักสูตร

ตามที่หลักสูตรประกอบพิธีกรรมศึกษาของตนมีจุดมุ่งหมายให้เด็กที่เรียนจบแล้ว มีคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ
๔ ประการ คือ มีความเจริญงอกงาม มีคุณสมบัติที่ดี มีความสามารถในการครองชีพ และมีความรับผิดชอบ
ตามหน้าที่ของเมืองนั้น ปรากฏว่า ศูนย์บริหารการศึกษาด้วยกันมีความเห็นว่า เด็กส่วนมากที่เรียนจบชั้น ป.๔
เมื่อโตแล้วจะมีคุณลักษณะต่าง ๆ ไม่ครบตามความมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตร โดยเฉพาะคุณลักษณะเกี่ยวกับ
ความสามารถในการครองชีพ ความเจริญงอกงาม และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของเมือง จะมีเฉพาะในเด็ก
เพียงส่วนน้อยเท่านั้น ส่วนลักษณะบางประการที่มีในเด็ก ป.๔ เกือบทุกคน เช่น เป็นผู้ที่มีศีลธรรม มีความซื่อสัตย์
ยกของการประกอบอาชีพโดยสุจริต เหล่านี้ถ้าจะเป็นเพราะศูนย์บริหารการศึกษาเห็นว่า เด็กไทยเราส่วนมาก
เป็นพุทธศาสนิกชน ศาสนามีอิทธิพลมากในการสร้างเสริมคุณลักษณะดังกล่าวนี้

การที่เด็กที่จบชั้น ป.๔ แล้วไม่สมควรจะเรียนให้ต่อมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามที่
หลักสูตรกำหนดไว้เช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะหลักสูตรถึงความมุ่งหมายไว้สูงเกินไปสำหรับระดับประถมศึกษา
ตอนต้น คือนั่นคือขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น ๘ ปี ตาม พ.ร.บ.ประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๕ คงจะทำให้
มีเด็กซึ่งมีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้เท่านั้นเพิ่มขึ้นได้

๔. ประมวลการสอบ ศูนย์บริหารการศึกษาภาคศึกษา ๐ ประมวลเรื่องหนึ่งเท่านั้นที่เคยเข้าร่วมประชุม
ในการจัดทำประมวลการสอบ และได้แสดงความคิดเห็นสองสามภาคต่อแล้ว ในบรรดาศูนย์บริหารการศึกษา
จำนวนนี้ ปรากฏว่าเป็นศึกษานิเทศก์มากที่สุด รองลงมาเป็นที่ศึกษาธิการ และครูใหญ่ ศูนย์บริหารการศึกษาที่ไม่
เคยเข้าร่วมประชุมแทบทุกท่านแสดงความคิดเห็นว่า การที่จะได้มีส่วนร่วมในการจัดทำประมวลการสอบ
ด้วย โดยที่เหตุผลว่า จะทำให้สามารถเข้าใจรายละเอียดในประมวลการสอบอย่างแจ่มแจ้ง และจะได้
ประมวลการสอบที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นมากที่สุด

ประมวลการสอบที่โรงเรียนต่าง ๆ ในภาคศึกษา ๐ กำลังเฝ้าอยู่ ส่วนมากเป็นประมวลการสอบที่
โรงเรียนในโครงการปรับปรุงการศึกษากรุงเทพฯ - ๓๖๖ ร่วมกับจัดทำขึ้น แต่ในบางจังหวัด บางอำเภอที่จัดทำ
ประมวลการสอบของตนเองขึ้นแต่เป็นส่วนน้อย ด้วยความร่วมมือระหว่างศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการ
อำเภอ ศึกษาธิการ ครูใหญ่ และครูประจำวิชาต่าง ๆ ฝ่ายรับโรงเรียนเทศบาลบางแห่งก็มีผู้เรียบเรียง

ทางการศึกษองศาเป็นปัจเจกกัน โดยได้รับความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์

ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนมากเห็นว่า ประมวลการสอนที่มีประสิทธิภาพที่ ๔ ที่ครูในสังกัดศึกษา กำลังใช้มีความชัดเจนดีแล้วเป็นจำนวนมาก มีศึกษานิเทศก์เห็นว่า ประมวลการสอนมีความชัดเจน เป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศก์อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนครูใหญ่กับศึกษานิเทศก์เห็นว่าประมวลการสอนชัดเจน ดีแล้วมีจำนวนพอ ๆ กัน

นอกจากนี้ ผู้บริหารการศึกษามีความเห็นว่ เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในประมวล การสอน ตลอดจนกับหลักสูตร เป็นส่วนใหญ่ แต่มีผู้บริหารการศึกษาถึงร้อยละ ๔๔ ที่เห็นว่า ประมวล การสอนที่ครูกำลังใช้กันอยู่นั้นไม่ค่อยเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของตนนัก

๕. การสอนของครู ผู้บริหารการศึกษาเกือบทุกคนเห็นว่า ประมวลการสอนจะช่วยครูในการ เตรียมการสอนได้มากทีเดียว และเห็นว่าต้องมีการดัดแปลงเนื้อหาวิชาแต่เพียงส่วนน้อยในจุดทวิวิชา เพื่อให้อาจารย์กับเด็กและสภาพความเป็นอยู่ของท้องถิ่นเข้ากันได้ มีผู้บริหารการศึกษาเป็นส่วนน้อยที่สุด ที่เห็นว่าครูในสังกัดยังไม่ได้อดัดแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เลย ในการนำประมวลการสอนไปใช้

ผู้บริหารการศึกษาได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการที่ครูในบางโรงเรียนไม่ได้ใช้ประมวลการสอน ในการเตรียมการสอนว่า เป็นเพราะครูขาดความสนใจในเรื่องการเรียน การสอน ไม่เข้าใจความสำคัญ ของประมวลการสอน ไม่เห็นด้วยต่อประมวลการสอนใช้เพียงพอ บางโรงเรียนก็ไม่มีเลย นอกจากนี้ เป็น ครูที่ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้น สอนไปวันหนึ่ง ๆ ตามตารางสอน แต่ครูบางคนก็ใช้หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน หนังสือคู่มือครูวิชาต่าง ๆ วารสารต่าง ๆ ตลอดจนชุด จากวิทยาวงนักรุ่นก่อน ๆ ด้วย

เกี่ยวกับวิธีสอน ผู้บริหารการศึกษาให้ความเห็นว่า ครูส่วนมากได้ใช้วิธีสอนตามที่ได้อบรมมาแล้ว ไว้ในประมวลการสอน และได้ให้ความสนใจเห็นว่า ถ้าจะให้ประมวลการสอนมีประโยชน์ต่อครูในเรื่องการสอน มากยิ่งขึ้น ควรจะให้การอบรมเพื่อชี้แจงแก่บรรดาครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับประมวลการสอนให้เข้าใจถึง ความสำคัญ และประโยชน์ตลอดจนวิธีใช้ประมวลการสอนโดยแจ่มแจ้งทั่วกัน จักหาหนังสือประมวลการสอน แจกจ่ายให้เพียงพอกับจำนวนครู มีการศึกษากันเป็นครั้งคราวเพื่อปรับปรุงแก้ไขประมวลการสอนให้ดีขึ้น และให้ผู้บริหารการศึกษาเข้มงวดกวดขันเรื่องการนำชุดเตรียมการสอน และรายงานการสอนอยู่เสมอ ๆ เพื่อเป็นการทำให้ครูต้องใช้ประมวลการสอนโดยปริยาย

๖. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีแนวโน้มที่จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ว่ามีส่วนช่วยในการเรียนรู้ของเด็กบรรลุผลตามจุดหมายของ หลักสูตรทั้งไว้ได้ไม่มากนัก คงเป็นเพราะความมุ่งหมายของหลักสูตรวางไว้กว้างขวางเกินไปทั้งกล่าวแล้ว

ในบรรดาผู้บริหารการศึกษาทุกประเภท มีจำนวนที่เห็นกันว่า เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนด ไว้ในหลักสูตรชั้น ป.๔ นั้น มีส่วนช่วยในการเรียนรู้ของเด็กรับรู้ผลตามจุดหมายของหลักสูตร เป็นจำนวน มากกว่าครึ่งหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญ

ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ เรียงตาม ลำดับจำนวนความถี่ได้ดังนี้ คือ ผนวกวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย วิชาศาสนา ภาษาอังกฤษ และศิลปศึกษา สำหรับผนวกวิชาศาสนาเนื่องจากมีผู้บริหารการศึกษา ร้อยละ ๔๑.๔ ที่ไม่ตอบ เห็น ความเห็นในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน และผนวกศิลปศึกษามีผู้บริหารการศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งของผู้บริหาร การศึกษาทั้งหมดที่ไม่ตอบเห็นด้วยนัก โดยเฉพาะแขนงวิชาศิลปปฏิบัติ มีผู้บริหารการศึกษาที่ไม่เห็นด้วยนักถึง ร้อยละ ๔๔.๖

การที่ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนค่อนข้างมากที่ไม่เห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน ผนวกวิชาศิลปศึกษา โดยเฉพาะในแขนงวิชาศิลปปฏิบัติ คงเป็นเพราะเหตุผลประการใดประการหนึ่ง หรือทั้ง หลายประการ คือ.-

ก. ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าโรงเรียนต่าง ๆ ถ้าตั้งขาดครูที่มีความรู้ ความชำนาญในการสอนวิชานี้โดยเฉพาะในขณะนี้ บางวิชาครูผู้สอนเองก็ไม่มีความรู้ เช่น โบราณคดีในวิชาขุดค้นและดนตรี

จ. ผู้บริหารการศึกษาที่ไม่ตอบเห็นด้วยนักเขานั้น ยังไม่เห็นคุณค่าที่แท้จริงของผนวก วิชาศิลปศึกษา

ค. เนื้อหาของวิชาผนวกนี้มากเกินไปสำหรับเด็ก เพราะปรากฏว่า ในจำนวนผู้บริหาร การศึกษาที่ไม่ตอบเห็นด้วยนักในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ ในผนวกศิลปศึกษานั้น ต่างเห็นว่า วิชาขุดค้นและดนตรี วิชาศิลปปฏิบัติ มีเนื้อหาวิชามากเกินไปเป็นจำนวนร้อยละ ๖๔ และ ๘๘ ของผู้บริหาร การศึกษาจำนวนนั้นตามลำดับ

ความเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการจัดหลักสูตรเนื้อหาวิชานี้ เมื่อแยกพิจารณาเป็นฝ่าย ๆ จะปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาภาษาไทย (ถ้าน การเขียน) สังคมศึกษา พลานามัย และศิลปศึกษา (เฉพาะการขับร้องและดนตรี กับศิลปปฏิบัติ) มีเป็น

จำนวนมากกว่าครูใหญ่อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนศึกษาธิการกับศึกษานิเทศก์มีความเห็นด้วยกับการกำหนดวิชา
เหล่านี้ไว้ในหลักสูตรเป็นจำนวนพอ ๆ กัน ที่เห็นว่าเป็นข้อเท็จจริงเนื่องจากมีศึกษานิเทศก์ และศึกษาธิการ
ที่เข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้ง และเห็นคุณค่าของวิชาต่าง ๆ ดังกล่าว เป็นจำนวนมาก
กว่าครูใหญ่นั่นเอง

๘. ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาแต่ละวิชา ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่า เนื้อหา
ของวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดไว้ มีความเหมาะสมกับความสามารถของเด็กทั้งในด้านความยากง่าย และ
ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา เรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ หมวดวิชาภาษาแม่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์
เบื้องต้น คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปศึกษา

เฉพาะแผนงวิชาการ เขียนรูปและระบายสีในหมวดศิลปศึกษา เห็นว่าวิชาเดียวที่มีผู้บริหารการศึกษา
เห็นว่ามีความยากง่ายเหมาะสมเป็นจำนวนมาก รองจากวิชาหมวดภาษาไทย คงเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษา
เห็นว่าวิชาแขนงนี้เหมาะสมกับธรรมชาติของเด็กในวัยนี้มากกว่าแขนงวิชาอื่น ๆ ในหมวดเดียวกัน คือ วิชาการ
จับรองและตกน้ำ กับวิชาศิลปปฏิบัติก็เป็นได้

ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา ในด้านความยาก
ง่ายของเนื้อหาวิชา ศึกษาธิการที่เห็นว่า วิชาศิลปปฏิบัติมีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของเด็กแล้ว
เป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์มาก (ตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไป) ที่เห็นว่า
วิชาศิลปปฏิบัติ กับหมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น มีความยากง่ายเหมาะสมกับเด็กมีเป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหาร
การศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย (๑ - ๑๔ ปี)

ในด้านความยากง่ายของเนื้อหาวิชา มีครูใหญ่เป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่เห็นว่า เนื้อหาของ
วิชาการอ่านไทยมีความยากง่ายเหมาะสมแล้ว และผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์มาก (๒๕ ปีขึ้นไป)
เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย (๑ - ๑๔ ปี) ที่เห็นว่าเนื้อหาของวิชาหมวดสังคม
ศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น วิชาพลศึกษาในหมวดวิชาภาษาแม่ มีความยากง่ายเหมาะสมแล้ว แต่สำหรับ
วิชาศิลปปฏิบัติ มีผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ปานกลาง (๑๕ - ๒๔ ปี) เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการ
ศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย (๑ - ๑๔ ปี) และประสบการณ์มาก (๒๕ ปีขึ้นไป) ที่เห็นว่า เนื้อหาของวิชาที่มี
ความยากง่ายเหมาะสมแล้ว

เนื้อหาของบางวิชาที่ผู้บริหารการศึกษาเบื้องต้นเห็นว่ายังไม่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

ในการควบคุมงานของเนื้อหาที่โดดเด่น วิชาการรับรองและดนตรี กับวิชาศิลปปฏิบัติในเขตนอกศึกษา
มีผู้บริหารการศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ที่เห็นว่าวิชาทั้งสองนี้เนื้อหาหนักเกินไป ส่วนในด้านการควบคุม
ของเนื้อหา มีผู้บริหารการศึกษาเกือบ ๑ ใน ๔ รองผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดเห็นว่า เขววิชาศิลปศึกษา
เฉพาะแผนกวิชาการรับรองและดนตรี กับวิชาศิลปปฏิบัติ เขววิชาสังคมศึกษา เขววิชาคณิตศาสตร์ มีเนื้อหาเกิน
จากหนักเกินไป มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนน้อย (ส่วนมากไม่เกินร้อยละ ๕) ที่เห็นว่า เนื้อหาของบาง
วิชาที่ยังไม่เหมาะสมยังคงกล่าวหาว่าหนักเกินไป หรือหนักเกินไป

ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่า เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ทุกวิชาที่กำหนดให้เรียนในชั้น ป.๑
ป.๒ และ ป.๓ เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานของการเรียนในชั้น ป.๔ เรียงตามลำดับจำนวนความถี่ของ
ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นดังกล่าว จากมากไปหาน้อยได้แก่ เขววิชาคณิตศาสตร์ ภาษามลายู สังคม
ศึกษา ภาษาไทย ศิลปศึกษา และวิทยาศาสตร์เบื้องต้น และผู้บริหารการศึกษาเกือบทั้งหมดได้กล่าวว่า เด็กที่
เรียนจบชั้น ป.๑ จะมีความสามารถที่จะเรียนต่อชั้น ป.๔ ได้เกือบทุกคน สำหรับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ของ
หลักสูตรชั้น ป.๔ ก็มีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้น ป.๕ ได้เช่นกัน เรียงตาม
ลำดับความถี่ของผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นว่าเหมาะสม จะได้แก่เขววิชาภาษามลายู สังคมศึกษา
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เบื้องต้น ศิลปศึกษา และภาษาไทย

๔. อัตราเวลาเรียน ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากมีความเห็นว่า หลักสูตรได้กำหนดอัตราเวลา
เรียนของแต่ละวิชาไว้เหมาะสมแล้วทุกเขววิชา ไม่ว่าจะเป็นคำหนึ่งถึงความสำคัญหรือความยากของเนื้อหา
วิชาความ โดยเฉพาะในเขววิชาคณิตศาสตร์ ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากให้ความสำคัญต่อเขววิชานี้มากกว่า
เขวอื่น ๆ เพราะเมื่อคำนึงถึงความสำคัญของเขววิชานี้ มีผู้บริหารการศึกษาถึงร้อยละ ๘๖ ที่เห็นว่า อัตรา
เวลาเรียนของเขววิชาคณิตศาสตร์ยังน้อยไป ควรเพิ่มอีก

ผู้บริหารการศึกษาเกือบทั้งหมดเห็นว่า อัตราเวลาเรียนของบางวิชายังไม่เหมาะสมนั้น เห็นว่า
ควรเพิ่มอัตราเวลาเรียนของเขววิชาต่าง ๆ ขึ้นอีกตามลำดับจำนวนร้อยละของผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า
ควรเพิ่มนั้น จะได้แก่เขววิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์เบื้องต้น และสังคมศึกษา คงเป็นเพราะ
ผู้บริหารการศึกษาเหล่านี้เห็นว่า เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ทั้ง ๔ เขววิชาหนักเกินไปนั่นเอง

เกี่ยวกับเรื่องการกำหนดอัตราเวลาเรียน ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นต่างกัน ดังนี้ เมื่อคำนึงถึง
ความยากของเนื้อหาวิชา จำนวนครูใหญ่ที่เห็นว่าหลักสูตรกำหนดอัตราเวลาเรียนของเขววิชาสังคมศึกษา
ไว้เหมาะสมแล้ว เป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศก์ และเมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชา ผู้บริหารการศึกษา

ที่มีเงินเดือนน้อย (ถึงแม้หนี้หรือเก็บค่าลงมา) เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมาก (ถึงแม้หนี้หรือเก็บค่าขึ้นไป) นี้เห็นว่า หลักการกำหนดอัตราเวลาเรียนของวิชาหมวดสังคมศึกษาไว้เหมาะสมอยู่แล้ว

๕. ประเด็นผลการสอนของครู ผลการคาดคะเนของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับผลการสอนของครูในปีการศึกษา ๒๕๐๕ ว่าครูส่วนมากสอนวิชาใดได้ครบหลักสูตรบ้าง ปรากฏว่า

วิชาที่ครูส่วนมากสอนได้ครบหลักสูตร คือ หมวดคณิตศาสตร์ หมวดกลานานัย เจาะแฉ่งวิชา
ศอกศึกษา และหมวดวิทยาศาสตร์ เบื้องต้น

วิชาที่ครูส่วนมากสอนได้ไม่ครบหลักสูตร คือ หมวดวิชาศิลปะศึกษาทุกแขนงวิชา

ส่วนหมวดภาษาไทย หมวดสังคมศึกษา และหมวดกลานานัย เจาะแฉ่งวิชาศอกศึกษา ยังไม่เห็นว่า
ครูส่วนมากสอนได้ครบหลักสูตรหรือไม่ เพราะมีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนลล ๑ กันที่คิดว่าครูส่วนมาก
สอนวิชาเหล่านี้ได้ครบหลักสูตร กับไม่ครบหลักสูตร

ผู้บริหารการศึกษาได้คาดคะเนเกี่ยวกับผลการสอนของครูในวิชาต่าง ๆ แตกต่างกันถึงนี้ ศึกษานิเทศก์
เป็นจำนวนมากกว่าครูใหญ่ ที่คิดว่าครูส่วนมากจะสอนวิชาภาษาไทยในด้านการเ้องและการพูดได้ไม่ครบหลักสูตร
และในวิชาศอกศึกษา กับวิชาศิลปะปฏิบัติ มีศึกษานิเทศก์เป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิการที่คิดว่า ครูส่วนมากจะ
สอนวิชาทั้งสองได้ไม่ครบหลักสูตรอีกเช่นกัน

การที่ครูส่วนมากสอนบางวิชาได้ไม่ครบหลักสูตรถึงกล่าว ผู้บริหารการศึกษาให้เหตุผลว่า เป็น
เพราะโรงเรียนมีจำนวนครูที่เ้องที่มีความรู้ความชำนาญในการสอนวิชาเฉพาะ เช่น วิชารับรองและดนตรี
วิชาศิลปะปฏิบัติไม่เพียงพอ บางโรงเรียนก็ไม่มีเลย โรงเรียนที่มีกิจกรรมนอกหลักสูตรมากเกินไป เช่น
กิจกรรมการศอกเชื้อ การกีฬา การเตรียมงานศิลปะหัตถกรรม ต้องเสียเวลาเรียนของเ้องมาก เป็นเหตุ
หนึ่งที่ทำให้ครูสอนได้ไม่ครบหลักสูตร

เป็นที่น่าสังเกตว่า ถึง ๆ ที่ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากลงความเห็นว่า เมื่อของวิชาต่าง ๆ ที่
หลักสูตรกำหนดให้เรียนแล้วความเหมาะสมดีแล้วทั้งในด้านการง่าย และความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา
ตลอดจนการกำหนดอัตราเวลาเรียนที่เหมาะสมแล้วทุกวิชา แต่ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่กลับ
เห็นว่า ครูส่วนมากสอนได้ไม่ครบหลักสูตรในบางวิชา บางวิชาที่มีผู้บริหารการศึกษาถึงครึ่งหนึ่งของผู้บริหาร
การศึกษาทั้งหมดคิดว่า ครูส่วนมากสอนได้ไม่ครบหลักสูตรถึงกล่าวแล้ว แสดงว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมาก
งเห็นว่า การที่ครูส่วนมากสอนวิชาบางวิชาเหล่านั้นได้ไม่ครบหลักสูตรอาจจะเนื่องมาจากความบกพร่องของ

กฎตนเอง หรือความบกพร่องของการบริหารการศึกษากลับมาเหมือนที่ผู้บริหารการศึกษาได้ไปไว้วางกัน ก็ไม่ได้ มีใจเป็นเพราะความบกพร่องของหลักสูตร

๑๐. ประเมินผลการเรียนของเด็ก ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากคาดคะเนจำนวนเด็กที่จบชั้น ป.๔ ปีการศึกษา ๒๕๐๕ ว่า สามารถเรียนวิชาภาษาไทย (ในชั้นการอ่าน) วิชาสังคมศึกษา และวิชาสุขศึกษา ได้ครบหลักสูตร เกือบทุกคน

ถ้ารับวิชาภาษาไทยในชั้นการฟัง การพูด และการเขียน วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาพลศึกษา มีผู้บริหารการศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดเท่านั้นที่กล่าวว่า เด็กสามารถเรียนวิชาเหล่านี้ได้ครบหลักสูตรกับเกือบทุกคน

ส่วนวิชาหมวดศิลปศึกษาทุกแขนงวิชา ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากกล่าวว่า มีเด็กเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถเรียนได้ครบหลักสูตร

ผู้บริหารการศึกษาได้คาดคะเนต่างกันเกี่ยวกับเรื่องผลการเรียนของเด็กในวิชาต่าง ๆ คือ ศึกษานิเทศก์ที่ระบุว่าเด็ก ป.๔ จะเรียนวิชาหมวดศิลปศึกษาทุกแขนงวิชา คือ การขับร้องและดนตรี การเขียนรูป และระบายสี ศิลปปฏิบัติ ได้ไม่ครบหลักสูตร มีเป็นจำนวนมากกว่าศึกษาธิการอย่างมีนัยสำคัญ

ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย (๐ - ๑๕ ปี) ที่กล่าวว่าเด็กสามารถเรียนวิชาพลศึกษา และวิชาต่าง ๆ ในหมวดศิลปศึกษาได้ไม่ครบหลักสูตร มีจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์มาก (ตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไป)

เมื่อเปรียบเทียบการคาดคะเนของผู้บริหารการศึกษาในเรื่องผลการสอนของครู (ข้อ ๔) กับเรื่องผลการเรียนของเด็กที่จบ ป.๔ (ข้อ ๑๐) จะเห็นว่า ในหมวดวิชาคณิตศาสตร์ กับหมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น มีผู้บริหารการศึกษาส่วนมากคาดว่าครูสอนได้ครบหลักสูตร แต่มีผู้บริหารการศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดที่กล่าวว่าเด็กสามารถเรียนได้ครบหลักสูตร ส่วนอีกครึ่งหนึ่งกล่าวว่าเด็กเรียนได้ไม่ครบหลักสูตร

ส่วนหมวดวิชาสังคมศึกษา กับวิชาการอ่านภาษาไทย มีผู้บริหารการศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดที่กล่าวว่า ครูสอนมากสอนได้ครบหลักสูตร แต่มีผู้บริหารการศึกษาส่วนมากกล่าวว่าเด็กสามารถเรียนได้ครบหลักสูตร เกือบทุกคน วิชาอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมานี้ ผลการคาดคะเนของผู้บริหารการศึกษาในเรื่องผลการสอนของครู กับผลการเรียนของเด็กจะเหมือนกัน คือ ถ้าผู้บริหารการศึกษาส่วนมากกล่าวว่า ครูสอนวิชาใดได้ครบหลักสูตร ก็จะกล่าวว่าเด็กสามารถเรียนวิชานี้ได้ครบหลักสูตรด้วย ได้แก่ วิชาสุขศึกษา ถ้าผู้บริหารการศึกษาส่วนมากกล่าวว่า ครูสอนวิชาใดได้ไม่ครบหลักสูตร ก็จะกล่าวว่าเด็กเรียนวิชา

นั้นได้ไม่ครบถ้วนที่สุด ได้แก่มหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หรือถ้าผู้บริหารการศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาทั้งประเทศกล่าว รัฐมนตรีได้ไม่ครบถ้วนที่สุด ก็จะกล่าวได้เกินกว่านั้นไม่ครบถ้วนที่สุด เป็นจำนวนเท่า ๆ กันด้วย ซึ่งได้แก่วิสามัญใน การการตั้ง การพูด และการเขียน กับวิชา
พลศึกษา

๑๑. การจัดและผลของการจัดการประชุมคณะกรรมการนิเทศการศึกษา ในรอบปีการศึกษาที่แล้ว
ผู้บริหารการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๕) เคยจัดให้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับเรื่อง
การเรียน การสอน เกณฑ์และครั้ง หรือบ่อยกว่า เช่น ภาคเรียนและครั้งบาง ปีละ ๑ - ๒ ครั้งบ้าง ส่วนผู้
บริหารการศึกษาอีกเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ ๑๕) เคยจัดให้มีการประชุมบ่อยครั้งกว่า ตั้งแต่เดือนละ
๒ ครั้งขึ้นไป ในจำนวนผู้บริหารการศึกษาทั้งหมด กลุ่มใหญ่เป็นผู้ที่จัดการประชุมดังกล่าวบ่อย ๆ เป็นจำนวน
มากกว่าผู้บริหารการศึกษาประเภทอื่น รองลงไป คือ ศึกษาพิเศษ และศึกษานิเทศก์ตามลำดับ มีกลุ่มใหญ่ที่
เคยจัดการประชุมบ่อยครั้งตั้งแต่เดือนละ ๒ ครั้งขึ้นไป เป็นจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศก์อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะกลุ่มใหญ่มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาบ่อยกว่าศึกษานิเทศก์ จึงสามารถจัดการประชุม
ได้บ่อยครั้งกว่าศึกษานิเทศก์

ในการประชุมแต่ละครั้ง จะมีคณะครูที่เข้าร่วมประชุมเกือบทุกคน และผู้บริหารการศึกษาส่วนมาก
กล่าวว่า ในการประชุมแต่ละครั้งจะได้ผลประโยชน์เป็นส่วนใหญ่

เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนมาก (ร้อยละ ๘๖.๔) เห็นว่าคณะครู
ในสังกัดมีฐานะเคยได้รับการนิเทศการศึกษา หรือความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือทางทางการศึกษาในเรื่องการใ้
หลักสูตร ประมวลการสอน และผู้บริหารการศึกษาเพียงร้อยละ ๑๔ ของผู้บริหารการศึกษาจำนวนดังกล่าว
มีความเห็นว่า บรรดาครูภายในสังกัดมีฐานะของตนเคยได้รับการนิเทศการศึกษาเป็นจำนวนปีละ ๒ ครั้งขึ้นไป
นอกจากนี้เพียงปีละครั้งเดียว จะเห็นได้ว่าคณะครูยังได้รับการนิเทศการศึกษาไม่ครบถ้วนถึง แม้ที่จัดกันอยู่ขณะนี้
ก็น้อยครั้งเกินไป

จำนวนผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนมาก (ตั้งแต่ขั้นโทหรือเทียบเท่าขึ้นไป) ซึ่งกล่าวครูภายใน
สังกัดมีฐานะของเขาเคยได้รับการนิเทศการศึกษา มีมากกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีเงินเดือนน้อย (ตั้งแต่ขั้นตรี
หรือเทียบเท่าลงมา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการนิเทศการศึกษาที่แล้ว ๆ มา ถึงแม้จะมีแนวโน้มที่จะเห็นได้ว่า คณะครู
ได้รับผลประโยชน์จากการนิเทศการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ก็จริง แต่ก็มีผู้บริหารการศึกษาอีกร้อยละ ๑๔.๑ ที่เห็นว่า

ขณะครูภายในห้องกับตัวเราเองจะได้รับผลประโยชน์จากการนิเทศการศึกษาเป็นส่วนน้อย แสดงว่า ผลที่ได้รับจากการนิเทศการศึกษาในภาคศึกษา ๑ ยังไม่ได้แสดงให้เห็นแก่ตัวผู้เกี่ยวข้องกันนัก จึงอาจจะเป็นเพราะบรรดาครูยังไม่เข้าใจ หรือยอมรับความสำคัญของการนิเทศการศึกษา หรือการนิเทศการศึกษายังดำเนินไปไม่ทั่วถึงเพียงพอ เพราะขาดศึกษานิเทศก์ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

อย่างไรก็ตาม จำนวนศึกษานิเทศก์และศึกษานิเทศก์ที่เห็นว่าคณะครูได้รับผลจากการนิเทศการศึกษาแต่ละครั้ง ก็ยังมากกว่าครูใหญ่ที่มีความเห็นดังกล่าวข้างต้นมีอยู่บ้าง แสดงว่าฝ่ายผู้จัดการนิเทศการศึกษา คือ กิจการนิเทศ และศึกษานิเทศก์กับครูหวังว่าจะได้รับผลมาก ส่วนครูใหญ่ซึ่งเป็นฝ่ายรับการนิเทศร่วมกับครูน้อยก็ยอมรับว่าโดยตนเอง เพราะการจัดการนิเทศการศึกษายังน้อยเกินไป ไม่ทั่วถึงดังกล่าวแล้ว

๒. สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดผลประจักษ์ของการนิเทศการศึกษาน้อย ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่า สาเหตุสำคัญต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กสอบตกกันมากนั้น ส่วนใหญ่เป็นสาเหตุที่เนื่องมาจากความบกพร่องของครู และพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็ก อาทิเช่น ครูไม่ค่อยเข้าใจเรื่องการสอน ขาดความชำนาญในการสอน ขาดความรู้และวิธีวัดผลที่ดี พ่อแม่ผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่องการเรียนของเด็ก ต้องใช้เด็กช่วยประกอบอาชีพ และปัญหาที่สำคัญยิ่งและกำลังแก้กันไม่ค่อยตกในขณะนี้คือ จำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก จำนวนเด็กในแต่ละชั้นมากเกินไป ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า สาเหตุต่าง ๆ ที่เนื่องมาจากโรงเรียนเป็นสาเหตุที่ไม่ควรจะสำคัญเท่าไร เช่น อาคารโรงเรียน โต๊ะ ม้านั่งไม่เพียงพอ สภาพทั่วไปของโรงเรียนไม่ถูกหลักสุขาภิบาลโรงเรียน หรือสาเหตุที่เนื่องมาจากความไม่เหมาะสมของหลักสูตร เช่น หลักสูตรยากไป หรือยากไป หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เหล่านี้เท่าที่นึก ซึ่งเมื่อเรียงลำดับความสำคัญของสาเหตุต่าง ๆ ตามจำนวนความถี่ของผู้บริหารการศึกษาต้องความเห็นในแต่ละสาเหตุเหล่านี้ใน ๑๐ อันดับแรก จะได้แก่

- ๑) ครูขาดความกระตือรือร้น ความเข้าใจในการสอนเท่าที่ควร และจำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก (สาเหตุทั้งสองนี้มีจำนวนผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าเป็นสาเหตุมากเป็นจำนวนเท่ากัน)
- ๒) พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ค่อยเข้าใจในการเรียนของลูก
- ๓) ครูขาดความชำนาญในการสอน
- ๔) จำนวนเด็กในแต่ละชั้นมากเกินไป
- ๕) พ่อแม่ผู้ปกครองยากจน ต้องใช้เด็กช่วยประกอบอาชีพ
- ๖) ครูขาดวิธีวัดผลที่ดี
- ๗) ครูขาดความรู้

๔) โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การสอน

๕) ผู้บริหารการศึกษาไม่เอาใจใส่

๑๐) ขาดฐานการครองชีพของครูอยู่ในระดับต่ำ

สาเหตุที่ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นว่าสำคัญนอกเหนือรายการในแบบสอบถาม ก็คือ ปัญหาเรื่องเด็กด้อยฐานะอ่อน และการเลื่อนชั้นเด็กโดยที่เด็กยังมีความรู้ไม่ถึงระดับความรู้ของชั้นเดิม จึงจะเป็นเหตุให้เด็กเรียนอ่อนและสอบตกในชั้นต่อ ๆ ไป

สาเหตุบางอย่างที่แนวโน้มสิ่งที่จะเห็นได้ชัดว่า ผู้บริหารการศึกษาภาคศึกษา ๑ เห็นว่าไม่สำคัญ ก็เรื่องงานสำคัญงานหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาที่ความเห็นดังกล่าว จะได้แก่

๑) การโภชนาการของเด็ก

๒) เด็กขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม

๓) หนังสือแบบเรียนไม่มี

๔) หลักสูตรขาดไป

๕) หลักสูตรมากไป

๖) อาคารโรงเรียน โต๊ะ ม้านั่งไม่เพียงพอ

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากเห็นด้วยกับข้อนี้ว่า ถ้าครูมีแผนการสอนที่ดีก็จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดหมายทั้งนั้น ไม่ว่าหลักสูตรซึ่งเป็นสิ่งที่ควรให้เรียนให้สอนอะไร มากน้อยเพียงใดมันจะดีหรือไม่ก็ตาม

จากสรุปผลการค้นคว้าที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารการศึกษาที่มีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปมีประมาณที่ ๔ ผิดคลาดกันเป็นจำนวนมาก เพราะในจำนวนนี้อาจเกี่ยวกับหลักสูตรทั้งแบบ ๑๒๖ ของกระทรวง ผู้บริหารการศึกษาที่จำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ มีความเห็นแตกต่างกันถึง ๕๐ ของกระทรวง เท่านั้น ซึ่งเมื่อกล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้บริหารการศึกษา ภาคศึกษา ๑ มีความเห็นว่า หลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ มีทั้งข้อดีและข้อบกพร่อง รวมทั้งความคล่องการขอความช่วยเหลือในสถานต่าง ๆ ของผู้บริหารการศึกษา ดังต่อไปนี้.-

ก. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในตำแหน่งของหลักสูตร

๑. ความเหมาะสมเฉพาะของมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผิดคลาดกันความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนมาก

๒. ประมวลการสอบเขียนไว้ชัดเจนแล้วเป็นจำนวนมาก กำหนดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ไว้สอดคล้องกับหลักสูตร เป็นส่วนใหญ่ และมีส่วนช่วยครูในการเตรียมการสอนได้มากที่สุด โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาวิชาทุกวิชาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นบางแห่งเป็นบางส่วนเท่านั้น

๓. หลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กทุกวิชา ทั้งในด้านการง่ายและความยากของเนื้อหาวิชา เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมเกี่ยวกับความรู้ที่เด็กได้เรียนมาแล้ว คือ เนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้น ป.๑ ป.๒ และ ป.๓ เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้น ป.๔ และเนื้อหาของวิชาในชั้น ป.๔ ก็เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้น ป.๕ เช่นกัน

๔. อัตราเวลาเรียนของแต่ละวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ก็เหมาะสมแล้วเกือบทุกวิชา ไม่ว่าจะเป็นคำนี้ถึงความสำคัญหรือความยากของเนื้อหาวิชาที่ถาม ยกเว้นหมวดคณิตศาสตร์ ผู้บริหารการศึกษาให้ความสำคัญแก่หมวดวิชาที่มากกว่าหมวดอื่น เพราะเมื่อคำนึงถึงความสำคัญของหมวดวิชาคณิตศาสตร์ มีผู้บริหารการศึกษาถึงร้อยละ ๘๖ ที่เห็นว่าอัตราเวลาเรียนของหมวดวิชาที่มอบเก็บไป ควรจะเพิ่มขึ้นอีก นอกจากนั้น ยังมีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อย (ไม่เก็บร้อยละ ๘๘) ที่เห็นด้วยเช่นกันว่า ควรเพิ่มอัตราเวลาเรียนของบางหมวดวิชาขึ้นอีก คือ หมวดภาษาไทย วิทยาศาสตร์เบื้องต้น และสังคมศึกษา

๖. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในด้านการลดภาระของหลักสูตร

๑. ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรไม่ชัดเจนนัก มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนน้อยเท่านั้นที่สามารถเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้งดี หลักสูตรทั้งความมุ่งหมายไว้กว้าง เป็นอุดมคติและมุ่งหวังมากเกินไปสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้น จึงจะเห็นได้ว่า ตามที่หลักสูตรทั้งความมุ่งหมายไว้ว่า เด็กที่เรียนจบชั้น ป.๔ แล้ว จะต้องมีความรู้และทักษะต่าง ๆ ดังที่รวมรวมไว้ในผู้บริหารการศึกษาออกความเห็นในแบบสอบถาม (ดูภาคผนวก หน้า ๑๒๔) รวม ๓๑ ประการนั้น จะมีเด็กที่เรียนจบ ป.๔ แล้วเกือบทุกคนที่มีความรู้และทักษะเหล่านั้นเพียง ๖ ประการ เท่านั้น และเด็กเพียงส่วนน้อยจะมีความรู้และทักษะเหล่านั้น ๑๒ ประการ ส่วนลักษณะที่เหลืออีก ๑๓ ประการ ผู้บริหารการศึกษาเห็นถึงสิ่งหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาทั้งเขตที่กล่าวว่าจะมีปรากฏในเด็กเกือบทุกคน ส่วนผู้บริหารการศึกษาอีกครึ่งหนึ่งว่าจะมีในเด็กเพียงส่วนน้อย และเห็นว่า เด็กส่วนมากไม่สามารถเรียนจนมีระดับและทักษะต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรทั้งความมุ่งหมายไว้

* ๒. มีผู้บริหารการศึกษาร้อยละ ๔๕ ที่เห็นว่าประมวลการสอบชั้น ป.๔ ยังไม่ค่อยเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นนัก ส่วนมากของผู้บริหารการศึกษาจำนวนนี้ว่าไม่ค่อยเหมาะสม เพราะเนื้อหาวิชาบางวิชาค่อนข้างยากไปสำหรับเด็ก

๓. ถึงแม้ว่าผู้บริหารการศึกษาส่วนมากจะเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะของแต่ละวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร เป็นส่วนมากแล้วก็ตาม แต่ยังมีแนวโน้มที่เห็นกันว่า ผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีส่วนช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรได้ไม่มากนัก ทั้งนี้ คงเป็นเพราะหลักสูตรถึงความมุ่งหมายไว้กว้างเกินไปดังกล่าวแล้วในข้อ ๑. ในจำนวนวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรชั้น ป.๔ กำหนดให้เรียนนั้น มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่ายังไม่สมควรให้เด็กเรียนเป็นบางวิชา คือ วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น และ วิชาศิลปะศึกษา มีผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนร้อยละ ๔๐ และ ๕๐ ของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดที่ไม่ค่อยเห็นด้วยนักในการที่กำหนดให้เรียนวิชาทั้งสองหมวดนี้ตามลำดับ

๔. ถึงแม้ว่าผู้บริหารการศึกษาส่วนมากจะเห็นว่า หลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ไว้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแล้วก็ตาม แต่ในบางวิชาที่ยังมีผู้บริหารการศึกษาอีกเป็นจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาบางวิชาเกินไปบ้าง มากเกินไปบ้าง ไม่เหมาะสม เมื่อคิดเป็นร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดแล้ว มีดังนี้.-

หมวดวิชาศิลปะศึกษา	(วิชาการขับร้องและดนตรี	ยากเกินไปร้อยละ	๓๐	มากเกินไปร้อยละ	๒๕
	(วิชาศิลปะปฏิบัติ	"	๓๑	"	๑๔
หมวดวิชาสังคมศึกษา	"	"	๒๒	"	๒๔
หมวดวิชาวิทยาศาสตร์	"	"	๒๐	"	๑๗
หมวดวิชาภาษาไทย (การอ่าน)	"	"	๒๐	"	๑๓

ในบรรดาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนในชั้น ป.๔ นั้น หมวดวิชาศิลปะศึกษา (เฉพาะแขนงวิชา การขับร้องและดนตรี กับวิชาศิลปะปฏิบัติ) เป็นวิชาที่มีผู้บริหารการศึกษาเห็นว่า หลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาทั้งเรื่องนี้ยังไม่ค่อยเหมาะสม บาก และมากเกินไป และไม่ค่อยเห็นด้วยนักในการที่กำหนดให้เด็กเรียนวิชาที่มากกว่าวิชาหมวดอื่น ๆ นอกจากนี้ ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรในรอบปีการศึกษา ๒๕๐๕ ก็ปรากฏว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากกล่าวว่า ครูส่วนมากสอนวิชาที่ได้ไม่ครบหลักสูตร และมีเด็กเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถเรียนได้ครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

๕. เกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษา ถึงแม้จะไม่เกี่ยวกับหลักสูตรโดยตรง แต่การนิเทศการศึกษาก็มีส่วนช่วยทำให้การเรียน การสอน ได้ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรอยู่ไม่น้อย เหมือนกับในภาคศึกษา • ผู้บริหารการศึกษาเป็นจำนวนถึงร้อยละ ๖๖.๖ บอกว่า คณะครูในสังกัดมีอัตราไม่ครบได้รับการนิเทศการศึกษาเลย และในบรรดาผู้บริหารการศึกษาที่เคยจัดการนิเทศการศึกษา ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๔๖.๔ ของผู้บริหารการศึกษาทั้งหมด ก็มีเพียงร้อยละ ๙๕ เท่านั้นที่เคยจัดขึ้นมีละ ๒ ครั้งขึ้นไปในรอบปี การศึกษาที่แล้ว นอกนั้นก็จัดขึ้นเพียงปีละครั้งเดียว แสดงว่า คณะครูในภาคศึกษา • ยังได้รับการนิเทศไม่พอทั่วถึงและบ่อยครั้งเกินไป มีผู้บริหารการศึกษา ร้อยละ ๘๔.๐ ของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เคยจัดการนิเทศการศึกษา เห็นว่า ในการจัดการนิเทศการศึกษาที่ทำไปแล้วนั้นได้ผลเป็นส่วนน้อย

จะเห็นได้ว่า ข้อบกพร่องส่วนใหญ่ของหลักสูตรประโยคที่ประมัตถศึกษาตอนต้น อยู่ใต้ระดับผู้จัดทำหลักสูตรที่คำนึงถึงความแตกต่างของบรรดาผู้เข้าเอาหลักสูตรไปใช้น้อยไป ตลอดจนสาระที่แน่นอนเกินไปในเรื่องที่ความรู้อย่างแตกต่างกันทางด้านความสามารถที่จะเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เช่น ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ความมุ่งหมายเฉพาะแต่ละวิชาที่กำหนดให้เรียน แม้แต่ในบรรดาผู้บริหารการศึกษาเองก็ยังมีผู้ที่สามารถเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรได้อย่างแจ่มแจ้งก็เพียงส่วนน้อยเท่านั้น และปรากฏว่าผู้บริหารการศึกษาที่เข้าใจเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน ก็มักเป็นผู้บริหารการศึกษาที่เคยได้มีส่วนร่วมออกความคิดเห็นในการจัดทำสิ่งเหล่านี้เท่านั้น นอกจากนี้ ผู้จัดทำหลักสูตรยังคำนึงถึงระดับวุฒิภาวะของผู้เรียนก็เล็กน้อยไป จะเห็นได้จากหลักสูตรได้ถึงความมุ่งหมายไว้กว้างเป็นอรรถกถาเกินไปสำหรับเด็กชั้นประถมปีที่ ๔ การกำหนดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ บางเรื่องจึงค่อนข้างยาวและมากเกินไปที่จะสอนให้ครบและเรียนให้จบตามหลักสูตร และบรรดาความมุ่งหมายของหลักสูตรก็กว้างเกินไป

ก. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในเรื่องของการลดความยาวเนื้อหาค้นต่าง ๆ

สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้บริหารการศึกษาของการความช่วยเพื่อให้งานบริหารการศึกษาในอำนาจหน้าที่ดำเนินไปด้วยดี ตามที่ได้เขียนตอนหนึ่งในแบบสอบถามนั้น พอประมวลเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้.-

๑. อากาศสถานที่ ยังไม่เพียงพอกับนักเรียน ทำให้เกิดปัญหาเด็กชั้นต้นนั้น บางโรงเรียนยังต้องอาศัยวัด ดูเถรา ไม่สะดวกในการจัดชั้นเรียน บางโรงเรียนยังต้องการโต๊ะ นานั่ง ซึ่งมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๒. อุปการณการตอน และอุปการณการเรียน อุปการณการตอนบางอย่างมีราคาแพงมาก และยากเกินไปที่จะจัดหาหรือจัดทำขึ้นเองได้ จึงขอให้กระทรวงศึกษาธิการจัดหาอุปการณการตอนเหล่านี้ให้พอเพียง ส่วนอุปการณการเรียนโดยเฉพาะหนังสือแบบเรียน ควรจะจัดพิมพ์ในราคาที่ถูกต้อง ถ้าแจกให้เปล่า ๆ ก็จะได้มาก เพราะเด็กในชนบทส่วนมากมาจากครอบครัวที่ยากจน แบบเรียนไม่ควรเปลี่ยนบ่อยนัก

๓. เกี่ยวกับครู เป็นปัญหาสำคัญมากที่ผู้บริหารการศึกษาได้เสนอมา มีดังนี้.-

ก. ในการพิจารณาบรรจุครู หรือการสอบคัดเลือกนักเรียนมีทัศนคติครูนั้น ควรจะเลือกเน้นเฉพาะผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นครูจริง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องอายุ ควรจะกำหนดให้สูงกว่าราชการประเภทอื่น เพราะต้องมีความเป็นผู้ใหญ่ สามารถอบรมสั่งสอนเด็กให้อยู่ในโอวาทได้

ข. บรรจุครูให้พอเพียงกับจำนวนนักเรียน ครูใหญ่จะได้อีกไม่ต้องทำหน้าที่สอนมากเกินไป มีเวลาทำงานด้านบริหารโรงเรียนบ้าง ครูพิเศษเฉพาะวิชา เช่น ครูพลศึกษา ครูศิลปศึกษา ยังมีไม่เพียงพอ

ค. ควรให้มีการอบรมครูประจำการ เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญในด้านการวิชาการ วิชาสอน และการวัดผลการเรียนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ง. ควรจัดให้มีสวัสดิการครูบางตามสมควร เช่น มีโรงพยาบาลครู บ้านพักครู ในท้องถิ่นทุรกันดาร

๔. เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

ก. ควรจัดให้ทันหน่วยศึกษานิเทศก์ประจำอำเภอไว้ขึ้นอีก ขณะนี้ทันหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดอยู่ยังน้อยไป ไม่เป็นการเพียงพอที่จะจัดการนิเทศการศึกษาได้อย่างทั่วถึง

ข. หน่วยศึกษานิเทศก์ควรมีสำนักงานเป็นสัดส่วน โดยเฉพาะมีวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ครบถ้วน มีคำอธิบายทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไว้สำหรับคนลาว ไทอย่างกว้างขวาง มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น ฟิล์มติด, เครื่องอัดโรเนียว, เครื่องฉายภาพยนตร์ ตลอดจนยานพาหนะสำหรับใช้ออกไปปฏิบัติหน้าที่

ค. ควรส่งเสริมให้ศึกษานิเทศก์ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม หรือศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีสอนวิชาเฉพาะใดวิชาหนึ่ง จะได้มีความรู้ความชำนาญในการสอนมากพอ

๖. การยอมรับใญ่บริหารการศึกษากันอำเภอและจังหวัด เห็นความสำคัญ และเข้าใจวิธีการจัดการนิเทศการศึกษา จะได้ให้ความร่วมมือดียิ่งขึ้น ทำให้การบริหารการศึกษาได้ผล ดีขึ้น

๕. ด้านการบริหารการศึกษา

ก. ในการทำหลักสูตร ประมวลการสอน หรือมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ในวงการศึกษาก็ควรทำให้การบริหารการศึกษาให้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อย่างแจ่มแจ้งทุกคราวไป

ข. การปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการดาเพื่อศึกษาคือทั้งภายในและนอกประเทศ ในท้องถิ่นขึ้น การอนุญาตให้ครู หรือผู้บริหารการศึกษาไปศึกษาถือเป็นจำนวนมากไป มีผลเสียต่อการบริหาร งานการศึกษามาก และในบางกรณีการอนุญาตให้ศึกษาคือเป็นแรงจูงใจให้ครู หรือผู้บริหารการศึกษาเอง ไร้วุฒิปริญญาในการศึกษาคือหาความรู้ได้ตน เพื่อเจริญวิเชยฐานะของตนเองมากไป

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาคือครั้งนี้ ผู้เขียนได้ขอเสนอแนะเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรใน ด้านต่าง ๆ โคดังนี้ คือ.-

๑. การวางหลักสูตร หรือการปรับปรุงหลักสูตรทุกคราว ควรจะเปิดโอกาสใญ่บริหาร การศึกษาได้มีส่วนร่วมออกความคิดเห็นตามความประสงค์ของผู้บริหารการศึกษาส่วนมากด้วย เพราะผู้บริหาร การศึกษาเหล่านี้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียน การสอน และมีความรู้ความเข้าใจข้อแตกต่างความเป็นอยู่ ในท้องถิ่นของตนเองมากพอสมควร อีกทั้งจะช่วยทำให้ผู้บริหารการศึกษาดำเนินการเข้าใจเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับ หลักสูตร ตลอดจนแนวทางในการจัดการศึกษาได้ไปถูกต้องตามความต้องการที่แท้จริงส่วนร่วมในการจัดทำขึ้นด้วย

การใญ่บริหารการศึกษาระดับต่าง ๆ จึงเป็นผู้ใญ่หลักสูตร โคแก่ ศึกษาธิการ ศึกษาพิเศษ และครูใหญ่ ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร หรือปรับปรุงหลักสูตรใหม่ขึ้น ควรจะให้บุคลากร ศึกษาทั่วประเทศจัดตั้งกติกะของผู้บริหารการศึกษาทุกประเภททั้งกล่าว มาร่วมจัดทำกติกะกรรมการกลาง ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ผู้ใญ่ในวงการศึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิในต่างต่าง ๆ ที่ได้รับเชิญมา ดังที่เคย ปฏิบัติมาแล้ว จะทำให้หลักสูตรมีเนื้อหาครอบคลุมความต้องการของสังคม และควรที่จะยึดเป็นแนวกลาง ดำเนินการปฏิบัติเป็นแนวเกี่ยวกับทั่วทั้งประเทศ

๒. ควรจะหาทางให้ผู้บริหารการศึกษาเกิดความเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้งโดยทั่วถึงกัน เพราะการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารการศึกษาซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงาน การศึกษาจำเป็นต้องทราบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้งเต็มพอ ข้อเสนอนี้ในการที่จะทำผู้บริหาร การศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตร มีดังนี้.-

ก. ควรกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรให้ละเอียด ชัดเจน พอที่จะทำให้ครู ผู้บริหารการศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรทุกระดับความรู้อาจเข้าใจได้

ข. ควรพิจารณาการกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ให้กว้างจนกลายเป็น อุณหภูมิเกินไปสำหรับแต่ละระดับประถมศึกษาตอนต้น หากการกำหนดถึงฐานะของเด็กในวัยนี้ประกอบด้วย

ค. ควรจัดให้ผู้บริหารการศึกษาซึ่งมีความเข้าใจไม่แจ่มชัดในความมุ่งหมาย ทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งส่วนมากได้แก่ครูใหญ่ชั้น หรือผู้บริหารการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา และมีประสบการณ์ใน การทำงานตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตรที่ผู้บริหารการศึกษาคว้ง ใจเป็นแนวในการบริหารงานอยู่ขณะนี้

ง. ตามที่มีการฝึกหลักสูตรต่าง ๆ ควรจะบรรจุเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรตามวุฒิศึกษา อย่างละเอียดไว้ในหลักสูตรด้วย เพื่อให้นักศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างถ่องแท้ที่จะ ออกไปปฏิบัติงานจริง

๓. เกี่ยวกับเรื่องประมวลการสอน ควรเปิดโอกาสให้ผู้บริหารการศึกษาทุกประเภท มีส่วนร่วมออกความคิดเห็นในการจัดทำด้วย เพราะผู้บริหารการศึกษามีประสบการณ์ทางการศึกษามากพอสมควร ถึงกว่าแล้ว จะช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็น และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนได้พบเห็นมา อันจะเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งในการทำให้ประมวลการสอนมีความชัดเจนและเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารการศึกษาแทบทุกคนที่ประสงค์จะร่วมมือในการนี้อยู่แล้ว

ในเรื่องวิธีสอนและกิจกรรต่าง ๆ ที่จะให้เด็กทำ ตามที่เสนอไว้ในประมวลการสอน ควร จะให้มีข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไว้ให้มากพอ ถ้าครูใหญ่ผู้ใดประมวลการสอนได้มีโอกาสเลือกวิธีที่เหมาะสม

ตามที่รับจัดทำประมวลการสอน แล้วสภาพที่งานที่จัดทำขึ้นเองให้เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่นอยู่แล้ว ฉะนั้น แล้วสภาพควรเชิญผู้บริหารการศึกษาทุกประเภท ทุกท่านจากทำได้นำมาร่วมจัดทำประมวล การสอน จะทำให้ประมวลการสอนที่เหมาะสมที่สุดสำหรับแต่ละท้องถิ่นนั้น ๆ

๔. ควรส่งเสริมให้ครูได้ใช้ประมวลการสอนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ควรให้ครู
เลิกการสอนแบบไม่มีการวางแผนงานเสีย โดย

ก. ผู้บริหารการศึกษาช่วยอบรมสั่งสอนให้คณะครูในสังกัดมีจิตสำนึกเข้าใจถึง
ความสำคัญ และประโยชน์ของประมวลการสอน

ข. ปรับปรุงเนื้อหาในประมวลการสอนให้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย
ยิ่งขึ้น ตลอดจนให้ประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของเด็กในมากที่สุด

ค. ควรจัดให้มีการสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในประมวลการสอน เพื่อ
ร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไขประมวลการสอนนี้ให้ดียิ่งขึ้น

ง. ควรให้ครูทำบันทึกการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูจะได้มีโอกาสได้ใช้
ประมวลการสอนในการเตรียมการสอน

จ. ควรจัดทำประมวลการสอนแจกจ่ายให้ถึงมือกับจำนวนครู เนื่องจาก
มีผู้บริหารการศึกษาหลายท่านรายงานว่า บางโรงเรียนยังไม่มีประมวลการสอนใช้เลย

๕. ควรชี้แจงให้ผู้บริหารการศึกษามีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญในการที่หลักสูตร
กำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดวิชาศิลปศึกษา หมวดวิชาภาษาไทย (การเขียน)
หมวดสังคมศึกษา หมวดศึกษานานาชาติ ยังมีครูใหญ่ซึ่งไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชา
เหล่านี้ เป็นจำนวนมากกว่าผู้บริหารการศึกษาประเภทอื่น

๖. ควรพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาของบางวิชา โดยนำผลการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียน
วิชาต่าง ๆ ของเด็ก ในตอนปลายปีการศึกษาที่ผ่านมามาพิจารณาประกอบด้วย วิชาต่าง ๆ ที่ผู้บริหารการศึกษา
เป็นจำนวนมากมองว่าเห็นว่าหลักสูตรกำหนดเนื้อหาใช้มาก และยากเกินไปสำหรับเด็ก ได้แก่ หมวดศิลปศึกษา
(เฉพาะการขับร้องและดนตรี ศิลปปฏิบัติ) หมวดสังคมศึกษา หมวดศึกษานานาชาติ หมวดภาษาไทย (การ
อ่าน) และหมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

๗. ควรพิจารณาปรับปรุงอัตราเวลาเรียนของหมวดวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น และสังคมศึกษาให้มากกว่าหมวดอื่น ๆ เพราะไม่ว่าจะคำนึงถึงความสำคัญ หรือความ
ยากน้อยของเนื้อหาวิชาก็ตาม มีจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ควรจะเพิ่มอัตราเวลาเรียนของวิชา
ดังกล่าวมากกว่าวิชาหมวดอื่น ๆ หรือองเวลาเรียนไว้เท่าเดิม แต่พิจารณาจากเนื้อหาที่ยากเกินไป หรือไม่พอ

มีประโยชน์ต่อเด็กมากนัก

๔. ควรนำผลการทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาต่าง ๆ ของเด็กที่จบ ป.๔

ในการศึกษาที่แล้ว มาพิจารณาว่า เด็กส่วนมากมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาใดบ้าง โดยแบ่งถึงผล
การเรียนในหมวดวิชา คือ ปรกติกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ให้มากกว่าหมวดอื่น ๆ เพราะผู้บริหาร
การศึกษาส่วนมากกล่าวว่า ในหมวดปรกติกษา ครูส่วนมากสอนได้ไม่ครบหลักสูตร และเด็กส่วนมากก็เรียน
ได้ไม่ครบหลักสูตร ส่วนหมวดวิชาคณิตศาสตร์ กับวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากกล่าวว่า
ครูสอนได้ครบหลักสูตร แต่เด็กเรียนได้ไม่จบหลักสูตร ในกรณี ควรนำผลการสอบถาม หรือการสัมภาษณ์
ความคิดเห็นของครูที่สอนวิชาอื่น ๆ มาพิจารณาประกอบด้วย จะทำให้ทราบว่าวิชาใดบ้างที่ครูส่วนมากสอน
ไม่ครบหลักสูตร เด็กเรียนไม่จบหลักสูตร และเพราะเหตุใด จะได้พิจารณาหาทางแก้ไขปรับปรุงการเรียน
การสอนให้ดีขึ้น ตลอดจนหาวิธีแก้ไขสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้การเรียน การสอนวิชาอื่น ๆ ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

๕. ทางกระทรวงศึกษาธิการควรจะพิจารณาหาทางให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่

สนใจ หรือมีความสามารถที่จะสอนวิชาปรกติกษาได้ เข้ามารับการอบรมวิธีสอนการขับร้อง ทนตรี
การเขียนรูปและระบายสี และศิลปปฏิบัติในชั้นประถมศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดครูที่มีความรู้ความชำนาญ
โดยตรงในทางนี้ไปพลางก่อน และทั้งยังจะเป็นการประหยัดงบประมาณสำหรับจ้างครูพิเศษอีกด้วย เกี่ยวกับ
เรื่องการขาดแคลนครูที่มีวุฒิพิเศษนี้ มีผู้บริหารการศึกษาหลายท่านรายงานว่า เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครู
ส่วนมากสอนวิชาปรกติกษาได้ไม่ครบหลักสูตร เด็กจึงต้องเรียนไม่จบหลักสูตรไปด้วย

เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และเพื่อให้ได้ผลดีที่สุดจากการจัดการอบรม จึงไม่จำกัดเฉพาะ
วิธีสอนวิชาปรกติกษาเท่านั้น ควรจะให้แต่ละภาคศึกษาจัดตั้งศูนย์กลางการอบรมขึ้นไว้ในเขตการศึกษาของตน
แล้วเรียกให้ครูโรงเรียนต่าง ๆ สมัครกันเข้ารับการอบรมที่ศูนย์กลางนั้นเป็นวิชา ๆ ไป กรวาระ ๒ - ๓ เดือน
โดยทำตลอดทั้งปี หรือเป็นเวลาหลาย ๆ ปี จนครูในโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตการศึกษานั้น หรือภาคศึกษานั้น
มีระดับความรู้ความสามารถต่าง ๆ ที่ขึ้นจนเป็นที่พอใจ ส่วนทางกระทรวงศึกษาธิการยังคงเป็นผู้คอยช่วย
เหลือโดยส่งผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ไปช่วยยังศูนย์กลางการอบรมด้วยความต้องการ

๑๐. ผู้บริหารการศึกษาควรจัดการประชุม การอบรม และการนิเทศการศึกษาในเรื่อง
ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และประมวลการสอนนี้ตามความเหมาะสมให้
บ่อยครั้งที่สุด เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้กว้างขวาง ทั้งสมัยอยู่เดิม ใญ่ได้เห็นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ

หรือวิทยาลัยการอุดมศึกษาที่ระดับอุดมศึกษาระดับสูง

ก. จัดสวัสดิการแก่ครูในท้องถิ่นทุรกันดาร

ง. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ในวงการศึกษ การจะแจ้งให้ผู้บริหาร การศึกษาได้ทราบและเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งเป็นต้นกับแรก

ถ้ารับการศึกษากลับมาต่อไปเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ ดังนี้:-

๑. เพื่อให้ได้ความคิดเห็นกว้างขวางยิ่งขึ้น ควรจะสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร การศึกษาประเภทอื่นที่ไม่ได้มาพิจารณาในการศึกษารังนี้ เช่น ครูใหญ่โรงเรียนราษฎรที่มีการสอน ถึงชั้นประถมศึกษา ๕ กับโรงเรียนประชาบาล หรือเทศบาลที่มีการสอนถึงชั้นประถมศึกษา ๕ เท่านั้น เพราะ โรงเรียนประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ มีสภาพโดยทั่วไปแตกต่างกันกับโรงเรียนที่มีการสอนถึงชั้นประถมศึกษา ๕ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากพอสมควร ความคิดเห็นจากผู้บริหารการศึกษาประเภทนี้จะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งเช่นกัน

๒. การศึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรให้กว้างขวางออกไปอีก เรื่องที่ยังไม่ได้ ศึกษาในการศึกษากลับมาคราวนี้ได้แก่เรื่อง แบบเรียน การวัดผลการศึกษา อุปกรณ์การสอน ของอุปกรณ์ ประเมินศึกษา กิจกรรมร่ววมหลักสูตร

๓. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรของชั้นประถมศึกษา ๑ และ ๒ บ้าง เพื่อจะได้ทราบรายละเอียดดังต่อไปนี้ว่า หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้นของชั้นใด มีข้อดีข้อเสียในเรื่องอะไรบ้าง เพราะในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น ต้องปรับปรุงชุด ระดับชั้นบนขึ้นไป ถึงระดับประถมศึกษา ๑ ถึงชั้นประถมศึกษา ๕

บรรณาการ

บรรณานุกรม

กรมการมัธยมศึกษา, คณะ กิตติบัญญัติ สำนักพิมพ์ก้าวหน้า ๒๔๘๗, ๒๔๐ หน้า

กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓

โรงเรียนการช่างวุฒศึกษา (แผนกการพิมพ์) ๒๕๐๓, ๕๔ หน้า

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ ความเป็นมาของแผนการศึกษาชาติ โรงพิมพ์มณฑลการพิมพ์ ๒๕๐๔, ๑๑๓ หน้า

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ ความเป็นมาของหลักสูตรสามัญศึกษา โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ ๒๕๐๔, ๒๑๒ หน้า

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ อนุสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๐๓ (ฉบับที่ ๑ - ๑๕)

โครงการพัฒนาการศึกษา ๒๕๐๔

กระทรวงศึกษาธิการ, กองโรงเรียนราษฎร์ ประมวลการสอบเข้าประเภทที่ ๔ ความหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓, ๒๕๐๕

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา สถิติแสดงจำนวนนักเรียนเข้าชั้นเรียนเทียบ ปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๕ (สิ่งพิมพ์) ๒ หน้า

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา ผลการสอบเข้าประเภทที่ ๑ - ๓ ของโรงเรียนทุกประเภท สังกัดกรมสามัญศึกษา (สิ่งพิมพ์) ๒ หน้า

จรูญ มลิณทร์ และคณะ อธิบายคำในวิชาการศึกษา ปรัชญา จิตวิทยา สถิติ โรงพิมพ์สามมิตร ๒๕๐๒, ๒๒๕ หน้า

ถนน มากะจันทร์ "การปรับปรุงหลักสูตรชั้นประถมศึกษาในฟิลิปปินส์" ประชาศึกษา ๑๒ : ๓๔ - ๓๕ สิงหาคม ๒๕๐๓

ช่วง บัณฑิต บทกวีหลักสูตร ภาค ๒ โรงพิมพ์มณฑลการพิมพ์ ๒๕๐๔, ๒๑๔ หน้า

แนวการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ๒๕๐๓, ๗ หน้า

ณัฐ วิทนายารัตน์ ประมวลความรู้ โรงพิมพ์ประยูรการช่าง ๒๕๐๒ (นับหน้าไม่ได้)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๓, กองเผยแพร่การศึกษา ๒๕๐๔, ๗๔ หน้า

ทินิจ ภวังกระวิฑ์ คู่มือวิธีสอนวิชาศิลปะในชั้นประถม โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา (แผนกการพิมพ์)

๒๕๐๐

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา คู่มือศึกษานิเทศก์ กรุงเทพฯ ๒๕๐๕, ๒๔ หน้า
สมาน แสงมะลิ โครงการสอนรายสัปดาห์ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา
(แผนกการพิมพ์) ๒๕๐๔, ๓๓๕ หน้า

สาโรช บัวศรี แนวคิดในการบริหารการศึกษา โครงการพัฒนาการศึกษา ๒๕๐๔, ๔๔ หน้า

Adams, Grace L., Bowie Lucille, "How We Learn: Implication For Supervision." Education 78:211-15, December 1957

Austin, Kent Carnochan, "The Ungraded Primary Unit in Public Elementary Schools of the United States," Dissertation Abstract, 19:73-74, No. 1, 1958

Bagby Carolyn, and Stickle Ruth, "Check List for Use in Planning the English Classroom in the Secondary school," English Journal, 46:579-81, December, 1957

Bar, Arvil S., Educational Research and Appraisal, J.B. Lippincott Company, 1953, 343 pp.

Benda, Harold N., "A Plan for the Improvement of the Pre-Service Course in Audio-Visual Education For the State Teachers College of New Jersey," Dissertation Abstract, 18:1727, No. 5, 1958

Berge, Marvin L., Harris, Russell E., and others, "In-Service Educational Programs of Local School Systems." In-Service Education, Fifty Six Year Book, Part I, National Society For the Study of Education, pp. 197-223

Camp, M.B., "Some Factors Related to the Utilization of Audio-Visual Materials with Suggestions For Teachers Preparation in this Area," Dissertation Abstract, 18:155, No. 1, 1958

Daines, Delva, "Analysis of Fifty Instructional Problems of Elementary School Staff in the State of Idaho and the Implications for In-Service Growth Programs," Dissertation Abstract, 17:101-102, No. 1, 1957

Daniel Sueo, Noda, "A Study of Successful Practices Used to Remove the Major Blocks to Curriculum Improvement in the Secondary School," Doctor's Dissertation, The Ohio State University, Columbus, 1952, pp. 123-124

Ellsworth S. Statler, "Educational Climate, Curriculum, and school Improvement," Educational Administration and Supervision, Vol. 43:8, 1957, p. 42

- 956
- Fisher, Sir Ronald A., and Yates, Frank, Statistical Tables For Biological, Agricultural and Medical Research, Oliver and Boyd Ltd., 1953, 126 pp.
- Foster, Lucille Estelle Caster, "Perceived Competencies of School Supervisors," Dissertation Abstract, 20:568-69, No. 2, 1959
- Gardner Lindzey, Handbook of Social Psychology, Addison-Wesley Publishing Company Inc., Vol. 1, pp. 335-365
- Garrott, Henry E., Statistics in Psychology and Education, Longmans, Green and Co., New York, 1961, 478 pp.
- Good, Carter V., Dictionary of Education, McGraw-Hill Book Company Inc., 1959, 676 pp.
- Good, Carter V., Introduction to Educational Research, Appleton-Century-Crofts, Inc., New York, 1959 424 pp.
- Good, Carter V., and Scates, Douglas E., Method of Research, Appleton-Century-Crofts, Inc., New York, 1959, 920 pp.
- Guilford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Company Inc., 1950, 633 pp.
- Herbert Lee Coon, "A Study of the Attitudes of Teachers and Administrators toward High School Curriculum Organization," Doctor's Dissertation, The Ohio State University, Columbus, 1957, p.265
- Kimbal Hiles, Supervision for Better Schools New York: Prentice-Hall Inc., 1955, p. 52
- Kluwe, Mary Jean Upson, "An Investigation of the Effects of an Integrated Kindergarten-Primary Program," Dissertation Abstract, 19:2028-29, No. 9, 1959
- Rita Enlaw, "Organizing Schools For the Future," Educational Leadership, No. 5, February 1957, pp. 288-292
- Sidney Siegal, Nonparametric Statistics McGraw-Hill Book Company, Inc., 1956, pp.104-111
- Son, Olo, et al., "Components of the Curriculum," Review of Educational Research, 30:230, Educational Press Association of America, January 1960
- Virgil E. Herrick, "Administrative Structure and Processes in Curriculum Development," Review of Educational Research, 30:3, June 1960
- Woodrow B. Sugg., "A study of the Relationship between Program Development and the Working Patterns of school Principals," Doctoral Dissertation, College of Education, University of Florida, 1955

Wrightstone, J.W., Appraisal of Never Elementary School Practices, New York,
Bureau of Publication T.C., C.U., 1938, pp. 40-41

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

(สำเนา)

กรกฎ

ปี ๑๙๖๖/๒๕๐๖

กรมสามัญศึกษา

๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๖

เรื่อง ขอให้ช่วยกรอกแบบสอบถาม

เรียน

“ควมสถามนี้ระหว่างชาติสำหรับการศึกษาเรื่องเด็กและกรมสามัญศึกษา ได้รับมอบหมายจาก
กระทรวงศึกษาธิการ ให้ดำเนินการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา เพื่อหาทางปรับปรุงให้บังเกิดผลดีแก่การอบรม
สั่งสอนเด็กต่อไป

ในการดำเนินงานเรื่องนี้ สถาบัน ได้ขอความนึกเห็นของครูในโรงเรียนต่าง ๆ เกี่ยวกับ
หลักสูตร เป็นรายวิชาอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว ในเวลาเดียวกันก็ควรจะได้อรรถาความนึกเห็นของผู้บริหารการศึกษา
ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการให้หลักสูตรประถมศึกษา ไว้เป็นแนวทางสำหรับการพิจารณาด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้คนควาจึงได้ขอทราบความนึกเห็นจากท่านผู้บริหารการศึกษาหลาย ๆ ท่าน ซึ่ง
มีประสบการณ์กว้างขวางและตระหนักดีในความสำคัญของผู้หลักสูตร ขอให้ช่วยกรอกแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตร
ที่ประเภทที่ ๔ ด้วย เพื่อจะได้นำมาประมวลเป็นมาตรฐาน

ผู้คนควาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิถึงกล่าวท่านทั้ง และเชื่อว่าความนึกเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่ง
สมควรที่จะยึดเป็นหลักได้ จึงได้ขอความกรุณาจากท่าน โยบไปกรอกแบบสอบถามนี้

หวังว่าจะได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากท่าน จึงได้ขอขอบคุณในความกรุณาของท่านที่ได้ให้ความ
ร่วมด้วยช่วยเหลือให้โครงการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี.

ขอแสดงความนับถือ

เกรียง เจียมบุญ

(นายเกรียง เจียมบุญ)

กระทรวงศึกษาธิการ

อธิบดี

ภาคผนวก จ.

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ข้าพเจ้าขอสอบถามทางข้อนี้เพิ่มเติม.....โปรดเขียนคำตอบลง
บนแผ่นกระดาษ ด้านข้อที่คำตอบไว้ให้เลือกนี้ มีช่อง ☐ อยู่ท้ายคำตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ในช่อง ☐ ท้ายคำตอบที่ท่านเลือก

ขอใช้ท่านพิจารณาแบบสอบถามตามความเห็นอันแท้จริงของท่าน ท่านจะมีความ
คิดเห็นอย่างไรก็ตาม ไม่เป็นเรื่องใหญ่ใดจะวิจิตรว่าถูกหรือผิด ก็ขอไว้ก็ได้ แต่ประการใด

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

ภาคผนวก ค. แบบสอบถามใช้ในการรวบรวมข้อมูล
ตอนที่ ๑

๑๕๕
1

บันทึกส่วนตัวผู้บริหารการศึกษา

1. ตำแหน่งงาน.....โรงเรียนหรือชื่อสำนักงาน.....
.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....ภาคศึกษา.....
2. เพศ.....อายุ.....ปี สภาพสมรส. โสด ☐ สมรส ☐
หย่า ☐ หม้าย ☐ จำนวนผู้อยู่ในอุปการะของท่าน.....คน
3. ภูมิลำเนาเดิม ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
4. ที่อยู่ปัจจุบัน ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ห่างจากที่ทำงานประมาณ.....กิโลเมตร
5. เหตุใดท่านจึงมาทำงานในตำแหน่งปัจจุบันนี้.....
.....
6. ท่านเคยนึกอยากจะไปทำงานที่อื่นหรือไม่ อยาก ☐ ไม่อยาก ☐
ที่ไหน.....เพราะเหตุใด.....
.....
7. ท่านชอบงานการศึกษาหรือไม่ ชอบ ☐ ไม่ชอบ ☐
เพราะเหตุใด.....
8. เงินเดือนที่ท่านได้รับประจำ.....บาท เป็นข้าราชการพลเรือนชั้น.....
อันดับ.....ตำแหน่ง.....
9. นอกจากเงินเดือนที่ท่านได้รับเป็นประจำ ท่านมีรายได้จากที่อื่นใดอีกบ้าง (เช่น ทำสวน, ทำนา, ค้าขาย,
เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ).....
10. วุฒิปัจจุบัน
ก. วุฒิสามัญ.....ได้มาโดยวิธีใด
เรียนจากโรงเรียนตามเวลาปกติ ☐
เรียนจากโรงเรียนกวดวิชา ☐
เรียนด้วยตนเองแล้วสมัครสอบ ☐

ข. วุฒิทางครู.....ได้มาโดยวิธีใด

เรียนในสถานศึกษาตามเวลาปกติ ☐

เรียนในสถานศึกษาเฉพาะเวลาค่ำ ☐

เรียนในสถานศึกษาภาคฤดูร้อน ☐

จากการอบรม ☐

เรียนด้วยตนเองแล้วสมัครสอบ ☐

ค. วุฒิอื่น ๆ.....ได้มาโดยวิธีใด

11. โปรดระบุวิชาเอกที่ท่านเคยเรียน (ถ้ามี).....

12. ในระหว่างที่ท่านทำงานอยู่ในตำแหน่งปัจจุบัน ท่านเคยได้รับการอบรมเป็นพิเศษบ้างหรือไม่

เคย ☐ ไม่เคย ☐

13. ถ้าท่านเคยรับการอบรมพิเศษ โปรดระบุด้วยว่าได้รับการอบรม

ก. เรื่องใด

ข. โดยวิธีใด

1. ก. การอบรมเรื่อง.....ข. โดยวิธี

การอบรมที่วิทยาลัยครูจัดขึ้น ☐

การอบรมที่ครูสภาจัดขึ้น ☐

การอบรมที่ภาคหรือจังหวัดจัดขึ้น ☐

กระทรวงจัดขึ้น ☐

2. ก. การอบรมเรื่อง.....ข. โดยวิธี

การอบรมที่วิทยาลัยครูจัดขึ้น ☐

การอบรมที่ครูสภาจัดขึ้น ☐

การอบรมที่ภาคหรือจังหวัดจัดขึ้น ☐

กระทรวงจัดขึ้น ☐

3. ก. การอบรมเรื่อง.....ข. โดยวิธี.

การอบรมที่วิทยาลัยครูจัดชั้น

☐

การอบรมที่คุรุสภาจัดชั้น

☐

การอบรมที่ภาคหรือจังหวัดจัดชั้น

☐

การอบรมที่กระทรวงจัดชั้น

☐

14. ท่านทำงานในตำแหน่งปัจจุบันตั้งแต่เมื่อไร

ก่อนรับหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบันท่านเคยทำการสอนมาแล้ว ปี

เคยดำรงตำแหน่งครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่มาแล้ว.....ปี

รวมเวลารับราชการทั้งสิ้น.....ปี

15. โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือภายใต้การนิเทศของท่านตามแต่กรณี มีจำนวน.....โรงเรียน
แบ่งได้เป็น

ก. โรงเรียนประชาบาล.....โรงเรียน

ข. โรงเรียนเทศบาล.....โรงเรียน

ค. โรงเรียนราษฎร์.....โรงเรียน

คำถามเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป ประถมปีที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเห็นส่วนตัวของท่าน

1. หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พุทธศักราช 2503 ที่โรงเรียนในระดับประถมศึกษาใช้อยู่ทุกวันนี้ ท่านทราบหรือไม่ว่าใครเป็นผู้จัดทำขึ้น

ทราบ ☐ 1.1

ไม่ทราบ ☐ 2

ถ้าทราบโปรดระบุด้วยว่าใครบ้าง.....

.....
.....
.....

2. ท่านคิดว่าตัวท่านเองควรมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรด้วยหรือไม่

ควร ☐ 1.2

ไม่ควร ☐ 2

ถ้าควรเพราะเหตุใด.....

.....
.....
.....

ถ้าไม่ควรเพราะเหตุใด.....

.....
.....
.....

3. ความมุ่งหมายของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้นั้น ท่านคิดว่ามีความชัดเจนเพียงใด

ชัดเจนดีมาก ☐ 1.3

ชัดเจนพอสมควร ☐ 2

ไม่สู้จะชัดเจนนัก ☐ 3

ไม่ทราบว่าชัดเจนเพียงใด ☐ 4

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

.....
.....
.....

4. ท่านมีความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แจ่มแจ้งเพียงใด

เข้าใจแจ่มแจ้งดีมาก ☐ 1.4

เข้าใจดีพอสมควร ☐ 2

ไม่แน่ใจว่าเข้าใจแจ่มแจ้ง

ดีเพียงใด ☐ 3

ไม่ค่อยเข้าใจ ☐ 4

ไม่เข้าใจเลย ☐ 5

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

.....
.....
.....

5.

ท่านเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาของวิชา
ต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในหลักสูตรประโยคประถมศึกษา
ตอนต้น สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของ
หลักสูตรเพียงใด

(1) ภาษาไทย

สอดคล้องทุกประการ	☐	1.5
สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่	☐	2
สอดคล้องกันพอสมควร	☐	3
สอดคล้องเป็นบางส่วน	☐	4
ไม่สอดคล้องกันเลย	☐	5
ไม่ทราบว่าจะสอดคล้องกัน
เพียงใด	☐	6

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

(2) สังคมศึกษา

สอดคล้องทุกประการ	☐	1.6
สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่	☐	2
สอดคล้องกันพอสมควร	☐	3
สอดคล้องเป็นบางส่วน	☐	4
ไม่สอดคล้องกันเลย	☐	5
ไม่ทราบว่าจะสอดคล้องกัน
เพียงใด	☐	6

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

สอดคล้องทุกประการ	☐	1.7
สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่	☐	2
สอดคล้องกันพอสมควร	☐	3
สอดคล้องเป็นบางส่วน	☐	4
ไม่สอดคล้องเลย	☐	5
ไม่ทราบว่าจะสอดคล้องกัน
เพียงใด	☐	6

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

(4) คณิตศาสตร์

สอดคล้องทุกประการ	☐	1.8
สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่	☐	2
สอดคล้องกันพอสมควร	☐	3
สอดคล้องเป็นบางส่วน	☐	4
ไม่สอดคล้องกันเลย	☐	5
ไม่ทราบว่าจะสอดคล้องกัน
เพียงใด	☐	6

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

(5) พลาณามัย

สอดคล้องทุกประการ ☐ 1.9

สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่ ☐ 2

สอดคล้องกันพอสมควร ☐ 3

สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่ ☐ 4

ไม่สอดคล้องกันเลย ☐ 5

ไม่ทราบว่าสอดคล้องกัน
เพียงใด ☐ 6

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

.....

(6) ศิลปะศึกษา

สอดคล้องทุกประการ ☐ 1.10

สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่ ☐ 2

สอดคล้องกันพอสมควร ☐ 3

สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่ ☐ 4

ไม่สอดคล้องกันเลย ☐ 5

ไม่ทราบว่าสอดคล้องกัน
เพียงใด ☐ 6

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

.....

6.

จากการสังเกตของท่าน ท่านคิดว่าเด็กที่เรียนจบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนในบังคับบัญชา
หรือโรงเรียนภายใต้การนิเทศของท่านตามแต่
กรณี ในปีการศึกษาที่แล้วนี้มีจำนวนมากน้อย
เพียงใดที่เรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปที่
กล่าวไว้ในหลักสูตรดังต่อไปนี้

(1) รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้บ้าง

เกือบทุกคน ☐ 1.11

มากกว่าครึ่ง ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3

น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

(2) มีความสามารถใช้ภาษาไทยได้ดีในทาง
ต่าง ๆ ต่อไปนี้

ก. การฟัง เช่น มีมรรยาทในการฟัง รู้จักฟัง
ในที่ประชุม สามารถเก็บใจความสำคัญได้
ฟังปฐกถาได้ว่าเป็น เป็นต้น

เกือบทุกคน ☐ 1.12

มากกว่าครึ่ง ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3

น้อยกว่าครึ่ง ☐ 2

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ข. การพูด สามารถพูดในที่ประชุมได้

เหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะ กล้าพูดกับ
ผู้ใหญ่ เป็นต้น

เกือบทุกคน	☐	1.13
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ค. การอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน อ่านได้

รวดเร็ว รู้จักเลือกหนังสืออ่าน สามารถอ่าน
ได้ดีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ฯลฯ

เกือบทุกคน	☐	1.14
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ง. การเขียน เขียนหนังสือได้ถูกต้อง

ชัดเจน สามารถเขียนหัวขัณฑ์แบบบรรจงได้รวดเร็ว
พอควร

เกือบทุกคน	☐	1.15
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

จ. การแต่งความ สามารถเขียนเรื่อง

หรือแต่งจดหมายบรรยายเหตุการณ์ หรือแสดง
ความคิด ความรู้ได้ตามลำดับความ และสามารถ
ย่อความได้

เกือบทุกคน	☐	1.16
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(3) เข้ากับเพื่อนฝูงได้เป็นส่วนมาก

เกือบทุกคน	☐	1.17
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(4) สามารถนำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียนได้

เช่น การซื้อของ การทอนสตางค์ เป็นต้น

เกือบทุกคน	☐	1.18
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(5) รู้จักปฏิบัติตน ให้เป็นคนมีสัมมาคารวะ

และมีมารยาทอันดีงามตามประเพณีนิยม

เกือบทุกคน	☐	1.19
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(6) รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

เกือบทุกคน	☐	1.20
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(7) รู้จักทำประโยชน์ให้แก่เพื่อน, ครู โรงเรียน และบ้าน

เกือบทุกคน	☐	1.21
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(8) รู้จักปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีสุขภาพอนามัยดี

เกือบทุกคน	☐	1.22
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(9) รู้จักดูแลและนียมการเล่นกีฬา

เกือบทุกคน	☐	1.23
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(10) รู้จักคุณค่าและความงามและศิลปะ

เกือบทุกคน	☐	1.24
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(11) รู้จักคุณค่าของคนดี พงศคนดีเป็น

- เกือบทุกคน ☐ 1.25
 มากกว่าครึ่ง ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5
 ไม่ทราบ ☐ 6

(12) รู้จักรักษาสาธารณะสมบัติ ทรัพย์สิน
 และสิ่งสวยงามตามธรรมชาติ

- เกือบทุกคน ☐ 1.26
 มากกว่าครึ่ง ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5
 ไม่ทราบ ☐ 6

(13) รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบ
 ประชาธิปไตย

- เกือบทุกคน ☐ 1.27
 มากกว่าครึ่ง ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5
 ไม่ทราบ ☐ 6

(14) รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

- เกือบทุกคน ☐ 1.28
 มากกว่าครึ่ง ☒ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5
 ไม่ทราบ ☐ 6

(15) มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมือง และ
 ประเทศของตนดี

- เกือบทุกคน ☐ 1.29
 มากกว่าครึ่ง ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5
 ไม่ทราบ ☐ 6

(16) มีความรู้สภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศ
 เพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้เคียง เช่น ลาว กัมพูชา
 พม่า มลายา เวียดนาม บังกลาเทศ

- เกือบทุกคน ☐ 1.30
 มากกว่าครึ่ง ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5
 ไม่ทราบ ☐ 6

(17) รู้จักฟังข่าวภายในประเทศ และข่าวต่างประเทศ มีความเข้าใจว่าเหตุการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้น อาจมีผลกระทบกระเทือนถึงตนและชุมชน

- เกือบทุกคน ☐ 1.31
- มากกว่าครึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(18) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

- เกือบทุกคน ☐ 1.32
- มากกว่าครึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(19) รู้จักประหยัดทรัพย์ ประหยัดเวลา และพลังงาน

- เกือบทุกคน ☐ 1.33
- มากกว่าครึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(20) จะเป็นผู้เลี้ยวตลาดในการประกอบอาชีพ

- เกือบทุกคน ☐ 1.34
- มากกว่าครึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(21) มีความนิยมส่งเสริมการค้าของคนไทย รู้ว่าการผลิต และการใช้ของไทยเป็นการช่วยเศรษฐกิจของชาติ

- เกือบทุกคน ☐ 1.35
- มากกว่าครึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(22) มีความนิยมและยกย่องการประกอบอาชีพโดยสุจริต

- เกือบทุกคน ☐ 1.36
- มากกว่าครึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(23) มีความรู้และความเข้าใจระบบการจัด
การปกครองในส่วนท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดี

เกือบทุกคน	☐	1.37
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

(24) เป็นผู้เห็นประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่า
ประโยชน์ส่วนตัว และรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์
ส่วนรวม

เกือบทุกคน	☐	1.38
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(25) มีความเข้าใจในผลงานของวิทยาศาสตร์
ทั้งในด้านที่เป็นคุณและในด้านที่อาจให้โทษแก่
สังคม

เกือบทุกคน	☐	1.39
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(26) รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และ
การส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อสันติสุข
ของโลก

เกือบทุกคน	☐	1.40
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(27) เป็นผู้ยึดมั่นในศาสนา และมีศีลธรรม
ประจำใจ รู้จักรักษาเกียรติและคุณงามความดี
ของตน

เกือบทุกคน	☐	1.41
มากกว่าครึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

7. ใครหรือบุคคลคณะใดเป็นผู้จัดทำประมวลการ
สอนที่โรงเรียนในบังคับบัญชาหรือโรงเรียนภาย
ใต้การนิเทศของท่านตามแต่กรณี กำลังใช้อยู่
ในปัจจุบัน.....

.....
.....

8. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำประมวลการสอนบ้างหรือไม่

เคย ☐ 1.42

ไม่เคย ☐ 2

ก. (1) ถ้าเคยได้เข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอนดังกล่าว ท่านได้แสดงความคิดเห็นของท่านมากน้อยเพียงใดในการประชุมนั้น ๆ

ได้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด ☐ 1.43

ได้แสดงความคิดเห็นมาก ☐ 2

ได้แสดงความคิดเห็นพอ ☐ 3

สมควร ☐ 4

ได้แสดงความคิดเห็นน้อย ☐ 5

ไม่เคยแสดงความคิดเห็นเลย ☐ 6

ก. (2) ถ้าท่านไม่เคยแสดงความคิดเห็นเลยหรือได้แสดงความคิดเห็นน้อยมาก เพราะเหตุใด

.....

ข. ถ้าท่านไม่เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอนเลย ท่านคิดว่าท่านควรจะได้มีส่วนร่วมในการนี้หรือไม่

ควร ☐ 1.44

ไม่ควร ☐ 2

เพราะเหตุใดจึงควรหรือไม่ควรเข้าร่วมประชุมดังกล่าว.....

.....

9. ท่านเห็นว่าประมวลการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังใช้ในโรงเรียนในสังกัดบัญชาหรือโรงเรียนภายใต้การนิเทศของท่านตามแต่กรณี เขียนไว้ชัดเจนเพียงไร

ชัดเจนทุกประการ ☐ 1.45

ชัดเจนเป็นส่วนมาก ☐ 2

ชัดเจนพอสมควร ☐ 3

ชัดเจนเป็นส่วนน้อย ☐ 4

ไม่ชัดเจนเลย ☐ 5

ไม่ทราบว่าจะชัดเจนเพียงใด ☐ 6

ความคิดเห็นอื่น ๆ

10. ท่านคิดว่าประมวลการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้ในโรงเรียนในสังกัดบัญชาหรือโรงเรียนภายใต้การนิเทศของท่านตามแต่กรณีอยู่ทุกวันนี้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรประโยคประถมศึกษา ตอนต้น กำหนดให้ เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรียนเพียงใด

สอดคล้องทุกประการ ☐ 1.46

สอดคล้องเป็นส่วนมาก ☐ 2

สอดคล้องกันพอสมควร ☐ 3

สอดคล้องเป็นส่วนน้อย ☐ 4

ไม่สอดคล้องกันเลย ☐ 5

ไม่ทราบว่าสอดคล้องกันเพียงใด ☐ 6

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

11. ตามความสังเกตของท่าน ครูในบังคับบัญชา หรือครูภายใต้การนิเทศของท่านตามแต่กรณี ได้ใช้ประมวลการสอนในการเตรียมการสอนหรือไม่

ก. ถ้าครูของท่านใช้ประมวลการสอนในการเตรียมการสอน ท่านคิดว่าประมวลการสอนจะช่วยครูได้ดีเพียงไร

ช่วยได้มากที่สุด	☐	1.47
ช่วยได้ค่อนข้างมาก	☐	2
ช่วยได้บ้างพอสมควร	☐	3
ช่วยได้ค่อนข้างน้อย	☐	4
ช่วยได้น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. ในการใช้ประมวลการสอนเป็นแนวทางในการเตรียมการสอนนั้น ท่านคิดว่าครูต้องดัดแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในประมวลการสอนเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กบ้างหรือไม่

ต้องดัดแปลง	☐	1.48
ไม่ต้องดัดแปลง	☐	2

ถ้าต้องดัดแปลง ท่านคิดว่าต้องดัดแปลงเนื้อหา
ของวิชาต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

(1) ภาษาไทย

ต้องดัดแปลงทั้งหมด	☐	1.49
ดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่	☐	2
ดัดแปลงบ้างพอสมควร	☐	3
ดัดแปลงเป็นเล็กน้อย	☐	4
ไม่ต้องดัดแปลงเลย	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

(2) สังคมศึกษา

ต้องดัดแปลงทั้งหมด	☐	1.50
ดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่	☐	2
ดัดแปลงบ้างพอสมควร	☐	3
ดัดแปลงเป็นเล็กน้อย	☐	4
ไม่ต้องดัดแปลงเลย	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ต้องดัดแปลงทั้งหมด	☐	1.51
ดัดแปลงเป็นส่วนมาก	☐	2
ดัดแปลงบ้างพอประมาณ	☐	3
ดัดแปลงเป็นส่วนน้อย	☐	4
ไม่ดัดแปลงเลย	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(4) คณิตศาสตร์

ต้องดัดแปลงทั้งหมด	☐	1.52
ดัดแปลงเป็นส่วนมาก	☐	2
ดัดแปลงบ้างพอประมาณ	☐	3
ดัดแปลงเป็นส่วนน้อย	☐	4
ไม่ดัดแปลงเลย	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(5) พละนามัย

ต้องดัดแปลงทั้งหมด	☐	1.53
ดัดแปลงเป็นส่วนมาก	☐	2
ดัดแปลงบ้างพอประมาณ	☐	3
ดัดแปลงเป็นส่วนน้อย	☐	4
ไม่ดัดแปลงเลย	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(6) ศิลปศึกษา

ต้องดัดแปลงทั้งหมด	☐	1.54
ดัดแปลงเป็นส่วนมาก	☐	2
ดัดแปลงบ้างพอประมาณ	☐	3
ดัดแปลงเป็นส่วนน้อย	☐	4
ไม่ดัดแปลงเลย	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

12.

ค. ถ้าครูในบังคับบัญชาหรือครูภายใต้การ
นิเทศของท่านตามแต่กรณี ไม่ได้ใช้ประมวล-
การสอนช่วยในการเตรียมการสอนของเขา
เพราะเหตุใด.....

และใช้อะไรในการเตรียมการสอนแทนประมวล
การสอน.....

เมื่อปีที่แล้วครูในบังคับบัญชาหรือครูภายใต้การ
นิเทศของท่านตามแต่กรณี ได้ใช้วิธีสอนตามที่
ประมวลการสอนแนะนำไว้หรือไม่

ใช่ ☐ 1.55

ไม่ใช่ ☐ 2

ก. ถ้าใช่ ท่านเห็นว่าได้ผลเป็นอย่างไร.....

ควรจะปรับปรุงอย่างไร.....

13.

ข ถ้าไม่ใช่ตามที่เสนอแนะไว้ในประมวล
การสอน เขาใช้วิธีสอนอย่างไร.....

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับวิธีสอนที่เขา
ใช้อยู่.....

นอกจากหลักสูตรและประมวลการสอนแล้ว
บรรดาครูได้ใช้หนังสือประกอบการสอนเล่มอื่นๆ
บ้างหรือไม่

ใช่ ☐ 1.56

ไม่ใช่ ☐ 2

ถ้าใช่ หนังสือเหล่านั้นคืออะไรบ้าง

ก.

ข.

ค.

ง.

จ.

ฉ.

14. ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ 4 ที่กำลังใช้อยู่
ในโรงเรียนในบังคับบัญชาหรือโรงเรียนภายใต้
การนิเทศของท่านตามแต่กรณี เหมาะสมกับ
สภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของท่านเพียงไร

เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	1.57
เหมาะสมมาก	☐	2
เหมาะสมพอควร	☐	3
ไม่เหมาะสม	☐	4
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	5
ไม่ทราบว่าจะเหมาะสมเพียงใด	☐	6

ถ้าหากไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะจะทำให้
ดีขึ้นได้อย่างไร.....

15. ท่านคิดว่าเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดใน
หลักสูตรมีส่วนช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กในชั้นนี้
บรรลุผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด

ช่วยได้มากที่สุด	☐	1.58
ช่วยได้พอสมควร	☐	2
ช่วยได้น้อยที่สุด	☐	3
ไม่ทราบว่าช่วยได้เพียงไร	☐	4

ความคิดเห็นอื่น ๆ

16. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการที่หลักสูตรกำหนดให้
เด็กชั้นประถมปีที่ 4 เรียนวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและการพูด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.59
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. การอ่าน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.60
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ค. การเขียน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.61
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(2) สังคมศึกษา

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.62
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.63
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(4) คณิตศาสตร์

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.64
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(5) พลานามัยก. สุขศึกษา

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.65
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. พลศึกษา

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.66
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(6) ศิลปศึกษา

ก. ขั้วร้องและดนตรี

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.67
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.68
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ค. ศิลปปฏิบัติ (การทำเครื่องปั้นดินเผา.
การแกะสลัก, การเย็บปักถักร้อย เป็นต้น)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	1.69
เห็นด้วย	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เห็นด้วย	☐	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

17. ท่านคิดว่าเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษา
ธิการได้กำหนดไว้ในหลักสูตรของชั้นประถม
ปีที่ 4 นั้น เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก
ในวัยนี้เพียงไร

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและการพูด

ยากเกินไป	☐	1.70
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

ข. การอ่าน

ยากเกินไป	☐	1.71
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ค. การเขียน

ยากเกินไป	☐	1.72
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

(2) สังคมศึกษา

ยากเกินไป	☐	1.73
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ยากเกินไป	☐	1.74
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

ยากเกินไป	☐	1.75
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

(5) พลาณามัยก. สุขศึกษา

ยากเกินไป	☐	1.76
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. พลศึกษา

ยากเกินไป	☐	1.77
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

(6) ศิลปะศึกษาก. ขับร้องและดนตรี

ยากเกินไป	☐	1.78
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

ยากเกินไป	☐	1.79
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ค. ศิลปปฏิบัติ

ยากเกินไป	☐	1.80
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

18. ท่านเห็นว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมากน้อยอย่างไร

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและการพูด

มากเกินไป	☐	1.81
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

ข. การอ่าน

มากเกินไป	☐	1.82
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ค. การเขียน

มากเกินไป	☐	1.83
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ง. การแต่งความ

มากเกินไป	☐	1.84
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

(2) สังคมศึกษา

มากเกินไป	☐	1.85
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

มากเกินไป	☐	1.86
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

มากเกินไป	☐	1.87
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

(5) พละนาถัยก. สขศึกษา

มากเกินไป	☐	1.88
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

ข. พลศึกษา

มากเกินไป	☐	1.89
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

(6) ศิลปะศึกษาก. ขับร้องและดนตรี

มากเกินไป	☐	1.90
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

มากเกินไป	☐	1.91
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

ก. ศิลปปฏิบัติ

มากเกินไป	☐	1.92
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

19. จากการสังเกตของท่านในรอบปีที่ผ่านมา ครูใน
บังคับบัญชาหรือภายใต้การนิเทศของท่านตาม
แต่กรณี ส่วนมากสอนวิชาต่างๆ ตามที่หลักสูตร
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำหนดไว้ได้มากน้อยเพียงใด

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและการพูด

ครบตามหลักสูตร	☐	1.93
มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

ข. การอ่าน

ครบตามหลักสูตร	☐	1.94
มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ค. การเขียน

ครบตามหลักสูตร	☐	1.95
มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(2) สังคมศึกษา

ครบตามหลักสูตร	☐	1.96
มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ครบตามหลักสูตร	☐	1.97
มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

ครบตามหลักสูตร	☐	1.98
มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

(5) พลานามัยก. สุขศึกษา

ครบตามหลักสูตร	☐	1.99
มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. พลศึกษา

ครบตามหลักสูตร	☐	1.100
มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

(6) ศิลปศึกษา

ก. ขั้วร้องและดนตรี

- ครอบคลุมหลักสูตร ☐ 1.101
 มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

- ครอบคลุมหลักสูตร ☐ 1.102
 มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ค. ศิลปปฏิบัติ

- ครอบคลุมหลักสูตร ☐ 1.103
 มากกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของหลักสูตร ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

20.

ตามความคาดคะเนของท่าน ท่านคิดว่าจำนวนเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัด

บัณฑิตหรือโรงเรียนภายใต้การนิเทศของท่าน
 ตามแต่กรณีในรอบปีการศึกษาที่แล้ว สามารถ
 เรียนได้ครบตามหลักสูตรกำหนดมีจำนวนมาก
 น้อยเพียงใด

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและการพูด

- ครอบคลุมทั้งหมด ☐ 1.104
 มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก ☐ 2
 ทั้งหมด ☐ 2
 ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก ☐ 3
 ทั้งหมด ☐ 3
 น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก ☐ 4
 ทั้งหมด ☐ 4
 น้อยที่สุด ☐ 5
 ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. การอ่าน

เกือบทั้งหมด ☐ 1.105

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

ค. การเขียน

เกือบทั้งหมด ☐ 1.106

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

(2) สังคมศึกษา

เกือบทั้งหมด ☐ 1.107

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

เกือบทั้งหมด ☐ 1.108

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

เกือบทั้งหมด ☐ 1.109

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(5) พลานามัยก. สุขศึกษา

เกือบทั้งหมด ☐ 1.110

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. พลศึกษา

เกือบทั้งหมด ☐ 1.111

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(6) ศิลปศึกษาก. ขับร้องและดนตรี

เกือบทั้งหมด ☐ 1.112

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

เกือบทั้งหมด ☐ 1.113

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

ค. ศิลปะปฏิบัติ

เกือบทั้งหมด ☐ 1.114

มากกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเด็ก
ทั้งหมด ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

21. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนด
ให้เด็กเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, และ 3 นั้น
เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 เพียงใด

(1) ภาษาไทย

เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.115

เหมาะสมมาก ☐ 2

ไม่แน่ใจ ☐ 3

ไม่เหมาะสม - ☐ 4

ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

(2) สังคมศึกษา

เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.116

เหมาะสมมาก ☐ 2

ไม่แน่ใจ ☐ 3

ไม่เหมาะสม ☐ 4

ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.117
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.118
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

(5) พลานามัย

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.119
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

(6) ศิลปศึกษา

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.120
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

22. จากประสบการณ์ของท่าน ท่านคิดว่าเด็กที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนในบังคับบัญชาหรือโรงเรียนภายใต้การนิเทศของท่านแล้วแต่กรณีเมื่อปีที่แล้ว มีความสามารถพอจะเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้นั้นมีจำนวนมากน้อยเพียงใด

เกือบทุกคน	☐	1.121
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

23. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพียงใด

(1) ภาษาไทย

เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	1.122
เหมาะสมมาก	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เหมาะสม	☐	4
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

(2) สังคมศึกษา

เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	1.123
เหมาะสมมาก	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เหมาะสม	☐	4
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	1.124
เหมาะสมมาก	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เหมาะสม	☐	4
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	1.125
เหมาะสมมาก	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เหมาะสม	☐	4
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

(5) พละนาฏย

เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	1.126
เหมาะสมมาก	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เหมาะสม	☐	4
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

(6) ศิลปศึกษา

เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	1.127
เหมาะสมมาก	☐	2
ไม่แน่ใจ	☐	3
ไม่เหมาะสม	☐	4
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

24. เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตร
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำหนดให้สอนเด็กนั้น ท่าน
คิดว่าควรเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนของแต่ละ
วิชาอย่างไร

(1) ภาษาไทย

ควรเพิ่มให้มาก	☐	1.128
ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย	☐	2
เหมาะสมดีแล้ว	☐	3
ควรลดลงบ้างเล็กน้อย	☐	4
ควรลดลงให้มาก	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(2) สังคมศึกษา

ควรเพิ่มให้มาก	☐	1.129
ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย	☐	2
เหมาะสมดีแล้ว	☐	3
ควรลดลงบ้างเล็กน้อย	☐	4
ควรลดลงให้มาก	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ควรเพิ่มให้มาก	☐	1.130
ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย	☐	2
เหมาะสมดีแล้ว	☐	3
ควรลดลงบ้างเล็กน้อย	☐	4
ควรลดลงให้มาก	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(4) คณิตศาสตร์

ควรเพิ่มให้มาก	☐	1.131
ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย	☐	2
เหมาะสมดีแล้ว	☐	3
ควรลดลงบ้างเล็กน้อย	☐	4
ควรลดลงให้มาก	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(5) พลานามัย

ควรเพิ่มให้มาก	☐	1.132
ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย	☐	2
เหมาะสมดีแล้ว	☐	3
ควรลดลงบ้างเล็กน้อย	☐	4
ควรลดลงให้มาก	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(6) ศิลปศึกษา

ควรเพิ่มให้มาก	☐	1.133
ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย	☐	2
เหมาะสมดีแล้ว	☐	3
ควรลดลงบ้างเล็กน้อย	☐	4
ควรลดลงให้มาก	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

25.

เมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาวิชาของ
แต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ท่านคิดว่าควรที่จะเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนของ
แต่ละวิชาจากที่กำหนดไว้อย่างไร

(1) ภาษาไทย

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1 134
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบ.....

(2) สังคมศึกษา

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.135
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบ.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.136
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบ.....

(4) คณิตศาสตร์

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.137
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบ.....

(5) พละนาฏย

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.138
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(6) ศิลปศึกษา

ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.139

ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2

เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3

ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4

ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

26. ในรอบปีที่แล้ว ท่านเคยจัดให้มีการประชุม
คณะครูของโรงเรียนในบังคับบัญชา หรือ
โรงเรียนภายใต้การนิเทศของท่านตามแต่กรณี
เพื่อปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับเรื่องการสอนให้
สอดคล้องกับหลักสูตรบ้างหรือไม่
ถ้าเคยประชุม ก. จัดให้มีการประชุมกันบ่อย
ครั้งเพียงไร

สัปดาห์ละครั้ง ☐ 1.140

2 สัปดาห์ต่อครั้ง ☐ 2

เดือนละครั้ง ☐ 3

ภาคเรียนละ 2 ครั้ง ☐ 4

ภาคเรียนละครั้ง ☐ 5

ปีละ 2 ครั้ง ☐ 6

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ข. ในการประชุมแต่ละครั้ง กะประมาณโดย
เฉลี่ยแล้วมีคณะครูได้เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวน
มากน้อยเพียงไร

เกือบทุกคน ☐ 1.141

มากกว่าครึ่ง ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3

น้อยกว่าครึ่ง ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ค. ท่านเห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้จากการ
ประชุมนี้มีมากน้อยเพียงใด

ได้ประโยชน์อย่างยิ่ง ☐ 1.142

ได้ประโยชน์ค่อนข้างมาก ☐ 2

ได้ประโยชน์พอสมควร ☐ 3

ได้ประโยชน์ค่อนข้างน้อย ☐ 4

ได้ประโยชน์น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

27.

ในปีการศึกษาที่แล้ว คณะครูในบังคับบัญชาของท่าน หรือครูภายใต้การนิเทศของท่านตามแต่กรณี เคยได้รับคำแนะนำ ความช่วยเหลือ จากศึกษานิเทศก์ หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาอื่น ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประมวลการสอนบ้างหรือไม่

เคยได้รับ ☐ 1.143

ไม่เคยได้รับ ☐ 2

ก. ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงไร

เดือนละครั้ง ☐ 1.144

ภาคเรียนละ 2 ครั้ง ☐ 2

ภาคเรียนละครั้ง ☐ 3

ปีละ 2 ครั้ง ☐ 4

ปีละครั้ง ☐ 5

หรืออื่น ๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข. ท่านสังเกตเห็นว่า ครูของท่านได้รับผลจากการแนะนำ ช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ นั้นมากน้อยเพียงใด

ได้ผลมากที่สุด ☐ 1.145

ได้ผลเป็นส่วนมาก ☐ 2

ได้ผลพอประมาณ ☐ 3

ได้ผลเป็นส่วนน้อย ☐ 4

ได้ผลน้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

คำถามเพื่อวัดสภาพความรู้ ๑ ที่ทำให้เด็กเรียนจนได้ผลเป็นจำนวนมาก

37

28. จากสถิติผลการสอบไล่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ปรากฏว่า มีจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นสอบตกกันปีละมาก ๆ ท่านคิดว่า สาเหตุต่าง ๆ ต่อไปนี้มีความสำคัญอย่างไร ในการทำให้เด็กชั้นประถมศึกษาในท้องถิ่นของท่านสอบตกกันปีละมาก ๆ เช่นนั้น

สาเหตุ	สำคัญมากที่สุด	สำคัญมาก	สำคัญพอประมาณ	สำคัญน้อย	ไม่สำคัญเลย	
	1	2	3	4	5	
1. หลักสูตรยากไป.....						146
2. หลักสูตรมากไป.....						147
3. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการ ของเด็ก.....						148
4. เด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียน.....						149
5. สุขภาพอนามัยของเด็กไม่ดี.....						150
6. เด็กไม่มีหนังสือแบบเรียนเพียงพอ.....						151
7. หนังสือแบบเรียนไม่ดี.....						152
8. เด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน.....						153
9. โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การสอน.....						154
10. สภาพทั่วไปของโรงเรียนไม่ถูกต้องหลัก สุขภาพโรงเรียน.....						155
11. อาคารโรงเรียน โต๊ะ ม้านั่ง ไม่เพียงพอ.....						156
12. การคมนาคมไปโรงเรียนไม่สะดวก.....						157
13. ครูขาดความรู้.....						158
14. ครูขาดความชำนาญในการสอน.....						159
15. ครูขาดความกระตือรือร้น ความเอาใจ ใส่ต่อการสอนเท่าที่ควร.....						160

สาเหตุ	สำคัญ มากที่สุด	สำคัญ มาก	สำคัญพอ ประมาณ	สำคัญ น้อย	ไม่สำคัญ เลย	
16. ครูชาดวิธีวัดผลที่ดี						161
17. มาตรฐานการครองชีพของครูอยู่ใน ระดับต่ำ.....						162
18. ครูมีสุขภาพไม่สมบูรณ์.....						163
19. จำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก.....						164
20. การใช้ภาษาถิ่นของเด็ก						165
21. เด็กขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม.....						166
22. จำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป.....						167
23. พ่อแม่ผู้ปกครองยากจน ต้องใช้เด็ก ช่วยประกอบอาชีพ.....						168
24. พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ค่อยเอาใจใส่ ต่อการเรียนของลูก.....						169
25. ผู้บริหารไม่เอาใจใส่.....						170
26. การประสานงานระหว่างผู้บริหาร การศึกษากับครูไม่ดี.....						171
27. การนิเทศการศึกษาไม่ดีพอ.....						172
สาเหตุอื่น ๆ (ถ้ามี).....						
28.....						
29.....						
30.....						
.....						

คำถามที่เบ็ดเตล็ดในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ ๘๕

39

29. ถ้าท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการแก้ไขหลักสูตรชั้นประโยคประถมศึกษาตอนต้น ท่านจะมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง :

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper appears slightly aged or off-white. There is no handwriting or other markings on the page.

30. ปัจจุบันนี้ท่านยังต้องการความช่วยเหลือในด้านใดบ้าง ในอันที่จะทำให้งานการศึกษา ในอำนาจหน้าที่ของท่านได้ผลเจริญก้าวหน้ามากที่สุด โปรดระบุเป็นข้อ ๆ

[illegible]

ภาคผนวก ง.

อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา
และอัตราเวลาเรียนของเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประณัติที่ ๔ พ.ป. ๒๕๐๓

ตาราง ก. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความยากง่ายของเนื้อหา
วิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประณัติที่ ๔ พ.ป. ๒๕๐๓

เนื้อหาวิชา	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา			อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ไม่ชอบ
	ความง่าย	ความเหมาะสม	ความยาก	
๑. หมวดวิชาภาษาไทย				
ก. การฟังและการพูด	๑๔	๔๖	-	-
ข. การอ่าน	๒๐	๔๐	-	-
ค. การเขียน	๑๑	๔๑	๒	-
๒. หมวดวิชาสังคมศึกษา	๒๒	๓๕	๒	๑
๓. หมวดวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น	๑๕	๓๕	๕	๑
๔. หมวดวิชาคณิตศาสตร์	๒๐	๓๗	๓	-
๕. หมวดวิชาพลานามัย				
ก. สุขศึกษา	๒	๔๔	-	-
ข. พลศึกษา	๔	๔๕	๑	-
๖. หมวดวิชาศิลปศึกษา				
ก. การร้องเพลง และดนตรี	๑๐	๒๕	-	๑
ข. การเขียนรูป และระบายสี	๑๗	๔๖	-	๑
ค. ศิลปะปฏิบัติ	๑๑	๒๔	-	๑

ตาราง จ. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้บริหารการศึกษาที่เห็นความเห็นเกี่ยวกับความยากน้อยของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ๔ ภาคการศึกษา ๒๕๑๑

เนื้อหาวิชา	อัตราส่วนร้อยละของผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า			อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ไม่เห็นด้วย
	ค่อนข้างยาก	พอเหมาะแล้ว	ค่อนข้างง่าย	
๑. เทวภาษาไทย				
ก. การฟังและการพูด	๑๖	๘๖	๑	๑
จ. การอ่าน	๑๑	๘๑	๘	๒
ค. การเขียน	๖	๘๔	๕	๐
ง. การแต่งกาย	๑๐	๘๑	๘	๐
๒. เทวสังคมศึกษา	๒๔	๗๕	๐	๐
๓. เทววิทยาศาสตร์	๑๑	๘๔	๕	๑
๔. เทวคณิตศาสตร์	๑๗	๗๕	๘	๐
๕. เทวภาษาแม่				
ก. สุนทรียศึกษา	๓	๕๔	๒	๑
จ. พลศึกษา	๖	๘๔	๕	๐
๖. ศิลปศึกษา				
ก. วิจารณ์ และดนตรี	๒๕	๖๕	๑	๐
จ. การเขียนรูป และระบายสี	๑๔	๗๕	๕	๐
ค. ศิลปปฏิบัติ	๑๔	๗๕	๕	๐

ตาราง ก. อัตราส่วนร้อยละของผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ควรจะเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียน
ของแต่ละวิชา เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชานั้น ๆ

อัตราเวลาเรียนของวิชา	อัตราส่วนร้อยละของผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า			อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ไม่ตอบ
	ควรเพิ่มขึ้น	เหมาะสมแล้ว	ควรลดลง	
๑. หมวดภาษาไทย	๓๘	๕๕	๕	๒
๒. หมวดสังคมศึกษา	๑๕	๒๐	๑๕	๕
๓. หมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้น	๓๑	๒๐	๒	๒
๔. หมวดคณิตศาสตร์	๕๖	๕๑	๑	๒
๕. หมวดกลาณนัย	๑๘	๓๕	๒	๒
๖. หมวดศิลปศึกษา	๑๘	๓๓	๓	๒

ตาราง ง. อัตราส่วนร้อยละของผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า ควรเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนของแต่ละ
วิชา เมื่อคำนึงถึงควมยากง่ายของเนื้อหาวิชานั้น ๆ

อัตราเวลาเรียนของวิชา	อัตราส่วนร้อยละของผู้บริหารการศึกษาที่เห็นว่า			อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่ไม่ตอบ
	ควรเพิ่มขึ้น	เหมาะสมแล้ว	ควรลดลง	
๑. หมวดภาษาไทย	๓๘	๒๑	๕	๑
๒. หมวดสังคมศึกษา	๒๕	๒๕	๕	๑
๓. หมวดวิทยาศาสตร์	๒๕	๒๓	๒	๒
๔. หมวดคณิตศาสตร์	๓๘	๒๐	๑	๑
๕. หมวดกลาณนัย	๑๘	๔๓	๑	๑
๖. หมวดศิลปศึกษา	๑๖	๓๖	๒	๒